

ПЕРШАЯ СОТНЯ.

I. Чатыры дзеянні ў межах 20. Прасцейшыя вылічэнні ў межах 100.

(Паўтарэнне.)

1. У хлопчыка было 2 манеты: адна ў 10 кап., другая ў 5 кап. Ён заплаціў за алоўкі 12 кап. Колькі грошай асталося ў хлопчыка?

2. У кніжцы было 20 старонак. Дзяўчынка прачытала ў першы дзень 7 старонак; у другі дзень 8 старонак; у трэці дзень астатняе. Колькі старонак прачытала дзяўчынка ў трэці дзень?

3. Вучань рашыў у адзін дзень 7 задач, а на другі дзень на 4 задачы больш. Колькі задач рашыў вучань за два дні?

4. Дзеці пасадзілі ў садзе маліны 12 кустоў, а парэчак на 5 кустоў менш. Колькі ўсяго ягадных кустоў пасадзілі ў садзе дзеці?

5.	$14 + 5$	$18 - 6$	$9 + 6$	$11 - 3$	$13 - 7$
	$3 + 16$	$19 - 15$	$7 + 5$	$15 - 7$	$6 + 8$
	$11 + 9$	$20 - 4$	$3 + 8$	$14 - 9$	$12 - 9$
	$2 + 18$	$20 - 13$	$5 + 6$	$16 - 8$	$4 + 7$

6. Мама купіла 3 кг цукру па 4 руб. за кілограм. Пасля пакупкі ў яе асталося 8 руб. Колькі грошай было ў мамы да пакупкі цукру?

7. Шкляр расходаваў па 2 лісты акеннага шкла на кожную з 7 рам; пасля гэтага ў яго асталося 3 лісты. Колькі лістоў шкла было ў шклара спачатку?

8. Піонерскі атрад пастроіўся ў 4 рады па 4 чалавекі, ды 2 піонеры пайшлі ўперадзе атрада. Колькі ўсяго піонераў было ў атрадзе?

9. З кавалка тканіны пашылі 4 дзіцячыя сукенкі і дзве спадніцы. Колькі тканіны было ў кавалку, калі на кожную сукенку пайшло па 3 м, а на кожную спадніцу па 2 м тканіны?

10.	2×3	3×2	4×2	5×2	6×3
	2×6	3×5	4×4	6×2	8×2
	2×8	3×4	4×1	5×3	9×2
	2×9	3×6	4×5	7×2	5×4

11. У гаспадарцы было 7 пар трусаў; з іх прадалі 5 трусаў. Колькі трусаў асталося?

12. Калгасніца загатавіла для каровы на тыдзень 20 кг вотруб'яў. Першыя 4 дні яна давала карове па 2 кг вотруб'яў, а астатнія 3 дні па 4 кг. Колькі кілограмаў вотруб'яў асталося ў калгасніцы к канцу тыдня?

13. Пеця хацеў купіць 2 сшыткі па 10 кап.; у яго было 6 манет па 3 кап. Колькі капеек у яго нехапала на пакупку?

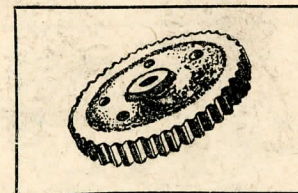
14. За 3 м паркалю заплацілі 18 руб. Колькі каштўе 1 м паркалю?

15. Мама дала 18 грэцкіх арэхаў пароўну сыну і дачцэ. Колькі арэхаў атрымаў кожны з іх?

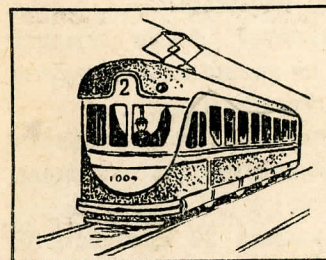
16. На адну кашулю ідзе 3 м паркалю. Колькі такіх кашуль пашьноць з 15 м паркалю?

17. За 1 гадзіну майстар робіць на станку 4 дэталі. За колькі гадзін ён зробіць 20 такіх дэталей?

18.	$18 : 2$	$15 : 3$	$5 : 5$
	$12 : 2$	$8 : 4$	$15 : 5$
	$16 : 2$	$4 : 4$	$20 : 5$
	$20 : 2$	$12 : 4$	$14 : 7$
	$6 : 3$	$16 : 4$	$16 : 8$
	$3 : 3$	$20 : 4$	$18 : 9$
	$12 : 3$	$10 : 5$	

19. Білет на праезд у трамваі каштуе 15 кап. Колькі патрэбна заплаціць за яго пяцікапеечных манет? А колькі трохкапеечных?

20. Гаспадыня купіла на рынку 20 моркавак; 2 моркаўкі яна дала сыну, а астатнія зрасходала пароўну ў 3 дні. Па колькі моркавак яна расходала ў дзень?

21. Дзеці пасадзілі каля школы 20 таполяў: 2 таполі ля варот, а астатнія на дварэ па 9 таполяў у рад. Колькі радоў таполяў дзеці пасадзілі на дварэ?

22. У класе 18 дзяўчынак, палова з іх «выдатніцы». Колькі дзяўчынак-«выдатніц» у гэтым класе?

23. На ёлку вырашылі зрабіць 20 зорчак. У першы дзень зрабілі чацвёртую частку. Колькі зорчак зрабілі ў першы дзень? Колькі зорчак асталося яшчэ зрабіць?

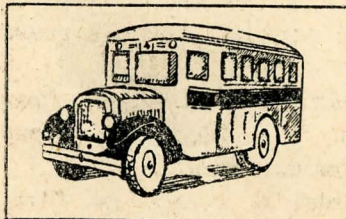
24. Вучань купіў некалькі пер'яў па 3 кап. Ва ўплату за іх ён аддаў 20 кап. і атрымаў 2 кап. рэшты. Колькі пер'яў купіў вучань?

25. У дзіцячым садзе было 20 дзяцей. За вялікі стол пасадзілі абедась 8 чалавек, астатніх дзяцей рассадзілі пароўну за 3 маленькія сталы. Па колькі дзяцей пасадзілі за кожны маленькі столік?

26. У садзе было 12 фруктовых дрэў. Палову з іх складалі ігрушы; астатнія былі яблыні. Колькі яблынь было ў садзе?

27. У аўтобусе было 16 пасажыраў. Чацвертая частка іх сышла на астаноўцы. Астатнія паехалі далей. Колькі пасажыраў паехала далей?

28. У аўтобусе было 18 пасажыраў. На астаноўцы палова з іх вышла, а зноў села 7 чалавек. Колькі чалавек стала ў аўтобусе пасля астаноўкі?

29. Пасажыр заплаціў за праезд у аўтобусе 20 кап., з іх ён даў адну манету ў 5 кап., а астатнія манеты па 3 кап. Колькі трохкапеечных манет заплаціў пасажыр?

30. На вучэнне вылецела 16 самалётаў. Адзін самалёт вылецеў уперад, а астатнія падзяліліся на звенні па 3 самалёты ў кожным звяне. Колькі звенняў яны ўтварылі?

31. Карова дала за дзень 19 л малака. 3 л гэтага малака выпілі, а астатняе малако разлілі ў збаны па 2 л у кожны. У колькі збаноў разлілі малако?

32. На ўборку бульбы на работу вышла 20 калгаснікаў. Двух калгаснікаў прызначылі адвозіць бульбу, а астатніх разбілі на 3 аднолькавыя брыгады. Колькі чалавек было ў кожнай брыгадзе?

33. Для дзіцячага сада купілі 15 кг цукровага пяску. 3 кг пяску ўжылі на прыгатаўленне стравы, а астатні пясак зрасходалі на чай пароўну ў 6 дзён. Па колькі кілограмаў цукровага пяску зрасходалі на чай штодзённа?

34.

$9 : 3 + 8$	$4 : 4 + 18$	$10 : 5 + 17$	$12 : 6 + 15$
$12 : 3 + 7$	$12 : 4 + 13$	$15 : 5 + 13$	$18 : 9 + 13$
$15 : 3 + 6$	$16 : 4 + 9$	$20 : 5 + 14$	$14 : 7 + 9$
$18 : 3 + 4$	$20 : 4 + 7$	$5 : 5 + 19$	$16 : 8 + 16$

35. Для калгаснай чытальні купілі 20 л карасіну. Колькі карасіну асталося праз 3 дні, калі штодзённа расходавалі па 6 л?

36. Для калгаснай чытальні купілі некалькі літраў карасіну. 3 дні расходавалі па 6 л, і пасля гэтага асталося яшчэ 2 л карасіну. Колькі літраў карасіну было куплена для чытальні?

37. Для калгаснай чытальні купілі 20 л карасіну. Праз 3 дні асталося ад купленага карасіну 2 л. Па колькі літраў карасіну расходавалі ў сярэднім кожны дзень?

38. Для калгаснай чытальні купілі 20 л карасіну. Штодзённа расходуюцца 6 л карасіну. Праз колькі дзён ад купленага карасіну астанеца 2 л?

39.	$6 \times 3 - 9$	$2 \times 6 - 5$	$12 : 6 + 5$	$15 : 3 + 6$
	$4 \times 5 - 13$	$5 \times 3 - 8$	$12 : 3 + 9$	$14 : 7 + 9$
	$2 \times 7 - 8$	$4 \times 4 - 7$	$16 : 4 + 7$	$18 : 3 + 4$
	$3 \times 4 - 7$	$7 \times 2 - 6$	$18 : 6 + 8$	$20 : 5 + 7$

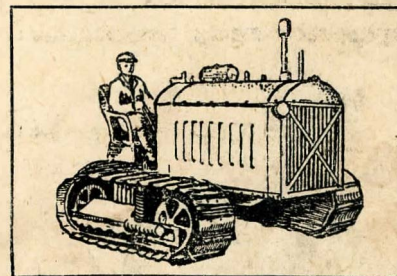
40. Дзеці дзіцячага дома пасадзілі 20 град морквы, буракоў на 10 град больш, чым морквы, а бульбы на 10 град больш, чым буракоў. Колькі ўсяго град засадзілі дзеці гароднінай?

41. Адна даярка надаіла 40 л малака, а другая 50 л. Усё гэта малако разлілі ў бідоны па 30 л у кожны. Колькі бідонаў занялі пад малако?

42. Вучань купіў 5 сшыткаў па 10 кап., а ў касу даў 3 манеты па 20 кап. Колькі ён атрымаў рэшты?

43. Паштовая марка на пісьмо каштуе 30 кап. Колькі грошай астанеца ад рубля, калі адправіць поштай 3 пісьмы?

44. Адзін трактар замяняе 20 коней. Колькі коней замяняюць 2 трактары? 3 трактары? 4 трактары? 5 трактараў?

45.	$10+60$	$50-10$	20×3	$20:2$	$40:20$
	$30+40$	$70-20$	30×3	$60:3$	$80:20$
	$70+30$	$90-40$	40×2	$80:4$	$90:30$
	$50+20$	$100-30$	50×2	$100:2$	$100:50$

46. Задача-жарт. Трое дзяцей прабеглі 90 м. Колькі метраў прабег кожны?

47. Куплена 2 м тканіны па 40 руб. і 4 м істужкі па 5 руб. за 1 м. Колькі каштуе ўся пакупка?

48. У магазін прывезлі 80 кг макаронаў. Частку іх упакавалі ў 3 скрынкі па 20 кг у кожную, а астатнія макароны расклалі ў пакеты па 2 кг. У колькі пакетаў расклалі астатнія макароны?

49. Хацелі купіць 3 паштовыя маркі па 30 кап., але замест гэтага прыбавілі 10 кап. і купілі маркі па 20 кап. Колькі марак па 20 кап. было куплена?

50. Два класы вучняў, па 40 чалавек у кожным, паехалі на экскурсію. Да іх далучыліся 10 чалавек бацькоў. Усе яны селі пароўну ў 3 аўтобусы. Па колькі чалавек села ў кожны аўтобус?

51.	$x+7=15$	$x-6=5$	$x \times 2=14$	$x:4=5$
	$x+2=20$	$x-8=3$	$x \times 3=18$	$x:3=6$
	$6+x=13$	$12-x=5$	$4 \times x=12$	$14:x=2$
	$7+x=12$	$13-x=9$	$3 \times x=15$	$18:x=9$

52.	$40+x=60$	$90-x=70$	$x-20=50$
	$60+x=90$	$100-x=50$	$x-10=60$
	$x+20=70$	$60-x=20$	$x-90=10$
	$x+30=50$	$70-x=10$	$x-30=70$

53. Ва ўплату за задачнік вучань даў 5 манет па 10 кап. і яшчэ манету ў 5 кап. Колькі каштаваў задачнік?

54. Калі вучань патраціў на пакупку кніжкі 75 кап., у яго асталося яшчэ 20 кап. Колькі грошай было ў яго да пакупкі кніжкі?

55. Маме 35 год, а тата на 5 год старэй мамы. Колькі год тату?

56. Ваня злавіў 28 рыбак, а Вова на 2 рыбки больш. Колькі рыбак злавілі яны разам?

57. У Вані было па адной манеце ў 10 кап., 15 кап. і 20 кап. Колькі ў Вані было ўсяго грошай?

58.	$60+4$	$40+30$	$38+10$	$58+1$	$64+6$
	$80+2$	$56+20$	$42+30$	$43+6$	$72+8$
	$7+30$	$38+60$	$20+28$	$5+22$	$3+57$
	$5+40$	$10+90$	$30+57$	$4+53$	$5+65$
59.	$32+14$	$21+37$	$72+18$	$17+43$	$56+44$
	$57+12$	$14+53$	$67+23$	$23+57$	$38+62$
	$42+15$	$31+46$	$45+15$	$14+76$	$23+77$
	$31+26$	$25+63$	$66+14$	$11+39$	$51+49$

60. Калгасніца накапала 78 мяшкоў бульбы, з іх 10 мяшкоў яна пакінула на насенне, 25 мяшкоў прадала, астатнюю бульбу загатавіла на ежу. Колькі бульбы яна загатавіла на ежу?

61. Агульны сшытак каштуе 55 кап., а просты вучнёўскі на 45 кап. дзешавей. Колькі каштуюць два сшыткі разам?

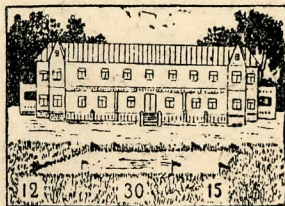
62. Брат рашыў 40 прыкладаў, а сястра на 6 прыкладаў менш. Колькі прыкладаў рашылі яны ўсяго?

63. Лёля купіла істужку даўжынёй у 1 м, а Ніна на 25 см карацей. Якой даўжынёй істужку купіла Ніна?

64.	$72-20$	$94-4$	$36-30$	$67-3$	$56-32$
	$66-30$	$63-3$	$42-40$	$98-5$	$37-26$
	$98-50$	$28-8$	$76-70$	$56-4$	$95-72$
	$100-70$	$67-7$	$98-90$	$37-2$	$83-52$

65.	73—33	67—32	90— 2	90—36	100— 5
	96—56	98—73	60— 7	80—42	100— 7
	54—51	48—45	40—23	100—75	100—92
	68—65	48—31	50—35	100—37	100—84
	75—72	66—52	80—67	70—24	100—73

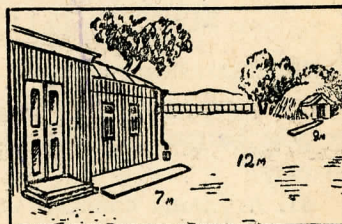

66. Дзіцячая пляцоўка мела ў даўжыню 30 м. З аднаго боку яе падоўжылі на 12 м, з другога на 15 м. Якой даўжыні стала дзіцячая пляцоўка?

67. Дзіцячая пляцоўка мела ў даўжыню 20 м. З аднаго боку яе падоўжылі на 30 м, з другога боку пакарацілі на 12 м. Якой даўжыні стала дзіцячая пляцоўка?

68. Ад ганка да пограба паклалі дзве дошкі даўжынёй у 7 м і 9 м. Нехапіла дошак яшчэ на 12 м. Колькі метраў ад ганка да пограба?

69. Шырыня вуліцы 28 м, а тратуары з абодвух бакоў займаюць па 3 м. Якая шырыня праезджай часткі вуліцы?

70. Настаўнік даў 7 вучням па 3 кніжкі і 4 вучням па 4 кніжкі. Колькі ўсяго кніжак даў вучням настаўнік?

71. Дзеці набралі парэчак 3 кошыкі па 5 шклянак, а маліны 4 кошыкі па 3 шклянкі. Колькі шклянак усіх ягад набралі дзеці?

72. Купілі марак на 75 кап., з іх 3 маркі па 20 кап., а астатнія па 5 кап. Колькі ўсяго марак купілі?

73. У сталоўку прывезлі на тыдзень 33 мяшкі бульбы. Першыя 2 дні расходавалі па 4 мяшкі бульбы, а астатнія

5 дзён па 5 мяшкоў. Колькі мяшкоў бульбы асталося ў сталоўцы?

74. У школу прывезлі 40 дошак. З іх 26 пайшло на рамонт падлогі, а астатнія зрасходавалі пароўну на пабудову двух шафаў. Колькі дошак пайшло на кожную шафу?

75. 30 вучняў паехалі катацца на лодках. У першыя 4 лодкі села па 4 чалавекі, а ў астатнія па 7 чалавек. Колькі лодак занялі вучні?

76. У адным вагоне трамвая было 28 пасажыраў, у другім на 12 больш. Паставіць пытанне і рашыць задачу.

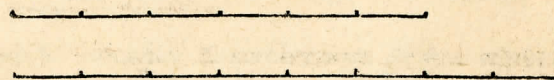
77. Бацьку 46 год, сын на 20 год маладзей за бацьку. Паставіць пытанне да задачы і рашыць.

78. Прыдумаць задачу, дзе патрэбна лік павялічыць на некалькі адзінак.

79. Прыдумаць задачу, дзе патрэбна лік паменшыць на некалькі адзінак.

II. Рознаснае параўнанне.

80. Вымераць гэтыя дзве лініі і вылічыць, на колькі сантыметраў адна з іх даўжэй за другую?

81. Без угнаення з кожнай грады збіралі па 8 мяшкоў бульбы, а прымяніўшы ўгнаенне пачалі збіраць па 20 мяшкоў. На колькі павялічыўся ўраджай бульбы з кожнай грады?

82. Брату 12 год, а сястры 9 год. На колькі год брат старэй сястры?

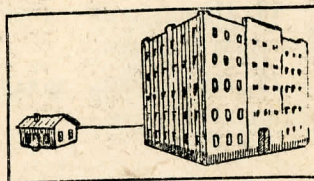

83. Да Вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі рабочыя тэкстыльных фабрык у Расіі працавалі па 11 гадзін у суткі, а цяпер яны працуюць па 8 гадзін у суткі. На колькі гадзін паменшыўся працоўны дзень тэкстыльшчыка?

84. У мінулым годзе члены калгаса «Правда» на працадзень атрымалі па 12 кг зерня, а ў бягучым годзе па 18 кг. На колькі больш зерня атрымалі калгаснікі ў бягучым годзе на кожны працадзень?

85. Стары дом быў вышынёй у 7 м, а новы дом пабудавалі вышынёй у 28 м. На колькі метраў новы дом вышэй старога?

86. Метр сукна каштуе 65 руб., а метр баваўнянай тканіны 15 руб. На колькі рублёў метр баваўнянай тканіны дзешавей метра сукна?

87. На колькі 40 больш 37? 25? 16? 9? На колькі 52 менш 60? 72? 84? 100?

88. Каню даюць у дзень 20 кг сена, а карове 14 кг. На колькі кілограмаў у дзень конь атрымлівае сена больш, чым карова?

89. Пры дрэнным доглядзе карова дае не больш 6 л малака ў дзень. Пры добрым доглядзе і правільным кармленні карова дае да 30 л малака ў дзень. На колькі можа павялічыцца штодзённы ўдой каровы пры добрым доглядзе?

90. Наш партызанскі атрад захапіў у палон 72 фашысцкія салдаты і 8 афіцэраў. Другі атрад узяў у палон 53 салдаты і 5 афіцэраў. Які атрад узяў палонных больш і на колькі?

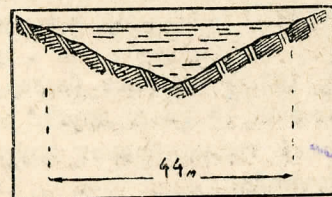
91. Які лік менш 45 на 3? на 12? на 22?

92. Які лік больш 37 на 2? на 40? на 53?

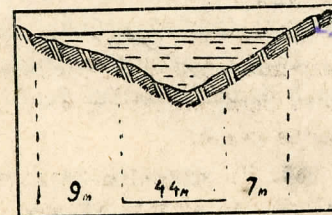
93. Купілі 5 фарбаў па 20 кап. кожная і кістачку за 75 кап. На колькі больш заплацілі за фарбы, чым за кістачку?

94. Хлопчыкі і дзяўчынкі садзілі ягадныя кусты. Хлопчыкі пасадзілі 4 рады па 4 кусты, а дзяўчынкі 3 рады па 6 кустоў. Хто з іх пасадзіў больш кустоў — хлопчыкі ці дзяўчынкі — і на колькі?

95. У хаце-лабараторыі пражыралі ўсхожасць насення пшаніцы і ячменю. З 100 зерняў пшаніцы не прарасло 5 зерняў, а з 100 зерняў ячменю не прарасло 16 зерняў. Якіх зерняў прарасло больш і на колькі?

96. Шырыня рэчкі летам 44 м, а вясной адзін бераг заліваецца на 9 м, другі на 7 м. На колькі метраў вясной рака шырэй, чым летам? Якой шырыні бывае яна вясной?

III. Складанне і адніманне з пераходам праз дзесятак.

(Паўтарэнне.)

$$25 + 6;$$

$$5 + 6 = 11; \quad 20 + 11 = 31; \quad 25 + 6 = 31.$$

97. За дзіцячы столік заплацілі 35 руб., а за крэсла 7 руб. Колькі каштуюць крэсла і столік разам?

98. Ад кавалка сукна адрэзалі 8 м, пасля гэтага асталося ў кавалку 26 м. Колькі метраў сукна было ў кавалку?

99. Дуб бывае да 58 м вышыні, а сасна на 6 м вышэй? Якой вышыні бывае сасна?

100.	29 + 8	32 + 9	89 + 2	42 + 9	34 + 8
	36 + 7	43 + 8	77 + 5	64 + 7	83 + 9
	48 + 5	54 + 7	68 + 6	75 + 6	67 + 6
	57 + 4	65 + 6	73 + 8	53 + 8	56 + 7

101.	9+22	6+45	7+66	8+75	9+82
	4+37	8+23	5+46	4+47	3+48
	7+44	3+38	7+24	6+25	8+43
	2+59	6+67	2+39	9+42	5+26

102. У калгасе было 3 бригады. Першая бригада прапалола 15 град, другая на 6 град больш першай, а трэцяя на 4 грады больш другой. Колькі град прапалола трэцяя бригада?

103. Сын набраў 16 грыбоў, а бацька на 8 грыбоў больш. Колькі грыбоў набралі яны разам?

104. У соўгасе параконных плугоў было 17, а трактарных на 5 больш. Колькі ўсяго плугоў было ў соўгасе?

$$28+13;$$

$$28+10=38; \quad 38+3=41; \quad 28+13=41.$$

105. Чаравікі каштуюць 65 руб., а галошы 17 руб. Колькі каштуюць чаравікі і галошы разам?

106. Вучань прачытаў з кніжкі 28 старонак, асталося прачытаць яшчэ 57 старонак. Колькі ўсіх старонак у кніжцы?

107. У мінулым годзе ў яслях было 65 дзяцей, а цяпер на 28 больш. Колькі цяпер дзяцей у яслях?

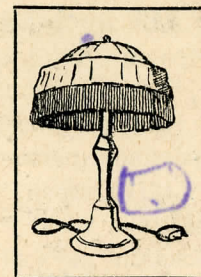
108.	16+16	29+29	38+13	48+14	25+48
	28+28	18+18	47+15	52+19	35+57
	46+46	36+36	29+32	34+17	18+65
	37+37	47+47	56+27	23+18	17+46
109.	68+25	36+57	37+58	58+33	64+29
	54+37	67+26	45+49	46+45	59+34
	43+48	55+38	66+27	38+59	47+46
	35+56	44+47	51+39	65+28	39+52

110. Вучань купіў 6 пер'яў па 3 кап. і 4 фарбы па 4 кап. Колькі грошай ён зрасходаваў на ўсю пакупку?

111. У Лёлі было 3 манеты па 5 кап. і 9 манет па 2 кап. Колькі ўсяго грошай было ў Лёлі?

112. У садзе расло маліны 27 кустоў, а парэчак на 18 кустоў больш. Колькі ўсяго ягадных кустоў расло ў садзе?

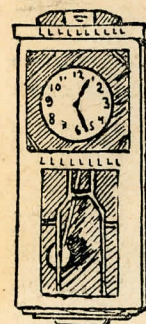
113. Лямпа каштуе 17 руб., а абажур на 28 руб. даражэй. Колькі каштуюць лямпа і абажур разам?

114.	$2 \times 4 + 43$	$7 \times 2 + 57$	$3 \times 6 + 43$
	$3 \times 5 + 58$	$2 \times 5 + 56$	$9 \times 2 + 64$
	$6 \times 1 + 87$	$3 \times 4 + 39$	$2 \times 6 + 59$
	$3 \times 2 + 38$	$2 \times 10 + 52$	$5 \times 3 + 67$

115.	$48 + 7 - 32$	$29 + 35 - 6$	$12 : 2 + 39$
	$56 + 9 - 32$	$24 + 37 - 5$	$18 : 2 + 47$
	$28 + 35 - 52$	$19 + 46 - 8$	$16 : 4 + 28$
	$39 + 43 - 61$	$37 + 28 - 9$	$20 : 4 + 56$

$64 + 26 - 17$	$18 : 3 + 68$
$35 + 25 - 13$	$14 : 2 + 54$
$63 + 37 - 28$	$15 : 3 + 78$
$24 + 76 - 31$	$16 : 8 + 89$

116. Насценны гадзіннік адбівае кожную гадзіну. Колькі ўдараў ён зробіць з гадзіны ночы да поўдня?

117. У хлопчыка было 3 манеты па 5 кап. і 6 манет па 3 кап. Ён зрасходаваў на фарбы 30 кап. Колькі грошай у яго асталося?

118. У сталюўцы заготовілі, на дзень 72 катлеты. За сьнеданнем прадалі 8 катлет. Колькі катлет асталося пасля сьнедання?

101.	9+22	6+45	7+66	8+75	9+82
	4+37	8+23	5+46	4+47	3+48
	7+44	3+38	7+24	6+25	8+43
	2+59	6+67	2+39	9+42	5+26

102. У калгасе было 3 бригады. Першая бригада прапалола 15 град, другая на 6 град больш першай, а трэцяя на 4 грады больш другой. Колькі град прапалола трэцяя бригада?

103. Сын набраў 16 грыбоў, а бацька на 8 грыбоў больш. Колькі грыбоў набралі яны разам?

104. У соўгасе параконных плугоў было 17, а трактарных на 5 больш. Колькі ўсяго плугоў было ў соўгасе?

$$28+13;$$

$$28+10=38; \quad 38+3=41; \quad 28+13=41.$$

105. Чаравікі каштуюць 65 руб., а галошы 17 руб. Колькі каштуюць чаравікі і галошы разам?

106. Вучань прачытаў з кніжкі 28 старонак, асталося прачытаць яшчэ 57 старонак. Колькі ўсіх старонак у кніжцы?

107. У мінулым годзе ў яслях было 65 дзяцей, а цяпер на 28 больш. Колькі цяпер дзяцей у яслях?

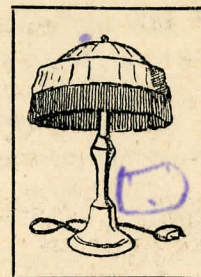
108.	16+16	29+29	38+13	48+14	25+48
	28+28	18+18	47+15	52+19	35+57
	46+46	36+36	29+32	34+17	18+65
	37+37	47+47	56+27	23+18	17+46
109.	68+25	36+57	37+58	58+33	64+29
	54+37	67+26	45+49	46+45	59+34
	43+48	55+38	66+27	38+59	47+46
	35+56	44+47	51+39	65+28	39+52

110. Вучань купіў 6 пер'яў па 3 кап. і 4 фарбы па 4 кап. Колькі грошай ён зрасходаваў на ўсю пакупку?

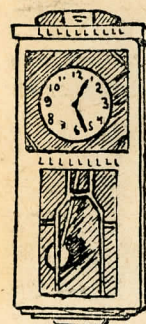
111. У Лёлі было 3 манеты па 5 кап. і 9 манет па 2 кап. Колькі ўсяго грошай было ў Лёлі?

112. У садзе расло маліны 27 кустоў, а парэчак на 18 кустоў больш. Колькі ўсяго ягадных кустоў расло ў садзе?

113. Лямпа каштуе 17 руб., а абажур на 28 руб. даражэй. Колькі каштуюць лямпа і абажур разам?

114.	$2 \times 4 + 43$	$7 \times 2 + 57$	$3 \times 6 + 43$
	$3 \times 5 + 58$	$2 \times 5 + 56$	$9 \times 2 + 64$
	$6 \times 1 + 87$	$3 \times 4 + 39$	$2 \times 6 + 59$
	$3 \times 2 + 38$	$2 \times 10 + 52$	$5 \times 3 + 67$
115.	$48 + 7 - 32$	$29 + 35 - 6$	$12 : 2 + 39$
	$56 + 9 - 32$	$24 + 37 - 5$	$18 : 2 + 47$
	$28 + 35 - 52$	$19 + 46 - 8$	$16 : 4 + 28$
	$39 + 43 - 61$	$37 + 28 - 9$	$20 : 4 + 56$

$64 + 26 - 17$	$18 : 3 + 68$
$35 + 25 - 13$	$14 : 2 + 54$
$63 + 37 - 28$	$15 : 3 + 78$
$24 + 76 - 31$	$16 : 8 + 89$

116. Насценны гадзіннік адбівае кожную гадзіну. Колькі ўдараў ён зробіць з гадзіны ночы да поўдня?

117. У хлопчыка было 3 манеты па 5 кап. і 6 манет па 3 кап. Ён зрасходаваў на фарбы 30 кап. Колькі грошай у яго асталося?

118. У сталоўцы заготовілі, на дзень 72 катлеты. За снеданнем прадалі 8 катлет. Колькі катлет асталося пасля снедання?

113. Адна лінейка была даўжынёй у 45 см, другая на 7 см карацей. Якой даўжынёй была другая лінейка?

120. Калгасніцы прапалолі за дзень 23 грады, прычым 9 град да абеду, а астатнія пасля абеду. Колькі град яны прапалолі пасля абеду?

121. Старая сажалка была даўжынёй у 9 м, а новая сажалка мае ў даўжыню 65 м. На колькі метраў новая сажалка даўжэй старой?

122.	21-2	32-3	42-4	51-3	73-6
	23-4	34-5	45-7	53-5	85-5
	25-6	36-7	47-8	55-8	84-8
	31-3	41-8	46-7	62-6	92-9

123.	41-2	73-4	91-6	42-3	53-7
	37-8	84-5	84-6	35-7	46-9
	92-4	57-9	57-8	88-9	61-2
	56-8	65-7	62-4	73-8	74-6

124. З аднаго парніка сабралі 35 агуркоў, а з другога на 17 агуркоў больш. З усіх сабраных агуркоў 8 аставілі свежымі, а астатнія засалілі. Колькі агуркоў засалілі?

125. У адным атрадзе было 45 партызан, а ў другім 38. З усёй колькасці партызан 6 чалавек паслалі ў разведку, а астатнія схаваліся ў засадзе. Колькі чалавек схавалася ў засадзе?

$$43-15;$$

$$43-10=33; \quad 33-5=28; \quad 43-15=28.$$

126. У школьным садзе дзеці пасадзілі 45 кустоў маліны і парэчак, з іх маліны 18 кустоў. Колькі кустоў парэчак пасадзілі дзеці?

127. Паліто каштуе 92 руб., а куртка на 37 руб. дзешавей. Колькі каштуе куртка?

128. У дзіцячым садзе было 87 дзяцей, а ў дзіцячых яслях 59 дзяцей. На колькі ў дзіцячым садзе было больш дзяцей, чым у яслях?

129.	62-44	55-28	71-15
	74-37	76-39	26-18
	57-29	87-48	92-44
	63-38	100-36	80-36
130.	81-32	62-47	100-81
	93-44	75-37	84-28
	91-76	57-28	66-39
	75-28	62-38	57-19

131. Вучань атрымаў на пакупку чарніла і ручкі 1 руб. За чарніла ён заплаціў 36 кап., а за ручку 28 кап. Колькі грошай у яго асталося?

132. Хлопчык набраў у лесе 92 грыбы, з якіх белых было 18, груздзяў 38, а астатнія былі рыжыкі. Колькі рыжыкаў набраў хлопчык?

133. Дзеці лясной школы набралі 52 шклянкі ягад; 9 шклянак ягад з'елі за абедам, з 36 шклянак зварылі кампот, а астатнія ягады пакінулі на вячэру. Колькі шклянак ягад пакінулі на вячэру?

134. У Пеці было 16 галубоў, у Сярожы на 7 галубоў менш. Колькі галубоў было ў Пеці і Сярожы разам?

135.	48+3-25	64+18-9
	87+8-36	35+27-6
	56+5-42	43+39-5
	36+7-27	72+19-4
	38+24-47	17+54-28
	26+45-53	46+27-39
	18+64-75	38+25-47
	14+77-82	16+58-56

136. У гародзе пад морквай было 22 грады, пад капустай на 15 град менш, а пад агуркамі столькі, колькі пад капустай і морквай разам. Колькі град усяго было засаджана ў гародзе?

137. Дзіцячы стол каштуе 32 руб., крэсла на 18 руб. дзешавей, а шафа каштуе столькі, колькі стол і крэсла разам. Колькі каштуе дзіцячы стол, крэсла і шафа разам?

138. Купілі 1 м гумавага шнурка. Да сукенкі прышылі 42 см, а на рукавічкі адрэзалі на 15 см менш. Колькі гумавага шнурка асталося?

139. Вясной калгасніца паклала пад адну курыцу 18 яек, а пад другую на 3 яйкі менш. З усіх яек вылупіліся кураняты; 4 куранят схпіў каршун. Колькі куранят асталося ў калгасніцы?

140. За зубную шчотку заплацілі 8 манет па 10 кап. і яшчэ 3 кап., а за каробку зубнога парашка заплацілі 2 манеты па 20 кап. і яшчэ 5 кап. На колькі капеек шчотка даражэй парашка?

141. На адной паліцы было 42 кніжкі, а на другой 39 кніжак. З першай паліцы знялі 5 кніжак і паклалі іх на другую паліцу. На якой паліцы стала больш кніжак і на колькі?

142. На адным скотным дварэ было 62 каровы, а на другім 58. З першага скотнага двара 5 кароў перавялі ў другі. На якім дварэ стала больш кароў і на колькі?

143. За 5 м шоўку заплацілі 100 руб. Колькі каштуюць 3 м гэтага шоўку?

144. У пяць бідонаў разлілі пароўну 100 л малака. 3 бідоны здалі ў сталоўку. Колькі літраў малака асталося?

145. За 2 м сукна заплацілі 80 руб., а за 3 м тканіны 18 руб. На колькі рублёў метр сукна каштаваў даражэй метра тканіны?

146. У 3 бідоны пароўну разлілі 90 л малака, а ў 4 збаны 20 л. На колькі малака больш у бідоне, чым у збане?

147. 2 хлопчыкі беглі адзін другому насустрач: адзін прабег 38 м, другі 47 м, паміж імі асталося яшчэ 15 м. На якой адлегласці яны былі адзін ад другога спачатку?

148. 2 хлопчыкі былі на адлегласці 95 м; яны пабеглі насустрач адзін другому: адзін прабег 32 м, другі 39 м. На якой адлегласці адзін ад другога яны апынуліся?

149.

$14 : 2 + 56$	$14 : 7 + 62$	$15 : 5 + 48$	$9 \times 2 + 34$
$6 : 3 + 39$	$12 : 2 + 49$	$16 : 4 + 57$	$6 \times 3 + 45$
$8 : 4 + 78$	$9 : 3 + 28$	$14 : 2 + 69$	$2 \times 7 + 58$
$20 : 5 + 88$	$12 : 4 + 37$	$12 : 3 + 76$	$4 \times 3 + 69$

150.

$48 + x = 50$	$82 - x = 65$	$x - 45 = 47$	$x + 18 = 63$
$59 + x = 83$	$81 - x = 43$	$x - 28 = 52$	$48 + x = 75$
$x + 39 = 67$	$90 - x = 52$	$x - 17 = 64$	$x - 18 = 42$
$x + 24 = 72$	$100 - x = 92$	$x - 36 = 27$	$96 - x = 38$

151.

$23 + 47 - 35$	$61 - 36 + 48$	$38 + 43 - 57$	$5 \times 3 + 27$
$16 + 56 - 64$	$72 - 57 + 39$	$27 + 54 - 65$	$3 \times 6 + 45$
$34 + 48 - 57$	$100 - 64 + 45$	$100 - 4 - 62$	$2 \times 8 + 58$
$46 + 27 - 35$	$93 - 57 + 27$	$83 - 15 - 39$	$4 \times 4 + 77$

Падабраць лікі і рашыць задачы:

152. У школьным садзе было ... бяроз і ... таполяў, у дзень лесу яшчэ пасадзілі ... бяроз і ... таполяў. Якіх дрэў стала больш і на колькі?

153. Купілі ... блакнотаў па ... кап. і ... сшыткаў па ... кап. На колькі больш грошай зрасходавалі на блакноты, чым на сшыткі?

154. Складзі лікі квадрата па радах і па слупках. Колькі атрымалася ад складання лікаў кожнага рада? кожнага слупка?

35	28	15
20	37	21
23	13	42

155.

18	46	36
	35	
42		

1-ы

18		
17	38	40
		28

2-і

		38
42	35	22
	53	

3-і

Нарысаваць у швытку першы квадрат і запоўніць пустыя клеткі так, каб ад складання лічбаў любога рада і любога слупка атрымаўся адзін і той-жа лік. Тое-ж самае зрабіць з другім і трэцім квадратамі.

Задачы-жарты.

156. Двое гулялі ў шашкі 4 гадзіны. Колькі гадзін гуляў кожны з іх?

157. Два бацькі і два сыны з'елі за сьнеданнем 3 яйкі, прычым кожнаму з іх дасталося па 1 яйку. Як гэта магло здарыцца?

IV. Табліца множання і таблічнае дзяленне.

1. Множання 2. Дзяленне на 2.

158.	2×1	2×3	2×5	2×7	2×9
	2×2	2×4	2×6	2×8	2×10
	1×2	3×2	5×2	7×2	9×2
	2×2	4×2	6×2	8×2	10×2

159.

.	.	.	.
.	.	.	.

$4 \times 2 = 8$

$2 \times 4 = 8$

Растлумачыць, як палічаны клеткі ў першым і ў другім радках.

160. У адной руцэ 10 манет па 2 кап., у другой руцэ 2 манеты па 10 кап. У якой руцэ грошай больш і на колькі?

161. У адным пакоі дзіцячага сада ложкаў стаяць у 2 рады па 4 у кожным. У другім пакоі ложкаў стаяць у 4 рады па 2 у кожным. У якім пакоі ложкаў больш і на колькі?

162.	$2 \times 1 = 1 \times 2$	$2 \times 7 = ? \times ?$	$2 \times 4 = ? \times ?$
	$2 \times 3 = ? \times ?$	$2 \times 10 = ? \times ?$	$2 \times 6 = ? \times ?$
	$2 \times 5 = ? \times ?$	$2 \times 9 = ? \times ?$	$2 \times 8 = ? \times ?$

163. Пеця хоча купіць аловак за 15 кап. У яго 5 манет па 2 кап. і 1 манета ў 5 кап. Ці хопіць яму грошай на аловак?

164. Вучань купіў 10 пер'яў па 2 кап. і аловак за 15 кап. На колькі даражэй ён заплаціў за пер'я, чым за аловак?

165. Маці купіла 5 кг яблык па 2 руб. за кілограм і на 6 руб. вішань. Ад пакупкі ў яе асталося 5 руб. Колькі грошай было ў маці да пакупкі?

166.	$2 \times 2 + 17$	$2 \times 3 + 28$	$2 \times 1 + 39$	$2 \times 7 + 57$
	$2 \times 8 - 9$	$2 \times 6 - 4$	$2 \times 5 + 46$	$2 \times 9 + 69$
	$2 \times 4 + 18$	$2 \times 9 + 27$	$2 \times 10 - 4$	$2 \times 8 - 7$

167. Колькі разоў ад 6 кап. можна адымаць па 2 кап.? Колькі разоў па 2 кап. змяшчаецца ў 6 кап.?

Запіс дзеяння:

$$6 \text{ кап.} : 2 \text{ кап.} = 3.$$

168. Колькі разоў па 2 можна адымаць ад 8?

Колькі разоў 2 змяшчаецца ў 8?

169. Колькі разоў 2 змяшчаецца ў 12?

170. Узяць па 2 кап. 10 разоў. Колькі разоў па 2 кап. змяшчаецца ў 20 кап.? Запісаць абодва дзеянні.

171.	2×3	2×2	2×4	2×8	2×7
	$6 : 2$	$4 : 2$	$8 : 2$	$16 : 2$	$14 : 2$
	2×5	2×6	2×9	2×10	2×1
	$10 : 2$	$12 : 2$	$18 : 2$	$20 : 2$	$2 : 2$

172. Колькі патрэбна манет па 2 кап., каб заплаціць 18 кап.?

173. Для дзіцячага дома купілі 30 м тканіны. З 14 м гэтай тканіны пашылі навалачкі, а з астатняй тканіны пашылі кашулі. На кожную кашулю пайшло па 2 м. Колькі пашылі кашуль?

174. Вымераць палоску і падзяліць яе на 2 роўныя часткі (папалам). Колькі сантыметраў у палове палоскі?

175. У вядры 12 л малака. Колькі літраў малака ў палове вядра?

176.	3×2	5×2	1×2	4×2	7×2
	$6 : 2$	$10 : 2$	$2 : 2$	$8 : 2$	$14 : 2$
	6×2	10×2	2×2	8×2	9×2
	$12 : 2$	$20 : 2$	$4 : 2$	$16 : 2$	$18 : 2$

177. 3 поля звезлі 16 мяшкоў бульбы на 2 падводах пароўну. Па колькі мяшкоў клалі на кожную падводу?

178. 8; 17; 12; 2; 13; 20; 6; 10; 7; 19; 3; 14; 16; 4; 5; 18. Перапісаць у спытак тыя лікі, якія дзеляцца на 2.

Лікі, якія дзеляцца на 2, называюцца чотнымі.

Назваць па парадку ўсе чотныя лікі да 20.

179. Брат і сястра знайшлі разам 19 грыбоў. Калі брат выкінуў 3 грыбы, то грыбоў у іх асталося пароўну. Па колькі грыбоў асталося ў брата і сястры?

180. У двух парніках было 25 агуркоў. Калі з першага парніка ўзялі 5 агуркоў, то ў абодвух парніках агуркоў асталося пароўну. Па колькі агуркоў асталося ў кожным парніку?

181. Хлопчык сарваў 21 арэх. З іх 7 арэхаў ён аддаў сястры, а астатнія падзяліў з братам пароўну. Па колькі арэхаў дасталося кожнаму хлопчыку?

182. У класе з 18 дзяўчынак палова — «выдатніцы», хлопчыкаў — «выдатнікаў» на 2 менш. Колькі «выдатнікаў» — хлопчыкаў?

183. У брата і сястры разам 25 кап. Калі сястра патраціла 7 кап., у яе асталося столькі-ж грошай, колькі ў брата. Колькі было грошай у брата і колькі ў сястры?

184. а) 18 окцябрат пастроіліся ў рады па 2 чалавекі ў рад. Колькі атрымалася радоў?

б) 18 окцябрат пастроіліся ў 2 рады. Па колькі чалавек стала ў кожным радзе?

185. а) 12 м дроту разрэзалі на часткі па 2 м у кожнай частцы. На колькі частак разрэзалі дрот?

б) 12 м дроту разрэзалі на 2 роўныя часткі. Якой даўжыні атрымалася кожная частка дроту?

186. Бацька купіў 16 яблык. Палову гэтых яблык ён падзяліў дзецям па 2 яблыкі кожнаму. Колькі дзяцей атрымалі яблыкі?

2. Множанне 3. Дзяленне на 3.

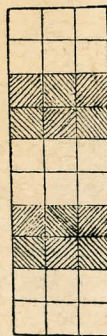
187. Пяро каштуе 3 кап. Колькі каштуюць 2 пяры? 3 пяры? 5 пер'яў?

188.

$$\begin{aligned}
 3 + 3 &= 3 \times 2 \\
 3 + 3 + 3 &= 3 \times 3 \\
 3 + 3 + 3 + 3 &= \\
 3 + 3 + 3 + 3 + 3 &= \\
 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 &= \\
 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 &= \\
 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 &= \\
 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 &=
 \end{aligned}$$

Складзі і запісаць табліцу множання 3.

189.

Колькі клетак у двух радах? у 4 радах?

$$3 \times 4 = (3 \times 2) + (3 \times 2)$$

$$3 \times 8 = (3 \times 4) + (3 \times 4)$$

$$3 \times 6 = (3 \times ?) + (3 \times ?)$$

$$3 \times 10 = (3 \times ?) + (3 \times ?)$$

$$(3 \times 5) = (3 \times 3) + (3 \times 2)$$

$$(3 \times 7) = (3 \times 5) + (3 \times ?)$$

$$(3 \times 9) = (3 \times ?) + (3 \times ?)$$

$$3 \times 4 \quad 3 \times 5 \quad 3 \times 2$$

$$3 \times 7 \quad 3 \times 8 \quad 3 \times 10$$

$$3 \times 9$$

$$3 \times 1$$

$$3 \times 3$$

$$3 \times 6$$

209. а) У 3 слупках па 6 прыкладаў у кожным. Колькі ўсяго прыкладаў? Запісаць рашэнне задачы.

б) У 3 аднолькавых слупках 18 прыкладаў. Колькі прыкладаў у кожным слупку? Запісаць рашэнне задачы.

210.	5×3	7×3	8×3	9×3	10×3
	$15 : 3$	$21 : 3$	$24 : 3$	$27 : 3$	$30 : 3$

211. Дошку даўжынёй у 12 м распілавалі на 3 роўныя часткі. Колькі метраў было ў кожнай частцы?

212. Вяроўку даўжынёй у 27 м разрэзалі на 3 роўныя часткі. Чаму роўна адна трэцяя частка вяроўкі?

213. Што больш: палова 18 ці трэцяя частка 27?

214. Які лік трэба паўтарыць 3 разы, каб атрымаць 18? 12? 24? 27?

215. Знайсці трэцюю частку ад 12; ад 18; ад 21; ад 27; ад 30.

216. За 3 алоўкі заплацілі 27 кап. Колькі каштуе 1 аловак? 2 алоўкі?

217. За 3 м тканіны заплацілі 21 руб. Колькі патрэбна заплаціць за 2 м гэтай тканіны?

218. У кніжцы 18 старонак. Брат прачытаў трэцюю частку кніжкі, а сястра палову. Хто з іх прачытаў больш і на колькі старонак?

219. Калгаснікі накапалі за дзень 74 мяшкі бульбы. 30 мяшкоў звезлі на грузавой машыне, астатнюю бульбу звезлі пароўну на трох падводах. Па колькі мяшкоў клалі на кожную падводу?

220. Для асушкі балота патрэбна было выкапаць канаву даўжынёй у 35 м. У першы дзень выкапалі канаву даўжынёй у 8 м, а астатнюю частку выкапалі пароўну ў 3 дні. Па колькі метраў выкопвалі ў кожны з трох дзён?

221. а) За 3 дні зрасходалі 24 л карасіну. Колькі літраў карасіну прышлося на 1 дзень, калі кожны дзень карасіну расходалі пароўну?

б) У колькі дзён зрасходалі 24 л карасіну, калі кожны дзень расходалі па 3 л?

222. Кавалак шпагату даўжынёй у 18 м разрэзалі на 3 роўныя часткі. Якой даўжыні была кожная частка?

223. Кавалак шпагату даўжынёй у 18 м разрэзалі на часткі даўжынёй па 3 м кожная. На колькі частак разрэзалі кавалак шпагату?

224. У сталоўку прывезлі 9 пакетаў цукру па 2 кг у кожным пакеце. Увесь гэты цукар зрасходалі пароўну ў 3 дні. Па колькі кілограмаў цукру расходалі штодзённа?

225. У дзіцячыя яслі прывезлі 2 бідоны малака: у адным было 12 л, у другім 15 л. З кожнага бідона ўзялі на снеданне трэцюю частку малака. Астатняе малако пайшло на абед. Колькі ўсяго літраў пайшло на абед? (Рашыць двума спосабамі.)

226. У пашывачную майстэрню далі два кавалкі палатна — у 18 м і 24 м; на прыклад зрасходалі з кожнага кавалка трэцюю частку палатна. Колькі метраў палатна асталося ў абодвух кавалках разам?

227. У трох кошыках было 32 кг памідораў; калі з аднаго кошыка прадалі 5 кг, то ў кожным кошыку асталося пароўну. Па колькі кілограмаў памідораў асталося ў кожным кошыку?

228. У трох кавалках было 25 м сукна. Калі ад аднаго кавалка адрэзалі 4 м, то ў кожным кавалку асталося пароўну. Па колькі метраў сукна асталося ў кожным кавалку?

229. Школьны буфет загатаваў цукру на 9 дзён па 2 кг на дзень. На колькі дзён хопіць гэтага запасу, калі расходаваць па 3 кг у дзень?

230. З 27 м тканіны пашылі сукенкі, а з 24 м кашулі. На кожную сукенку пайшло па 3 м тканіны, а на кожную кашулю па 2 м. Паставіць пытанне да задачы і рашыць яе.

231. Даны лікі: 6; 5; 9; 11; 12; 15; 16; 21; 24; 25; 27; 28; 30. Перапісаць у шэраг тыя лікі, якія дзеляцца на 3.

232. $(12 : 3) + (24 : 3)$ $(30 : 3) - (18 : 3)$

$(27 : 3) + (6 : 3)$ $(24 : 3) + (15 : 3)$

$(3 : 3) + (9 : 3) + (6 : 3)$

$(27 : 3) + (24 : 3) + (21 : 3)$

233. $(100 - 82) : 2$ $(90 - 63) : 3$ $(73 - 55) : 3 + 47$

$(71 - 57) : 2$ $(82 - 58) : 3$ $(60 - 39) : 3 + 48$

$3 \times 8 + 39$ $3 \times 6 + 56$ $3 \times 5 + 26 - 39$

$2 \times 9 + 43$ $2 \times 8 + 77$ $3 \times 7 + 42 - 56$

234. Два хлопчыкі выбеглі адначасова насустрэч адзін другому; адзін прабягаў у секунду 2 м, другі 3 м. Праз 10 сек. яны сустрэліся. На якой адлегласці яны былі спачатку?

235. Праз вуліцу ў вёсцы пабудавалі пераход з дошак. З аднаго боку вуліцы паклалі адну за другой 9 дошак па 2 м, з другога боку вуліцы паклалі 8 дошак даўжынёй па 3 м кожная. Якой шырыні была вуліца?

236. Дзеці адправіліся ў паход і за 3 гадзіны прайшлі 12 км. На колькі гадзін больш яны патрацяць на зваротны шлях, калі будуць ісці павольней на 1 км у гадзіну?

237. $21 : 3 + 48$ $27 : 3 + 43$ $(24 : 3) + (18 : 2)$

$18 : 3 + 57$ $30 : 3 + 90$ $(27 : 3) + (16 : 2)$

$15 : 3 + 76$ $12 : 3 + 67$ $(21 : 3) + (14 : 2)$

$24 : 3 + 35$ $27 : 3 + 52$ $(18 : 3) + (15 : 3)$

238. $(82 - 64) : 3$ $(72 - 54) : 3$ $(60 : 20) \times (14 : 2)$

$(100 - 79) : 3$ $(100 - 88) : 3$ $(80 : 40) \times (27 : 3)$

$(72 - 57) : 3$ $(62 - 35) : 3$ $(90 : 30) \times (18 : 2)$

$(63 - 36) : 3$ $(83 - 59) : 3$ $(100 : 50) \times (24 : 3)$

239. Задача - жарт.

У пакеце было 12 яблык. Гэтыя яблыкі патрэбна падзяліць паміж 3 дзяцей так, каб кожнае атрымала па 4 яблыкі і каб 4 яблыкі асталіся ў пакеце. Як гэта зрабіць?

3. Множанне 4. Дзяленне на 4.

240. У школе мы вучымся па 4 гадзіны ў дзень. Колькі гадзін вучымся мы ў тыдзень? У тыдні 6 вучэбных дзён.

241. $4 + 4 = 4 \times 2 = 8$

$4 + 4 + 4 = 4 \times 3 = ?$

$4 + 4 + 4 + 4 =$

$4 + 4 + 4 + 4 + 4 =$

$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 =$

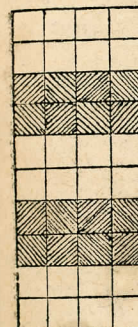
$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 =$

$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 =$

$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 =$

$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 =$

Складзі табліцу множання 4.

242. Колькі клетак у 2 радах? у 4 радах?

$4 \times 4 = (4 \times 2) + (4 \times 2)$

$4 \times 6 = (4 \times 3) + (4 \times ?)$

$4 \times 8 = (4 \times ?) + (4 \times ?)$

$4 \times 10 = (4 \times ?) + (4 \times ?)$

$4 \times 5 = (4 \times 3) + (4 \times 2)$

$4 \times 7 = (4 \times 5) + (4 \times ?)$

$4 \times 9 = (4 \times ?) + (4 \times ?)$

243. У крэсла 4 ножкі. Колькі ножак у 2 крэслах? у 4 крэслах? у 8 крэслах?

244. Карове ў цёплым хлеве патрэбна зімой 16 кг сена ў дзень, а ў халодным 20 кг. Колькі можна зберагчы сена ў тыдзень, калі ўцяпляць хлеў?

245. Вучні II класа першыя 2 дні тыдня рашалі па 3 задачы ў дзень, а апошнія 4 дні па 4 задачы ў дзень. Колькі ўсяго задач яны рашылі за гэты тыдзень?

246. У адным бідоне 6 л малака, а ў другім на 5 шклянак менш. Колькі шклянак малака ў другім бідоне, калі ў 1 л лічыць 4 шклянкі?

247. Для дзіцячага сада купілі 8 кг цукру па 4 руб. і 2 кг цукерак па 9 руб. На колькі рублёў больш патрацілі на цукар, чым на цукеркі?

248. Майстар рабіў ножкі для табурэтак. Да абеду ён зрабіў ножкі для 4 табурэтак, а пасля абеду для 6 табурэтак. Колькі ножаў зрабіў майстар за дзень? (Рашыць двума спосабамі.)

249. Бацька купіў 4 м тканіны па 3 руб. за 1 м, а маці 3 м па 4 руб. за 1 м. Хто з іх больш патраціў грошай?

250. Палічыць двума спосабамі, колькі ўсяго клетак? Абодва спосабы запісаць.

.	.	.	.	.
.	.	.	.	.
.	.	.	.	.

$$4 \times 3 = 3 \times ? \quad 4 \times 10 = ? \times ? \quad 4 \times 2 = ? \times ?$$

251. $4 \times 2 + 7$ $4 \times 3 - 5$ $4 \times 8 + 9$
 $4 \times 4 - 8$ $4 \times 6 + 8$ $4 \times 6 - 7$
 $4 \times 8 - 9$ $4 \times 5 - 3$ $4 \times 9 - 5$
 $4 \times 1 + 8$ $4 \times 10 - 6$ $4 \times 7 - 8$

$$4 \times 10 + 8 \quad 4 \times 7 - 8$$

$$2 \times 8 - 6 \quad 2 \times 9 + 7$$

$$4 \times 9 + 6 \quad 4 \times 10 - 6$$

$$3 \times 9 - 9 \quad 3 \times 8 - 9$$

252. $(4 \times 6) - (8 \times 3)$ $(4 \times 9) + (3 \times 8)$ $(4 \times 8) - (27 : 3)$
 $(4 \times 10) - (4 \times 8)$ $(4 \times 8) - (3 \times 9)$ $(4 \times 7) - (18 : 2)$
 $(4 \times 7) + (9 \times 3)$ $(4 \times 7) + (7 \times 3)$ $(4 \times 9) + (24 : 3)$

253. $80 - (4 \times 8)$ $72 - (4 \times 4)$ $53 - (4 \times 7)$
 $90 - (4 \times 10)$ $81 - (4 \times 9)$ $42 - (4 \times 6)$
 $63 - (4 \times 7)$ $(90 : 30) \times (14 : 2)$
 $42 - (4 \times 6)$ $(80 : 20) \times (27 : 3)$

$$8 - 4 - 4 \quad 12 - 4 - 4 - 4$$

254. Колькі разоў ад 12 можна адымаць па 4? Колькі чацвёрак у 12?

255. Колькі разоў ад 20 можна адымаць па 4? Колькі разоў 4 змяшчаецца ў 20?

256. Колькі чацвёрак у 8? у 16? у 24? у 32? у 36? у 40?

257. З 20 аркушоў паперы сшылі сшыткі па 4 аркушы кожны. Колькі сшыткаў вышла ўсяго?

258. Па 4 узяць 8 раз. Колькі разоў 4 змяшчаецца ў 32?

259. Узяць 9 разоў па 4. Колькі разоў 4 змяшчаецца ў 36?

260. 4×4 4×6 4×5 4×2 4×7
 $16 : 4$ $24 : 4$ $20 : 4$ $8 : 4$ $28 : 4$
 4×3 4×10 4×9 4×8 4×1
 $12 : 4$ $40 : 4$ $36 : 4$ $32 : 4$ $4 : 4$

261. Правярць прыклады:

$$24 : 4 = 6 \quad 16 : 4 = 4 \quad 32 : 4 = 8 \quad 36 : 4 = 9$$

$$40 : 4 = 10 \quad 15 : 3 = 5 \quad 27 : 3 = 9 \quad 20 : 4 = 5$$

262. $(8 : 4) + (16 : 4)$ $(20 : 4) + (40 : 4)$
 $(36 : 4) + (24 : 4)$ $(28 : 4) + (32 : 4)$
 $(12 : 3) + (12 : 4) + (12 : 2)$
 $(36 : 4) + (28 : 4) + (18 : 2)$

263. $(24 : 4) + (32 : 4)$ $(28 : 4) \times (12 : 4)$ $(36 : 4) + (28 : 4)$
 $(32 : 4) + (8 : 4)$ $(12 : 4) \times (24 : 4)$ $(40 : 4) + (32 : 4)$

264. $(9 \times 3) - (8 \times 3)$ $(9 \times 3) - (27 : 3)$ $(7 \times 3) - (27 : 3)$
 $(4 \times 6) - (3 \times 7)$ $(4 \times 8) - (24 : 3)$ $(4 \times 9) - (3 \times 8)$

265. З II класа на дэманстрацыю выйшла 42 вучні: 2 вучні сталі ўперадзе са сцягам, а астатнія пастроіліся ў рады па 4 чалавекі ў рад. Колькі такіх радоў атрымалася?

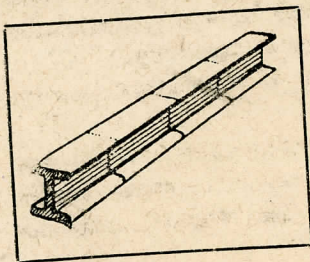
266. За 3 кг цукру заплацілі 12 руб. Колькі кілограмаў цукру можна купіць на 36 руб.?

267. 2 м паркалю каштуюць 8 руб. Колькі метраў паркалю можна купіць на 20 руб.?

268. Конь прабег за 3 сек. 12 м. За колькі секунд ён прабяжыць 32 м?

269. Карова дала раницай 15 л малака, увечары на 2 л менш. Усё малако разлілі ў збаны па 4 л у кожны. У колькі збаноў разлілі гэта малако?

270. Жалезную балку даўжынёй у 8 м разрэзалі на 4 роўныя часткі. Якой даўжыні атрымалася кожная частка?

271. 12 м істужкі разрэзалі на 4 роўныя часткі. Колькі метраў у кожнай чацвертай частцы ўсёй істужкі?

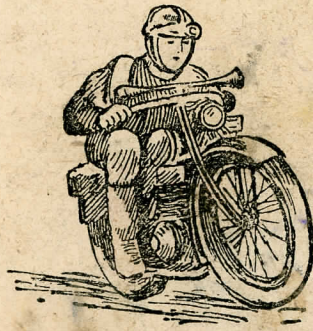
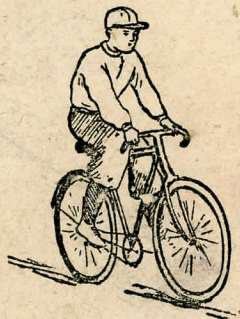
272. Знайсці чацвертую частку ад 36; ад 28; ад 32.

273. За чатыры дні на харчаванне казы зрасходавалі 12 кг сена. Колькі сена патрэбна казе на 10 дзён?

274. 4 кг арэхаў каштуюць 20 руб. Колькі каштуюць 3 кг гэтых арэхаў?

275. На адным станку за 4 мін. рабілі 32 дэталі. На другім у кожную мінуту рабілі на 3 дэталі больш. Колькі дэталей рабілі ў мінуту на другім станку?

276. Веласіпедыст праехаў за 4 сек. 28 м, а матацыкліст праязджаў у 1 сек. на 15 м больш, чым веласіпедыст. Колькі метраў у адну сек. праязджаў матацыкліст?

277. Калгас адправіў на млын 31 мяшок жыта на 5 падводах. На адну падводу паклалі 7 мяшкоў, а на астатнія пароўну. Колькі мяшкоў жыта паклалі на кожную з астатніх падвод?

278. Для школьнага буфета запаслі 40 кг цукру. Праз 4 дні асталося 8 кг. Колькі кілограмаў цукру расходавалі штодзённа, калі кожны дзень расходавалі пароўну?

279. За 4 алоўкі і 5 пер'яў заплацілі 46 кап. Пяро каштуе 2 кап. Колькі каштуе адзін аловак?

280. Машыністка павінна была перадрукаваць на машынцы 30 старонак. Яна працавала 4 гадзіны; пасля гэтага ёй асталося дадрукаваць 6 старонак. Па колькі старонак друкавала машыністка ў гадзіну?

281. Які лік трэба паўтарыць 4 разы, каб атрымаць 24? 32? 40?

282. Назваць усе лікі да 40, якія дзеляцца на 4.

283. $(32 : 4) + (20 : 4)$ $(40 : 4) - (16 : 4)$ $3 \times 8 : 4$
 $(24 : 4) + (27 : 3)$ $(28 : 4) + (36 : 4)$ $2 \times 10 : 4$

284. $(32 : 4) + (9 \times 3)$ $(8 : 4) \times 9$ $(36 : 6) \times 3$
 $(24 : 4) + (9 \times 4)$ $(16 : 4) \times 10$ $8 \times 3 : 4$
 $(40 : 4) + (7 \times 4)$ $(32 : 4) \times 3$ $6 \times 4 : 3$

$45 + (12 : 4)$

$93 - (28 : 4)$

$41 - (8 \times 4)$

285.

$(6 \times 4) - (18 : 3)$ $(21 : 3) + (36 : 3)$ $(8 \times 4) - (24 : 3)$
 $(9 \times 4) + (8 \times 3)$ $(10 \times 4) - (27 : 3)$ $(7 \times 3) - (32 : 4)$

286. а) 24 кг круп расклалі пароўну ў 4 пакеты. Па колькі кілограмаў паклалі ў кожны пакет?

б) 24 кг круп расклалі ў пакеты па 4 кг у кожны. У колькі пакетаў расклалі ўсе крупы?

Складзі дзве такія задачы.

287. Вучань купіў некалькі пер'яў па 3 кап. і ручку за 9 кап. За ўсю пакупку ён заплаціў 33 кап. Колькі пер'яў купіў вучань?

288. Мама купіла 5 кг круп па 4 руб. і 3 кг рысу. За ўсю пакупку яна заплаціла 38 руб. Колькі руб. каштаваў кілограм рысу?

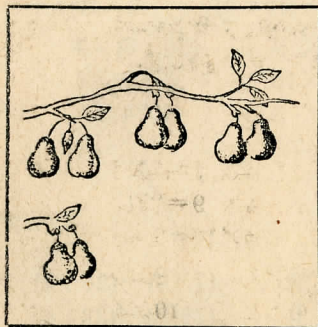
289. У 4 бідонах было 35 л малака. Калі з першага бідона вылілі 3 л, то ў кожным бідоне асталося пароўну. Па колькі літраў малака асталося ў кожным бідоне?

290. У 4 брыгадах было 34 калгасніцы. Калі з адной брыгады двух калгасніц адправілі ў сталоўку прыгатаўляць абед, то ў кожнай брыгадзе калгасніц стала пароўну. Па колькі калгасніц стала ў кожнай брыгадзе?

291.

$x \times 2 = 18$	$x \times 2 = 14$	$3 \times x = 15$	$2 \times x = 18$
$x \times 3 = 18$	$x \times 4 = 20$	$4 \times x = 12$	$3 \times x = 18$
$x \times 4 = 16$	$x \times 3 = 21$	$4 \times x = 24$	$4 \times x = 16$

4. Павелічэнне ў некалькі разоў.

292. На ніжняй галінцы 2 ігрушы, а на верхняй 3 разы па дзве ігрушы. Значыць на верхняй галінцы ў 3 разы больш ігруш, чым на ніжняй.

293. Узяць у левую руку 2 палачкі (пару палачак), а ў правую 2 пары палачак. У колькі разоў у правай руцэ палачак больш, чым у левай?

294. Нарысаваць на адным радку 4 кружочки, а на другім у 3 разы больш.

295. Пяро каштуе 3 кап., а аловак у 4 разы даражэй. Колькі каштуе аловак?

296. Вучань заплаціў за пяро 3 кап., а за ручку ў 4 разы даражэй. Колькі заплаціў ён за ручку?

297. У Ігара 3 трусы, а ў гуртку юнатаў трусоў у 10 разоў больш. Колькі трусоў у гуртку юнатаў?

298. Сыну 3 гады, а маці ў 10 разоў старэй сына. Колькі гадоў маці?

299. Ваня знайшоў 4 грыбы, а яго бацька ў 9 разоў больш. Колькі грыбоў знайшлі яны разам?

300. а) У нашым калгасе выкапалі два калодзежы: адзін глыбінёй у 3 м, а другі на 4 м глыбей. Якая глыбіня другога калодзежа?

б) У суседнім калгасе таксама выкапалі два калодзежы: адзін глыбінёй у 3 м, а другі ў 4 разы глыбей. Якая глыбіня другога калодзежа?

301. У адным бідоне 3 л карасіну, а ў другім у 8 разоў больш. Колькі ўсяго карасіну ў двух бідонах?

302. Дзіця спала днём 2 гадзіны, а ноччу ў 5 разоў больш. Колькі ўсяго гадзін спала дзіця?

303. К святу вучні зрабілі для дзіцячага сада чырвоныя сцягі. Вялікіх сцягоў яны зрабілі 8, а маленькіх у 4 разы больш; чацвертую частку ўсіх сцягоў зрабілі дзеці II класа. Колькі сцягоў зрабілі дзеці II класа?

304. Павялічыць 4 у 5 разоў; у 7 разоў; у 9 разоў.

Павялічыць 3 у 6 разоў; у 8 разоў; у 9 разоў.

Які лік больш 4 у 7 разоў?

Які лік больш 4 у 9 разоў?

305.

$4 \times 1 = 1 \times 4$	$4 \times 5 = ? \times ?$	$4 \times 8 = ? \times ?$
$4 \times 2 = ? \times ?$	$4 \times 6 = ? \times ?$	$4 \times 9 = ? \times ?$
	$4 \times 7 = ? \times ?$	$4 \times 10 = ? \times ?$

306.

1×4	3×4	5×4	7×4	9×4
2×4	4×4	6×4	8×4	10×4

307. Калі атрымаем больш: калі 4 павялічым на 8 ці калі 4 павялічым у 8 разоў? На колькі больш?

308. Да Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі з нашай вёскі ў сярэдняй школе навучалася 4 хлопчыкі і 2 дзяўчынкі, а ў гэтым годзе хлопчыкаў у сярэдняй школе навучаецца ў 4 разы больш, а дзяўчынак на 17 больш, чым раней. Колькі дзяцей з нашай вёскі навучаецца ў цяперашнім годзе ў сярэдняй школе?

309. Для школы вазілі дровы 3 дні: у першы дзень прывезлі 3 вазы, у другі дзень у 4 разы больш, чым у першы, а ў трэці дзень на 4 вазы больш, чым у другі. Колькі вазоў дроў прывезлі для школы ў трэці дзень? Колькі вазоў дроў прывезлі для школы за 3 дні?

5. Множанне 5. Дзяленне на 5.

310. Хлопчык заплаціў за аловак
Колькі каштуе аловак?

311. Запісаць рашэнне папярэдняй задачы двума спосабамі (складаннем і множаннем).

5	10	15							50
---	----	----	--	--	--	--	--	--	----

312. Начарціць у сшытках такую таблічку і паставіць у пустыя клеткі прапушчаныя лікі (прыкладаючы па 5).
Лічыць пяткамі да 50 (пяць, дзесяць, ...).

313. $5 \times 4 = (5 \times 2) + (5 \times 2) = 20$

$5 \times 6 = (5 \times 3) + (5 \times ?)$

$5 \times 8 = (5 \times ?) + (5 \times ?)$

$5 \times 10 = (5 \times ?) + (5 \times ?)$

$5 \times 5 = (5 \times 2) + (5 \times ?)$

$5 \times 7 = (5 \times 4) + (5 \times ?)$

$5 \times 9 = (5 \times ?) + (5 \times ?)$

314. У школе 8 класаў. Кожны клас падпісаўся на 5 білетаў латарэі Асоавіяхіма. На колькі білетаў падпісалася ўся школа?

315. Дакончыць табліцу множання 5:

$5 \times 1 = 5$	5×3	5×5	5×7	5×9
$5 \times 2 = 10$	5×4	5×6	5×8	5×10

316.

$5 \times 3 + 7$	$5 \times 7 - 8$	$5 \times 6 - 7$	$3 \times 5 + 18$
$5 \times 6 - 8$	$5 \times 8 - 6$	$5 \times 7 + 8$	$5 \times 3 + 36$
$5 \times 2 + 9$	$5 \times 5 + 9$	$5 \times 9 - 6$	$4 \times 5 + 63$
$5 \times 4 - 7$	$5 \times 10 - 7$	$5 \times 8 - 8$	$5 \times 5 - 19$
$5 \times 10 - 18$	$5 \times 6 - 17$	$5 \times 5 + 68$	$5 \times 9 - 28$

317.

$(5 \times 3) + (4 \times 3)$	$(5 \times 6) + (90 : 30)$
$(5 \times 10) - (4 \times 4)$	$(5 \times 9) - (3 \times 9)$
$5 \times 7 - 18$	$5 \times 8 : 4$
$5 \times 5 - 19$	$4 \times 6 + 60$

318. Купілі 4 кг ігруш па 5 руб. за 1 кг і 7 кг яблык па 3 руб. за 1 кг. На што зрасходавалі больш грошай і на колькі рублёў?

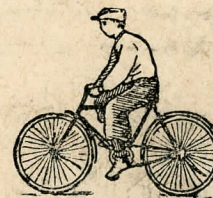
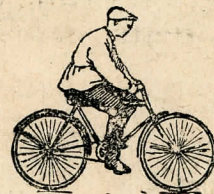
319. За 3 дзіцячыя крэслы заплацілі 15 руб. Колькі каштуюць 5 такіх крэслаў? 8 крэслаў? 7 крэслаў?

320. На чатырох падводах павезлі пароўну 20 мяшкоў вапны. Колькі мяшкоў вапны можна павезці на 5 такіх-жа падводах? на 7 падводах? на 10 падводах?

321. Брыгада калгаснікаў сабрала 45 мяшкоў бульбы. Па бульбу прыехала 6 падвод. На кожную падводу паклалі па 5 мяшкоў. Колькі мяшкоў бульбы асталося на полі?

322. Вучань у першы дзень прачытаў 5 старонак кніжкі, а ў другі дзень у 3 разы больш. Асталося яму прачытаць яшчэ 7 старонак. Колькі старонак у кніжцы?

323. Два веласіпедысты выехалі адначасова насустрач адзін другому. Адзін з іх праязджаў у 1 сек. 4 м, другі 5 м. Праз 9 сек. яны сустрэліся. Якая адлегласць была паміж імі спачатку?

$$324. \begin{array}{lll} (20 : 4) \times 9 & (27 : 3 - 4) \times 7 & (100 - 95) \times 9 \\ (15 : 3) \times 8 & (18 : 9 + 3) \times 6 & (72 - 67) \times 8 \\ & (16 : 4) \times 5 & \\ & (12 : 4) \times 5 & \end{array}$$

$$325. \begin{array}{ll} (8 \times 4) - (7 \times 3) & (9 \times 3) + (6 \times 4) \\ (7 \times 4) - (8 \times 3) & (8 \times 4) + (9 \times 3) \\ (27 : 3) + (36 : 4) & (36 : 4) \times 2 + 27 \\ (32 : 4) + (21 : 3) & (24 : 3) \times 4 + 39 \end{array}$$

326. На колькі пятачкоў можна размяніць манету ў 20 кап. у 15 кап.?

327. 5 паўтарыць 8 разоў — колькі атрымаецца? Колькі разоў 5 змяшчаецца ў 40?

$$328. \begin{array}{lllll} 5 \times 6 & 5 \times 9 & 5 \times 5 & 5 \times 10 & 5 \times 7 \\ 30 : 5 & 45 : 5 & 25 : 5 & 50 : 5 & 35 : 5 \end{array}$$

329. Правярць, ці правільна зроблены прыклады:

$$\begin{array}{lll} 15 : 5 = 3 & 5 \times 3 = 15 & \\ 30 : 5 = 6 & 40 : 5 = 8 & 50 : 5 = 10 \\ 25 : 5 = 5 & 35 : 5 = 7 & 45 : 5 = 9 \end{array}$$

330. Рашыць і правярць прыклады множаннем:

$$\begin{array}{lllll} 20 : 5 & 35 : 5 & 15 : 5 & 25 : 5 & 15 : 3 \\ 50 : 5 & 45 : 5 & 30 : 5 & 40 : 5 & 10 : 5 \end{array}$$

331. Сцёрка каштуе 5 кап. Колькі дадуць такіх сцёрак на 25 кап. на 45 кап.?

332. У Вані 1 руб. Ён хоча купіць кістачку за 60 кап., а на астатнія грошы фарбы па 5 кап. за адну фарбу. Колькі фарбаў зможа купіць Ваня?

333. Брат купіў пяцікапёўных марак на 45 кап., а сястра на 35 кап. На колькі марак больш купіў брат?

$$334. \begin{array}{lll} (15 : 5) + (10 : 5) & (25 : 5) + (5 \times 3) & (45 : 5) + (5 \times 9) \\ (30 : 5) + (50 : 5) & (35 : 5) + (5 \times 4) & (40 : 5) + (5 \times 7) \\ (40 : 5) - (20 : 5) & (50 : 5) + (5 \times 8) & (35 : 5) + (5 \times 6) \end{array}$$

$$335. \begin{array}{lll} (85 - 35) : 5 & (84 - 79) \times (45 : 5) & (25 : 5) \times (35 : 5) \\ (100 - 65) : 5 & (17 + 18) : (10 : 2) & (42 - 37) \times (91 - 86) \\ (90 - 45) : 5 & (18 + 22) : (15 : 3) & (61 - 52) \times (83 - 78) \end{array}$$

$$336. \begin{array}{llll} x \times 5 = 45 & x \times 5 = 35 & 5 \times x = 40 & 4 \times x = 40 \\ x \times 4 = 36 & x \times 3 = 21 & 4 \times x = 32 & 4 \times x = 28 \\ x \times 3 = 27 & x \times 4 = 24 & 5 \times x = 35 & 3 \times x = 27 \end{array}$$

$$337. \begin{array}{llll} 5 \times 1 = 1 \times 5 & 5 \times 3 = ? \times ? & 5 \times 6 = ? \times ? & 5 \times 8 = ? \times ? \\ 5 \times 2 = ? \times ? & 5 \times 4 = ? \times ? & 5 \times 7 = ? \times ? & 5 \times 9 = ? \times ? \end{array}$$

$$338. \begin{array}{lllll} 1 \times 5 & 3 \times 5 & 5 \times 5 & 7 \times 5 & 9 \times 5 \\ 2 \times 5 & 4 \times 5 & 6 \times 5 & 8 \times 5 & 10 \times 5 \end{array}$$

339. Вяроўку даўжынёй у 15 м разрэзалі на 5 роўных частак. Колькі метраў у кожнай частцы?

340. а) Купілі 5 м тканіны па 4 руб. за 1 м. Колькі страцілі грошай? Рашыць задачу і запісаць рашэнне.

б) За 5 м тканіны заплацілі 20 руб. Закончыць задачу, рашыць і запісаць рашэнне.

341. Які лік трэба паўтарыць 5 разоў, каб атрымаць 25? 35? 40?

342. Напісаць усе лікі да 50, якія дзеляцца на 5.

$$343. \begin{array}{lll} (45 : 5) + (15 : 5) & (3 \times 10) : (25 : 5) & (5 : 5) \times 8 + 92 \\ (30 : 5) + (35 : 5) & (10 \times 4) : (15 : 3) & (10 : 5) \times 6 + 68 \\ (50 : 5) - (40 : 5) & (4 \times 5) : (20 : 4) & (15 : 5) \times 7 + 49 \end{array}$$

344. Брыгада ў 5 касцоў за ўдарную работу атрымала 35 руб. прэміі. Па колькі рублёў прышлося кожнаму касцу?

345. Знайсці пятую частку ад 45, ад 30.

346. На ўчастку расло 45 дрэў; адну пятую частку гэтых дрэў спілавалі. Колькі дрэў асталося расці на ўчастку?

347. Упрыгожанні для ёлкі каштавалі 50 руб. Адну пятую частку гэтых грошай зрасходавалі на пакупку 5 аднолькавых шкляных шароў. Колькі каштаваў кожны шар?

348. Адна брыгада рабочых у 5 чалавек зарабіла 45 руб., а другая — у 4 чалавекі — 40 руб. У якой брыгадзе кожны рабочы зарабіў больш і на колькі больш?

349. Перапісаць у сшытак тэя лікі, якія дзеляцца на 5: 35; 17; 49; 15; 3; 10; 50; 12; 30; 20; 40; 5.

350. 5 табурэтак каштуюць 20 руб. Колькі такіх табурэтак можна купіць на 16 руб.?

351. У 5 слоіках змяшчаецца 20 кг мёду. Колькі такіх слоікаў патрэбна для 12 кг мёду?

352. 5 маткоў нітак каштуюць 50 кап. Колькі маткоў такіх нітак можна купіць на 80 кап.?

353. Купілі 48 м палатна; з 23 м пашылі навалачкі, а з астатняга палатна пашылі 5 просцін. Колькі метраў палатна пайшло на кожную просціну?

354.	15:5	12:3	20:5	8:2	10:5	5:5
	15:3	12:4	20:4	8:4	10:2	4:4

355. Ваня сабраў 18 шклянак суніц, а яго сястра 12 шклянак. Пятую частку ўсіх ягад пакінулі на яду, а астатнія высушылі. Колькі шклянак ягад высушылі?

356. За 5 дзён школьны буфет зрасходаваў для кофе 25 л малака. Колькі літраў малака зрасходаваў буфет за 3 дні, калі кожны дзень расходаваў малака пароўну?

357. У школьную бібліятэку купілі 40 кніг. Адна пятая частка кніг была без пераплётаў. На колькі менш было кніг без пераплётаў, чым у пераплётах?

358. а) За 5 гадз. работы трактар зрасходаваў 30 л карасіну. Па колькі літраў карасіну трактар расходаваў кожную гадзіну?

б) Трактар расходуе 5 л карасіну за 1 гадз. работы. За колькі гадзін ён расходуе 30 л?

359. Складзі задачу, у якой патрэбна 45 кг падзяліць на 5 роўных частак.

360. Складзі задачу, у якой патрэбна 45 кг падзяліць па 5 кг.

361. а) Пасадзілі 20 яблынь, у кожным радзе па 5 яблынь. Колькі атрымалася радоў?

б) Пасадзілі 20 яблынь у 4 рады. Па колькі яблынь пасадзілі ў кожным радзе?

362. За 6 кг яблык і 5 кг вінаграду заплацілі 87 руб. 1 кг яблык каштаваў 7 руб. Колькі каштаваў 1 кг вінаграду?

363. За 7 канвертаў і некалькі адкрытак хлопчык заплаціў 56 кап. Канверт каштаваў 3 кап., адкрытка каштавала 5 кап. Колькі адкрытак купіў хлопчык?

364. Для паліўкі агарода куплена 6 вёдзер па 5 руб. і 3 палівачкі. За ўсю пакупку заплацілі 54 руб. Колькі рублёў каштавала кожная палівачка?

365. Купілі 5 канвертаў па 3 кап. і некалькі марак па 30 кап. Колькі купілі марак, калі за ўсю пакупку заплацілі 75 кап.?

366. Вучні пасадзілі ў школьным садзе 42 кусты аграсту ў 5 радоў. Калі ў адзін рад пасадзілі яшчэ 3 кусты аграсту, то ў кожным радзе іх стала пароўну. Па колькі кустоў аграсту стала ў кожным радзе?

367. 5 дзяцей лавілі рыбу і злавілі 36 рыб. Калі адзін з іх злавіў яшчэ 4 рыбы, то ў кожнага з іх рыб стала пароўну. Па колькі рыб стала ў кожнага з дзяцей?

6. Памяншэнне ў некалькі разоў.

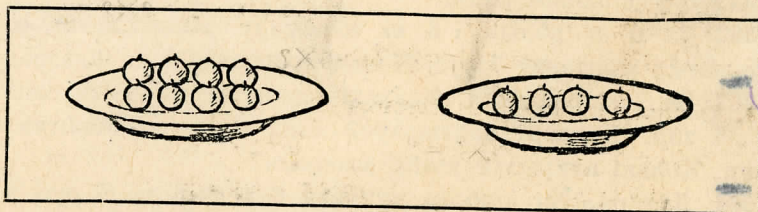
368. Маленькая палоска роўна адной трэцяй частцы вялікай палоскі, значыць маленькая палоска ў 3 разы менш вялікай палоскі.

369. Адкладзі на верхнім дроце лічыльнікаў 8 шарыкаў і падзяліць іх на 4 роўныя часткі. На другім дроце адкладзі столькі шарыкаў, колькі іх у адной чацвертай частцы верхняга дроту. У колькі разоў на другім дроце менш шарыкаў, чым на верхнім?

370. Нарысаваць на адным радку 10 кружкоў, а на другім у 5 разоў менш. Як даведацца, колькі кружкоў патрэбна нарысаваць на другім радку?

371. На адной талерцы 8 яблык, а на другой у 2 разы менш. Колькі яблык на другой талерцы?

372. На аўтамабіль паклалі 24 мяшкі жыта, а на падводу ў 3 разы менш. Колькі мяшкоў жыта паклалі на падводу?

373. Бацьку 32 гады, сын у 4 разы маладзей бацькі. Колькі гадоў сыну?

374. У класе стаяць старыя і новыя парты. Старых парт 16, а новых у 4 разы менш. Колькі ў класе новых парт? Колькі ў класе старых і новых парт разам?

375. З аднаго боку вёскі 27 дамоў, а на другім у 3 разы менш. Колькі дамоў у вёсцы?

376. З аднаго парніка знялі 30 агуркоў, з другога ў 5 разоў менш. Колькі агуркоў знялі з абодвух парнікоў разам?

377. У садзе было 35 яблынь, а ігруш у 5 разоў менш. Колькі ўсяго дрэў у садзе?

7. Множанне 6. Дзяленне на 6.

378. Начарціць таблічку і паставіць у пустых клетках прапушчаныя лікі, прыкладаючы па 6.

6	12								
---	----	--	--	--	--	--	--	--	--

379. $6 \times 6 = (6 \times 3) + (6 \times 3)$. Запісаць па гэтаму ўзору, як лягчэй палічыць: 6×4 ; 6×8 .

380. $6 \times 5 = (6 \times 3) + (6 \times 2)$. Запісаць па гэтаму ўзору, як лягчэй палічыць: 6×7 ; 6×9 .

381. $(6 \times 5) + (6 \times 2) = 42$; $6 \times 7 = 42$. Запісаць па гэтаму ўзору:

$$(6 \times 3) + (6 \times 1) = 6 \times ?$$

$$(6 \times 8) + (6 \times 2) = 6 \times ?$$

$$(6 \times 5) + (6 \times 3) = 6 \times ?$$

$$(6 \times 4) + (6 \times 2) = 6 \times ?$$

$$(6 \times 10) - (6 \times 1) = 6 \times ?$$

382. Запісаць табліцу множання 6:

$$6 \times 1 = 6$$

$$6 \times 2 = ?$$

$$6 \times 3 = ? \dots$$

383. $(6 \times 3) + (6 \times 5)$

$$(6 \times 3) + (6 \times 6)$$

$$(6 \times 7) + (6 \times 3)$$

$$(6 \times 10) - (6 \times 7)$$

$$(6 \times 8) - (6 \times 5)$$

$$(6 \times 2) + (6 \times 9)$$

384. На працягу тыдня вучні вучацца 6 дзён. Колькі дзён вучні вучацца на працягу 2 тыдняў? на працягу 4 тыдняў? на працягу 8 тыдняў?

385. На фабрыках Японіі работніцы працуюць 14 гадз. у дзень, а ў нас па 8 гадз. На колькі гадзін больш працуе японская работніца ў 6 дзён?

386. Карова пры дрэнным доглядзе давала 6 л малака ў дзень, а пры добрым доглядзе стала даваць у 3 разы больш. На колькі літраў павялічыўся штодзённы ўдой?

387. На пакупку сатыну і паркалю зрасходавалі 58 руб. Сатыну купілі 7 м па 6 руб. На колькі рублёў купілі паркалю?

388. З 34 м тканіны пашылі 6 кашуль і 4 халаты. На кожную кашулю пайшло па 3 м тканіны. Колькі метраў пайшло на кожны халат?

389.

$$100 - (6 \times 8)$$

$$39 + (6 \times 6)$$

$$(6 \times 9) + (5 \times 7)$$

$$37 + (6 \times 3)$$

$$100 - (6 \times 1)$$

$$(6 \times 3) + (5 \times 3) + (4 \times 3)$$

$$51 - (6 \times 4)$$

$$90 - (6 \times 7)$$

$$(6 \times 5) + (5 \times 5) + (4 \times 5)$$

$$48 + (6 \times 5)$$

$$27 + (6 \times 9)$$

$$(4 \times 8) + (3 \times 6) - (6 \times 7)$$

390. а) Павялічыць 6 у 7 разоў. б) Павялічыць 6 на 7 адзінак.

391. Складзі задачу, у якой трэба 6 павялічыць у 3 разы.

392. У маці было 12 арэхаў. Яна дала іх дзецям, кожнаму па 6 арэхаў. Колькі дзяцей атрымалі арэхі?

393. Колькі разоў можна адымаць па 6 ад 18?

Колькі шасцёрак у 18? у 12? у 24?

394. Колькі разоў можна адымаць па 6 ад 30? Колькі разоў 6 змяшчаецца ў 30?

395. Пеця купіў на 60 кап. малюнкаў па 6 кап. за малюнак. Прадавец даў яму 10 малюнкаў. Ці правільна разлічыў прадавец?

396.	6×2	6×3	6×4	6×5	6×8
	$12 : 6$	$18 : 6$	$24 : 6$	$30 : 6$	$48 : 6$

397. $42 : 6 = 7$; $48 : 6 = 8$; $54 : 6 = 9$; $60 : 6 = 10$.

Праверыць множаннем, ці правільна зроблена дзяленне.

398. Майстэрня атрымала ад школы заказ на 52 парты. Першыя 2 дні майстэрня рабіла па 5 парт у дзень, а затым стала рабіць па 6 парт у дзень. За колькі дзён майстэрня выканае ўвесь заказ?

399. У адным атрадзе было 24 піонеры, а ў другім 36 піонераў. Яны пастроіліся на прагулку па 6 чалавек у рад. Колькі радоў утварылі два атрады разам? Рашыць задачу двума спосабамі.

400. Ад сяла да горада 30 км. Пешаход прайшоў гэтую адлегласць за 6 гадз. Якую адлегласць ён прайшоў за 5 гадз.?

401.	$12 : 6 + 18$	$30 : 6 + 45$	$48 : 6 + 24$
	$42 : 6 + 28$	$60 : 6 + 20$	$36 : 6 + 48$
	$(91 - 55) : 6$	$(72 - 42) : 6$	$(81 - 69) : 6$
	$(83 - 59) : 6$	$(75 - 57) : 6$	$(73 - 37) : 6$
	$24 : 6 + 28$	$(51 - 27) : 6$	$(83 - 29) : 6$
	$54 : 6 + 36$	$(63 - 45) : 6$	$(67 - 25) : 6$

402.	$6 \times 1 = 1 \times 6 = 6$	$6 \times 3 = 3 \times 6$	$6 \times 5 = 5 \times 6$
	$6 \times 8 = 8 \times 6$	$6 \times 2 = 2 \times 6$	$6 \times 4 = 4 \times 6$
	$6 \times 7 = 7 \times 6$	$6 \times 9 = 9 \times 6$	

1×6	3×6	5×6	7×6	9×6
2×6	4×6	6×6	8×6	10×6

403. Для школьнай сталоўкі запаслі 12 кг цукру на 6 вучэбных дзён. Па колькі кілограмаў цукру можа расходваць сталоўка ў дзень, калі яна будзе расходвацьжны дзень пароўну? Рашыць задачу і праверыць рашэнне.

404. Які лік трэба паўтарыць 6 разоў, каб атрымаць 18? 24? 30?

405. Праверыць, ці правільна зроблена дзяленне:

$12 : 6 = 2$	$60 : 6 = 10$	$42 \text{ кг} : 6 = 7 \text{ кг}$
$18 : 6 = 3$	$30 : 6 = 5$	$30 \text{ кап.} : 6 = 5 \text{ кап.}$
$24 : 6 = 4$	$54 : 6 = 9$	$48 \text{ л} : 6 = 8 \text{ л}$

406.	$(18 : 6) + (24 : 6)$	$(24 : 6) + (48 : 6)$
	$(30 : 6) + (60 : 6)$	$(54 : 6) + (12 : 6)$
	$(48 : 6) + (36 : 6)$	$(42 : 6) + (54 : 6)$

407.	$(48 : 6) + (3 \times 7)$	$(24 : 6) \times (42 : 6)$
	$(54 : 6) + (5 \times 6)$	$(36 : 6) \times (54 : 6)$
	$(30 : 6) \times (24 : 6)$	$(18 : 6) \times (48 : 6)$

408. У класе 36 вучняў. У пачатку года выдатна вучылася шостая частка вучняў, а к канцу года «выдатнікаў» стала на 3 больш. Колькі стала «выдатнікаў» к канцу года?

409. Знайсці шостую частку ад 42; ад 24; ад 60.

410.	$(48 : 6) + (12 : 6)$	$(12 : 6) + (36 : 4) + (27 : 3)$
	$(24 : 6) + (24 : 4)$	$(48 : 6) + (36 : 6) + (24 : 6)$
	$(30 : 6) \times (30 : 5)$	
	$(30 : 6) \times (54 : 6)$	

411. Адзін рабочы за 6 дзён зарабіў 54 руб., а другі, ударнік, кожны дзень зарабляў на 13 руб. больш. Колькі рублёў зарабляў у дзень рабочы-ударнік?

412. 6; 8; 9; 12; 15; 16; 24. Выпісаць лікі, якія дзеляцца адначасова на 3 і на 4.

413. 8; 12; 16; 18; 24; 30; 36. Выпісаць лікі, якія дзеляцца адначасова на 4 і на 6.

414. К Першаму мая школа зрабіла 6 аднолькавых сцягоў з 12 м чырвонай тканіны. Патрэбна яшчэ 8 такіх сцягоў. Колькі патрэбна на іх тканіны?

415. Каб вывезці з склада 58 мяшкоў мукі, прыехала 9 падвод. На першыя 5 падвод паклалі па 6 мяшкоў. Па колькі мяшкоў трэба пакласці на кожную з астатніх падвод?

416. Купілі тканіны па 6 руб. за метр. Заплацілі за яе 36 руб. Палову тканіны патрацілі на тужурку. Колькі тканіны засталася?

417. За стол заплацілі 54 руб., а за кляёнку да яго ў 6 разоў менш. Колькі каштуе стол і кляёнка разам?

418. Дзіцячая шубка каштуе 48 руб., а шапачка ў 6 разоў дзешавей. Колькі каштуе шапачка і шубка разам?

419. Дзве кватэры павінны заплаціць за карыстанне электрычнасцю 20 руб. Колькі рублёў павінна заплаціць кожная кватэра, калі ў адной кватэры было 4 лямпачкі, а ў другой 6?

420. Два рабочыя атрымалі 54 руб. Колькі рублёў павінен атрымаць кожны з іх, калі адзін працаваў 2 дні, а другі 4 дні?

421. Я задумаў лік, павялічыў яго ў 6 разоў і атрымаў 42. Які лік я задумаў?

422. Я задумаў лік, паменшыў яго ў 3 разы і атрымаў 6. Які лік я задумаў?

423. Які лік у 6 разоў менш 18? Паменшыць 54 у 6 разоў. Складзі задачу, у якой патрэбна 24 м паменшыць у 6 разоў.

8. Кратнае параўнанне.

424. Выказаць з паперы дзве такія палоскі і вымераць большую палоску маленькай. Колькі разоў маленькая палоска змяшчаецца ў вялікай? Маленькая палоска змяшчаецца ў вялікай 4 разы, значыць вялікая палоска ў 4 разы больш маленькай, а маленькая палоска ў 4 разы менш вялікай.

425. Колькі разоў па 5 кап. змяшчаецца ў 20 кап.? У колькі разоў 20 кап. больш 5 кап.? У колькі разоў 5 кап. менш 20 кап.?

426. У садзе расце 42 яблыні і 6 ігрушавых дрэў. У колькі разоў ігрушавых дрэў менш, чым яблынь?

427. Грузавік вязе 48 мяшкоў жыта, а конь 6. У колькі разоў грузавік вязе больш жыта, чым конь?

428. Бацьку 32 гады, сыну 4 гады. У колькі разоў бацька старэй за сына?

429. У колькі разоў:

12 больш 6?

35 „ 5?

24 „ 6?

48 „ 6?

27 „ 3?

У колькі разоў:

3 менш 15?

5 „ 40?

6 „ 24?

6 „ 54?

4 „ 36?

430. На ўчастку пасадзілі 6 мяшкоў бульбы, а сабралі 54 мяшкі. Паставіць пытанне і рашыць задачу.

431. У сярэдзіне лета ноч цягнецца 8 гадз. У колькі разоў летняя ноч карацей дня?

432. Пры дрэнным доглядзе 6 кароў давалі ў дзень 42 л малака, а пры добрым доглядзе кожная стала даваць па 14 л у дзень. У колькі разоў больш стала даваць кожная карова малака ў дзень пры добрым доглядзе?

433.	$x \times 6 = 42$	$x \times 5 = 30$	$6 \times x = 48$
	$x \times 6 = 24$	$x \times 6 = 30$	$5 \times x = 45$
	$x \times 8 = 24$	$x \times 4 = 36$	$6 \times x = 54$
	$x \times 4 = 32$	$6 \times x = 60$	$6 \times x = 30$

9. Множення 7. Дзяленне на 7.

434. Начарціць таблічку і паставіць у пустыя клеткі прапущаныя лікі, прыкладаючы па 7.

7	14								
---	----	--	--	--	--	--	--	--	--

435. У тыдні 7 дзён. Колькі дзён у 2 тыднях? у 3 тыднях?
 $7 \times 4 = (7 \times 2) + (7 \times 2) = 28$

436. Запісаць, як можна палічыць: 7×6 ; 7×8 ; 7×9 ; 7×5 ; 7×10 ; 7×7 .

437. Складзі табліцу множання 7.

438. $(7 \times 3) + (7 \times 2) = 35$; $7 \times 5 = 35$. Запісаць па гэтаму ўзору:

$(7 \times 2) + (7 \times 2)$	$(7 \times 4) + (7 \times 3)$	$(7 \times 6) + (7 \times 1)$
$(7 \times 4) + (7 \times 4)$	$(7 \times 5) + (7 \times 5)$	$(7 \times 10) - (7 \times 1)$

439. Гаспадыня купіла 4 кг мяса па 7 руб. за 1 кг. Колькі яна атрымала рэшты з 30 руб.?

440. Школа заготовіла на 6 месяцаў 50 вазоў дроў. У месяц яна расходала па 7 вазоў. Колькі вазоў дроў асталася ад запасу?

441.	$7 \times 8 + 9$	$7 \times 9 - 7$	$7 \times 3 - 4$
	$7 \times 5 - 6$	$7 \times 7 + 8$	$7 \times 6 - 8$
	$7 \times 10 - 42$	$7 \times 9 - 29$	$7 \times 8 - 38$

442.	$(7 \times 7) + (45 : 5)$	$(6 \times 10) + (7 \times 2)$
	$(7 \times 5) + (6 \times 3)$	$(7 \times 3) + (6 \times 6)$
	$(7 \times 9) - (6 \times 8)$	$(7 \times 8) - (7 \times 4)$

433. $x \times 6 = 42$ $x \times 5 = 30$ $6 \times x = 48$
 $x \times 6 = 24$ $x \times 6 = 30$ $5 \times x = 45$
 $x \times 8 = 24$ $x \times 4 = 36$ $6 \times x = 54$
 $x \times 4 = 32$ $6 \times x = 60$ $6 \times x = 30$

9. Множення 7. Дзяленне на 7.

434. Начарціць таблічку і паставіць у пустыя клеткі прапушчаныя лікі, прыкладаючы на 7.

7	14								
---	----	--	--	--	--	--	--	--	--

435. У тыдні 7 дзён. Колькі дзён у 2 тыднях? у 3 тыднях?
 $7 \times 4 = (7 \times 2) + (7 \times 2) = 28$

436. Запісаць, як можна палічыць: 7×6 ; 7×8 ; 7×9 ; 7×5 ; 7×10 ; 7×7 .

437. Скласці табліцу множання 7.

438. $(7 \times 3) + (7 \times 2) = 35$; $7 \times 5 = 35$. Запісаць на гэтаму ўзору:

$(7 \times 2) + (7 \times 2)$ $(7 \times 4) + (7 \times 3)$ $(7 \times 6) + (7 \times 1)$
 $(7 \times 4) + (7 \times 4)$ $(7 \times 5) + (7 \times 5)$ $(7 \times 10) - (7 \times 1)$

439. Гаспадыня купіла 4 кг мяса па 7 руб. за 1 кг. Колькі яна атрымала рэшты з 30 руб.?

440. Школа заготовіла на 6 месяцаў 50 вазоў дроў. У месяц яна расхадавала па 7 вазоў. Колькі вазоў дроў асталася ад запасу?

441. $7 \times 8 + 9$ $7 \times 9 - 7$ $7 \times 3 - 4$
 $7 \times 5 - 6$ $7 \times 7 + 8$ $7 \times 6 - 8$
 $7 \times 10 - 42$ $7 \times 9 - 29$ $7 \times 8 - 38$

442. $(7 \times 7) + (45 : 5)$ $(6 \times 10) + (7 \times 2)$
 $(7 \times 5) + (6 \times 3)$ $(7 \times 3) + (6 \times 6)$
 $(7 \times 9) - (6 \times 8)$ $(7 \times 8) - (7 \times 4)$

443. Два матацыклісты ехалі адзін другому насустрач. Адзін ехаў са скорасцю 6 м у 1 сек., а другі 7 м у 1 сек. На якой адлегласці яны былі спачатку, калі сустрэліся праз 7 сек.?

444. Брат і сястра рашалі прыклады. Брат рашыў 7 слупкоў па 4 прыклады, а сястра 6 слупкоў па 5 прыкладаў. Хто з іх рашыў больш прыкладаў і на колькі?

445. Для рабочых пабудавалі два чатырохпавярховыя дамы. У кожным паверсе першага дома было па 7 кватэр, а ў кожным паверсе другога дома па 9 кватэр. Колькі ўсяго кватэр у абодвух дамах?

446. Адна калгасніца прадала 7 збаноў малака па 3 л у кожным, а другая 9 збаноў па 2 л. Якая з іх прадала больш малака і на колькі?

447. Колькі фарбаў па 7 кап. за кожную можна купіць на 14 кап.?

448. Колькі разоў ад 21 можна адымаць па 7? Колькі сямёрак у 21?

449. Колькі разоў 7 змяшчаецца ў 28? У колькі разоў 28 больш 7?

450. Скласці табліцу дзялення 7.

$14 : 7 = 2$ $21 : 7 = ?$ $28 : 7 = ?$

451. Кракет каштуе 35 руб., а шапкі 7 руб. У колькі разоў кракет каштуе даражэй шапак?

452. $(49 : 7) + (14 : 7)$ $(7 \times 5) - (42 : 7)$
 $(6 \times 6) + (21 : 7)$ $(7 \times 9) - (35 : 7)$
 $(9 \times 6) + (63 : 7)$ $(8 \times 6) - (70 : 7)$

453. У швейнай майстэрні з 70 м тканіны пашылі 7 дзіячых сукенак і некалькі коўдраў. На кожную сукенку пайшло па 2 м тканіны, а на кожную коўдру па 7 м. Колькі вышля коўдраў?

454. Купілі некалькі кілограмаў цукерак па 7 руб. за 1 кг і 10 кг яблык па 4 руб. за 1 кг. На ўсю пакупку зрасхадавалі 89 руб. Колькі купілі цукерак?

455. У гаспадыні 81 руб. На рынку прадаецца бульба па 5 руб. за 1 кг і морква па 9 руб. за 1 кг. Колькі яна можа купіць на свае грошы морквы, калі бульбы купіць 9 кг?

456. $(5 \times 4) + (6 \times 4) + (7 \times 4) \quad 82 - (9 \times 6)$

$(35 : 5) + (42 : 6) + (28 : 7) \quad 91 - (7 \times 9)$

457. $(9 \times 7) - (4 \times 7) \quad (6 \times 7) - (7 \times 6)$

$(7 \times 7) - (8 \times 6) \quad (8 \times 7) + (9 \times 3)$

$(42 : 6) \times (21 : 7)$

$(54 : 6) \times (24 : 6)$

458. $7 \times 1 = 1 \times ? \quad 7 \times 3 = ? \times ? \quad 7 \times 5 = ? \times ?$

$7 \times 2 = ? \times ? \quad 7 \times 4 = ? \times ? \quad 7 \times 6 = ? \times ?$

$7 \times 8 = ? \times ?$

$7 \times 9 = ? \times ?$

459. $1 \times 7 \quad 3 \times 7 \quad 5 \times 7 \quad 7 \times 7 \quad 9 \times 7$

$2 \times 7 \quad 4 \times 7 \quad 6 \times 7 \quad 8 \times 7 \quad 10 \times 7$

460. За 7 канвертаў заплацілі 42 кап. Колькі каштуе 1 канверт? Рашыць задачу і праверыць рашэнне множаннем.

461. Які лік трэба паўтарыць 7 разоў, каб атрымаць 21? 28? 35?

462. Праверыць, ці правільна зроблена дзяленне:

$21 \text{ м} : 7 = 3 \text{ м}; \quad 63 \text{ кг} : 7 = 9 \text{ кг}; \quad 49 \text{ л} : 7 = 7 \text{ л};$

$42 \text{ см} : 7 = 6 \text{ см}; \quad 28 \text{ кг} : 7 = 4 \text{ кг}; \quad 56 \text{ руб.} : 7 = 8 \text{ руб.}$

463. Запісаць падрад усе лікі да 70, якія дзеляцца на 7.

464. $(14 : 7) \times (28 : 7) \quad (35 : 7) \times (70 : 7) \quad (42 : 7) \times 9$

$(35 : 7) \times (63 : 7) \quad (42 : 7) \times (56 : 7) \quad (63 : 7) \times 6$

465. Даны лікі: 6; 12; 14; 21; 35; 42; 45; 48; 60; 63. Выпісаць тыя з іх, якія дзеляцца на 7.

466. За 4 м сатыну заплацілі 24 руб., а за 7 м паркалю 21 руб. У колькі разоў 1 м сатыну даражэй 1 м паркалю?

467. 7 м тканіны каштуюць 42 руб. Колькі трэба заплаціць за 5 м гэтай тканіны?

468. Два сталяры атрымалі 63 руб.; адзін з іх зрабіў 3 шырмы, а другі 4. Колькі рублёў павінен атрымаць за работу кожны з іх?

469. У садзе 35 таполяў, а ліп у 7 разоў менш. Колькі ўсяго таполяў і ліп у садзе?

470. Для сталоўкі заготовілі 35 кг масла. Адну сёмую частку масла зрасходавалі. Колькі масла асталося?

471. У колькі разоў 21 больш 7? 56 больш 7?

472. Паменьшыць 42 у 7 разоў; у 6 разоў. У колькі разоў 7 менш 14? 35? 70?

473. Вага тавару з упакоўкай 30 кг. Упакоўка важыць 3 кг. На колькі кілограмаў тавар цяжэй упакоўкі?

474. а) Я задумаў лік, павялічыў яго ў 7 разоў і атрымаў 28. Які лік я задумаў?

б) Я задумаў лік, паменьшыў яго ў 7 разоў і атрымаў 5. Які лік я задумаў?

475. Кадка з маслам важыць 16 кг. Пустая кадка важыць 2 кг. У колькі разоў масла цяжэй кадкі?

476. Кніга ў пераплёце каштуе 10 руб., а без пераплёта 8 руб. У колькі разоў кніга даражэй пераплёта?

477. З 7 баразён, засаджаных адборнай бульбай, сабралі 56 кошыкаў бульбы, а з 6 баразён такой-жа даўжыні, засаджаных простай бульбай, сабралі толькі 24 кошыкі. Параўнаць ураджай адборнай і простай бульбы з кожнай баразны?

478. а) Садоўнік рассадзіў 56 яблынь па 7 яблынь у рад. Колькі радоў яблынь пасадзіў садоўнік?

б) Садоўнік рассадзіў 56 яблынь у 7 радоў пароўну. Па колькі яблынь пасадзіў садоўнік у кожны рад?

479. $(49 : 7) \times 3 \quad (42 : 7) \times 5 \quad (35 : 7) \times 8 \quad (56 : 7) \times 4$

$(21 : 7) \times 10 \quad (63 : 7) \times 2 \quad (28 : 7) \times 9 \quad (70 : 7) \times 10$

$(54 : 6) \times 7 \quad (42 : 6) \times 7 \quad (36 : 6) \times 7 \quad (28 : 7) \times 6$

$(35 : 7) \times 5 \quad (56 : 7) \times 5 \quad (42 : 7) \times 4 \quad (49 : 7) \times 6$

480. $x \times 7 = 49 \quad x \times 4 = 36 \quad 7 \times x = 21 \quad 7 \times x = 28$

$x \times 6 = 54 \quad x \times 7 = 63 \quad 6 \times x = 48 \quad 4 \times x = 32$

$x \times 7 = 56 \quad x \times 6 = 42 \quad 7 \times x = 42 \quad 7 \times x = 35$

$$\begin{array}{llll}
 481. & 7 \times 8 - 27 & 5 \times 7 + 38 & (92 - 43) : 7 & (64 - 36) : 7 \\
 & 7 \times 9 - 46 & 8 \times 7 + 17 & (81 - 25) : 7 & (72 - 36) : 6 \\
 & 7 \times 6 + 39 & 4 \times 7 + 45 & (100 - 65) : 7 & (73 - 25) : 6
 \end{array}$$

10. Множанне 8. Дзяленне на 8.

482. Начарціць таблічку і паставіць у пустыя клеткі прапушчаныя лікі, прыкладаючы па 8.

8	16								
---	----	--	--	--	--	--	--	--	--

483. У дзень Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі старэйшыя вучні школы ішлі на дэманстрацыю радамі па 8 чалавек у рад. Колькі чалавек ішло ў 2 радах? у 3 радах? у 5 радах? у 10 радах?

484. Запісаць, як лягчэй палічыць (па ўзору):

$$8 \times 5 = (8 \times 3) + (8 \times 2) = 40$$

$$\begin{array}{lllll}
 8 \times 3 & 8 \times 9 & 8 \times 4 & 8 \times 5 & 8 \times 7 \\
 8 \times 6 & 8 \times 2 & 8 \times 8 & 8 \times 10 & 8 \times 9
 \end{array}$$

485. Складзі табліцу множання 8:

$$8 \times 1 = 8 \quad 8 \times 2 = ? \quad 8 \times 3 = ?$$

486. $(8 \times 3) + (8 \times 3) = 8 \times 6 = 48$. Запісаць па ўзору:

$$\begin{array}{ll}
 (8 \times 2) + (8 \times 1) = 8 \times 3 & (8 \times 4) + (8 \times 4) = 8 \times ? \\
 (8 \times 5) + (8 \times 1) = 8 \times ? & (8 \times 5) + (8 \times 5) = 8 \times ? \\
 (8 \times 4) + (8 \times 3) = 8 \times ? & (8 \times 2) + (8 \times 3) = 8 \times ?
 \end{array}$$

487. Работніца зарабляла па 8 руб. у дзень. З заробатка яна траціла на харчаванне 23 руб. у тыдзень. Колькі рублёў у кожны тыдзень у яе аставалася на іншыя выдаткі (у тыдні 6 працоўных дзён).

488. У мамы было 100 руб. Яна купіла 7 кг бульбы па 3 руб. за 1 кг і 2 кг капусты. Колькі каштуе 1 кг капусты, калі ў мамы пасля пакупкі асталася 69 руб.?

489. Аловак каштуе 8 кап., ручка 7 кап. Што і на колькі даражэй: 9 алоўкаў ці 10 ручак?

490. Сыну 8 год, бацька ў 4 разы старэй сына, а сястра на 20 год маладзей бацькі. Якая розніца ў гадах брата і сястры?

$$\begin{array}{lll}
 491. & (8 \times 8) - (7 \times 8) & (8 \times 5) - (7 \times 3) & (8 \times 7) + (3 \times 5) \\
 & (8 \times 6) + (7 \times 4) & (8 \times 9) - (6 \times 9) & (8 \times 10) - (7 \times 3)
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll}
 492. & (49 : 7) \times 8 & 8 \times 3 : 6 & (8 \times 4) + (7 \times 4) + (6 \times 4) \\
 & (40 : 5) \times 6 & 9 \times 4 : 6 & (8 \times 3) + (7 \times 3) + (6 \times 3)
 \end{array}$$

493. У вагон ставяць 8 коней. Колькі трэба вагонаў для 16 коней? для 24 коней?

$$\begin{array}{lllll}
 494. & 24 : 8 & 32 : 8 & 40 : 8 & 16 : 8 & 56 : 8 \\
 & 48 : 8 & 64 : 8 & 80 : 8 & 32 : 8 & 72 : 8
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll}
 495. & (40 : 8) + (24 : 8) & (64 : 8) + (48 : 8) & (32 : 8) \times (24 : 8) \\
 & (56 : 8) + (72 : 8) & (80 : 8) + (56 : 7) & (56 : 8) \times (28 : 4)
 \end{array}$$

496. Сыну 8 год. Маці на 24 гады старэй сына. У колькі разоў маці старэй сына?

497. Для дзіцячага сада купілі 10 маленькіх мячоў па 2 руб. і некалькі вялікіх па 8 руб. за мяч. За ўсе мячы заплацілі 68 руб. Колькі купілі вялікіх мячоў? Аб чым яшчэ можна даведацца?

498. Для сталоўкі купілі свініны па 8 руб. за 1 кг і бараніны па 7 руб. за 1 кг. За свініну заплацілі 56 руб., а за бараніну 63 руб. Колькі ўсяго кілограмаў мяса купілі для сталоўкі?

499. Купілі некалькі метраў тканіны па 8 руб. за 1 м і 4 м тканіны па 6 руб. за 1 м. За ўсю пакупку заплацілі 72 руб. Колькі метраў тканіны купілі па 8 руб.?

500. Два дні гаспадыня расходала на корм курам па 7 руб. у дзень, а потым стала расходаць па 8 руб. у дзень. На колькі дзён хопіць гаспадыні 54 руб.?

501. Ад кавалка сукна даўжынёй у 32 м адрэзалі кавалак даўжынёй у 8 м. На колькі метраў астаўшаяся частка кавалка даўжэй адрэзанай? У колькі разоў астаўшаяся частка кавалка сукна даўжэй адрэзанай?

502. $8 \times 2 = 2 \times ?$ $8 \times 4 = 4 \times ?$ $8 \times 3 = ? \times 8$ $8 \times 5 = ? \times 8$
 $8 \times 6 = 6 \times ?$ $8 \times 1 = 1 \times ?$ $8 \times 2 = ? \times 8$ $8 \times 7 = ? \times 8$

1×8 3×8 5×8 7×8 9×8
 2×8 4×8 6×8 8×8 10×8

503. $(7 \times 8) - (6 \times 7)$ $(6 \times 8) - (8 \times 6)$
 $(9 \times 8) - (6 \times 9)$ $(8 \times 8) - (7 \times 7)$

504. Даны лікі: 24 і 8; 8 і 48; 8 і 72; 56 і 8.

На колькі адзінак адзін з двух лікаў больш або менш другога і ў колькі разоў?

505. Складзі задачу, у якой патрэбна даведацца, на колькі адзінак адзін лік больш або менш другога.

506. Складзі задачу, у якой патрэбна даведацца, у колькі разоў адзін з двух лікаў больш або менш другога.

507. Дрот даўжынёй у 16 м разрэзалі на 8 роўных частак. Чаму роўна адна восьмая частка ўсяго дроту?

508. Хлопчык дзеліць 40 арэхаў 8 таварышам пароўну, кожнаму па 5 арэхаў. Ці правільна ён дзеліць?

509. Правярць, ці правільна зроблена дзяленне:

$48 \text{ м} : 8 = 6 \text{ м};$ $56 \text{ кг} : 8 = 7 \text{ кг};$ $40 \text{ ч.} : 8 = 5 \text{ ч.};$

$32 \text{ л} : 8 = 4 \text{ л};$ $72 \text{ см} : 8 = 9 \text{ см};$ $64 \text{ г} : 8 = 8 \text{ г};$

$80 \text{ руб.} : 8 = 10 \text{ руб.};$ $24 \text{ кап.} : 8 = 3 \text{ кап.}$

510. Напісаць табліцу дзялення на 8.

511. $(32 : 8) \times (40 : 8)$ $(80 : 8) \times (64 : 8)$ $(21 : 7) \times (35 : 7)$

$(40 : 8) \times (56 : 8)$ $(72 : 8) \times (24 : 8)$ $(56 : 7) \times (63 : 7)$

512. Калгаснікі спілілі ў лесе да абеду 39 дрэў, а пасля абеду на 6 дрэў менш. Спілаваныя дрэвы яны перавезлі ў вёску за 8 разоў. Па колькі дрэў яны перавозілі за адзін раз, калі кожны раз бралі пароўну?

513. $(64 : 8) \times (63 : 7)$ $(80 : 8) \times (32 : 8)$ $(32 : 8) \times 6$
 $(56 : 8) \times (72 : 8)$ $(40 : 8) \times (56 : 7)$ $(24 : 8) \times 7$
 $(48 : 8) \times 9$ $(64 : 8) \times 4$ $(72 : 8) \times 7$

514. За 8 кг ягад заплацілі 72 руб. Колькі гэтых ягад можна купіць на 45 руб.?

515. За 3 м тканіны заплацілі 24 руб. Колькі такой тканіны можна купіць на 64 руб.?

516. Брыгада землякопаў у першы дзень працавала 8 гадзін, а ў другі 7 гадзін. Якой даўжыні канаву выкапала брыгада за абодва дні, калі за першы дзень яна выкапала 48 м канавы?

517. Які лік трэба павялічыць у 8 разоў, каб атрымаць 72?

518. Які лік трэба паменшыць у 8 разоў, каб атрымалася 8?

519. Я задумаў лік, паменшыў яго ў 8 разоў, да атрыманага ліку прыбавіў 10 і атрымаў 14. Які лік я задумаў?

520. Я задумаў лік, павялічыў яго ў 8 разоў, да атрыманага ліку прыбавіў 9 і атрымаў 49. Які лік я задумаў?

521. У садзе працавалі спачатку 8 чалавек, а потым прышлі на работу яшчэ некалькі чалавек, і зараз у садзе працуе людзей у 3 разы больш, чым працавала спачатку. Колькі чалавек прышло працаваць у сад у другі раз?

522. У нашым раёне да Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі было 3 пачатковыя школы; зараз школ у 7 разоў больш. На колькі школ зараз больш, чым было да Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі?

523. У мяне 24 яблыкі. Ці магу я даць па 5 яблык 8 дзецям? а па 4? а па 3?

524. За 8 банак кансерваў заплацілі 64 руб. Колькі каштуюць 3 банкі кансерваў?

525. 3 цырульнікі за 7 гадз. работы атрымалі 63 руб. Колькі рублёў атрымліваў кожны цырульнік за 1 гадз. работы?

526. На 6 дзён для 2 кароў заготовілі 36 кг вотрубяў. Колькі кілограмаў вотрубяў прыходзілася ў дзень на кожную карову?

527. Хлопчык купіў некалькі плітак фарбы па 8 кап. кістачку за 42 кап. За ўсю пакупку ён заплаціў 90 кап. Колькі плітак фарбы купіў хлопчык?

528. а) Вучань купіў на 56 кап. некалькі алоўкаў па 8 кап. Колькі ён купіў алоўкаў?

б) Вучань купіў на 56 кап. 8 алоўкаў. Колькі каштуе дзін аловак?

529. $(100-36):8$ $(43+37):8$ $(91-43):8$ $(29+35):8$
 $(92-68):8$ $(29+27):7$ $(85-37):6$ $(18+38):7$
 $(71-15):8$ $(46+17):7$ $(63-28):7$ $(27+29):8$

530. $x \times 8 = 64$ $x \times 8 = 72$ $x \times 7 = 42$ $x \times 4 = 36$
 $x \times 7 = 49$ $x \times 7 = 56$ $x \times 8 = 56$ $x \times 5 = 45$
 $x \times 6 = 36$ $x \times 8 = 80$ $x \times 6 = 42$ $x \times 3 = 27$

11. Множанне 9. Дзяленне на 9.

531. Начарціць таблічку і паставіць у пустыя клеткі прапунчаныя лікі, прыкладаючы па 9.

9	18								
---	----	--	--	--	--	--	--	--	--

532. Пара лыж каштуе 9 руб. Колькі каштуе 2 пары лыж? 3 пары?

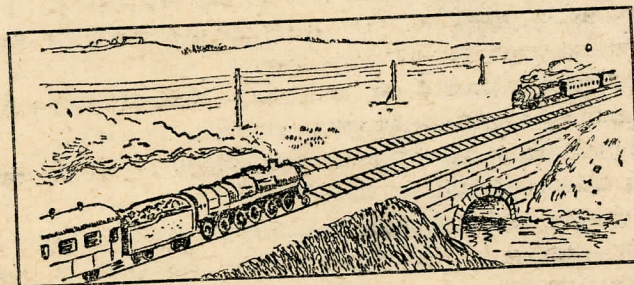
533. Складзі табліцу множання 9.

534. На падводу паклалі 9 мяшкоў бульбы, а на грузавік у 8 разоў больш. На колькі мяшкоў больш паклалі на грузавік, чым на падводу?

535. За першую палову зімы ў вёсцы было паказана 9 кінокарцін, а за другую палову ў 3 разы больш. На колькі карцін менш было паказана за першую палову зімы?

536. У соўгасе 9 каменных дамоў, драўляных у 6 разоў больш. Колькі ўсяго дамоў у соўгасе?

537. Хлопчык збіраў у лесе грыбы. Ён знайшоў белых грыбоў у 5 разоў менш, чым падбярэзавікаў. Колькі ўсіх грыбоў знайшоў хлопчык, калі белых ён знайшоў 9?

538. Два паязды рухаліся насустрач адзін другому па двух пунях са скорасцю: адзін 7 м у секунду, другі 9 м у секунду. Праз 6 сек. яны сустрэліся. На якой адлегласці яны былі спачатку?

539. Купілі 7 пар канькоў па 9 руб. за пару. Заплацілі грошы ў касу і атрымалі рэшты 2 руб. Колькі рублёў было дана касіру?

540. У брыгадзе калгаснікаў 9 коней. На кожнага каня патрэбна заготовіць 9 вазоў сена, а заготовілі ўсяго 78 вазоў. Колькі вазоў сена патрэбна заготовіць яшчэ?

541. $(9 \times 9) - (9 \times 6)$ $(9 \times 7) - (6 \times 9)$
 $(9 \times 8) - (7 \times 6)$
 $(9 \times 8) - (8 \times 9)$ $(7 \times 8) - (9 \times 4)$
 $(7 \times 9) - (9 \times 7)$

542. 4 кг бульбы каштуюць 16 руб. Колькі каштуюць 9 кг бульбы?

543. Рабочы за 2 гадз. працы зрабіў 18 дэталей. Колькі такіх дэталей ён зможа зрабіць за 8-гадзінны працоўны дзень?

544. $9 \times 2 = ? \times 9$ $9 \times 7 = ? \times 9$ $9 \times 3 = ? \times 9$
 $9 \times 6 = ? \times 9$ $9 \times 5 = ? \times 9$ $9 \times 4 = ? \times 9$
 $9 \times 10 = ? \times 9$ $9 \times 8 = ? \times 9$

545. $(7 \times 9) - (6 \times 8)$ $(6 \times 9) - (9 \times 6)$
 $(4 \times 8) - (4 \times 7)$ $(6 \times 5) - (6 \times 4)$
 $(9 \times 9) - (7 \times 6)$ $(8 \times 9) - (4 \times 9)$
 $(7 \times 7) - (7 \times 5)$ $(6 \times 7) - (6 \times 4)$

546. Дзеці прайшлі 9 км за 2 гадз. Колькі часу патрэбна дзецям, каб пры той-жа скорасці прайсці 18 км?

547. а) Запісаць на парадку, пачынаючы ад 9, першыя 10 лікаў, якія дзеляцца на 9.

б) Складзі і запісаць табліцу дзялення на 9.

548. 3 станцыі трэба перавезці 99 скрынак з таварам. На адну падводу можна пакласці 9 скрынак, а паслалі 3 падвод. Колькі падвод яшчэ трэба, каб перавезці астатні тавар?

549. 4 сумкі для кніг каштуюць 36 руб. Колькі такіх сумак можна купіць на 63 руб.?

550. Магазін прадаў 9 слоікаў павідла за 81 руб. Колькі каштаваў 1 кг павідла, калі ў кожным слоіку было па 3 кг павідла?

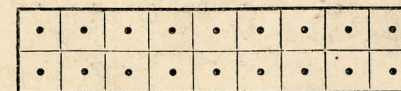
551. Калгасная пасека загатавіла для адпраўкі ў магазін 96 кг мёду. 42 кг мёду налілі ў слоікі па 7 кг, а астатні мёд разлілі па 9 кг у слоік. У колькі слоікаў разлілі ўвесь мёд?

552. $(72 : 9) \times (27 : 9)$ $(63 : 9) \times (18 : 9)$ $(45 : 9) \times (81 : 9)$
 $(54 : 9) \times (90 : 9)$ $(81 : 9) \times (36 : 4)$ $(72 : 9) \times (63 : 9)$
 $(63 : 7) \times (45 : 9)$ $(36 : 9) \times (72 : 8)$ $(56 : 7) \times (54 : 9)$

553. $63 : (92 - 85)$ $(96 - 49 + 25) : 8$ $(18 + 36) : 6$
 $72 : (43 - 34)$ $(100 - 63 + 35) : 9$ $(37 + 17) : 9$
 $63 : (100 - 91)$ $(43 + 57 - 46) : 9$ $(86 - 50) : 9$

554. 5 дзён у школу вазілі дровы па 9 вазоў у дзень і 6 дзён па 6 вазоў. На колькі месяцаў загатавіла школа дроў, калі яна спальвае па 9 вазоў у месяц?

555. Начарціць на клетчатай паперы 18 клетак, як паказана на рысунку. Падзяліць іх на 9 роўных частак. Колькі клетак у кожнай частцы?

556. Для ўпрыгожання школы да Кастрычніцкіх дзён купілі 27 м чырвонай тканіны. З гэтай тканіны зрабілі 9 аднолькавых плакатаў. Колькі тканіны пайшло на кожны плакат?

557. У мяне 54 руб. Ці хоціць мне гэтых грошай на 9 дзён, калі я буду расходаваць па 6 руб. у дзень?

558. $(36 : 9) + (4 \times 9)$ $(72 : 9) \times 6$ $(45 : 9) \times 4$ $(81 : 9) \times 8$
 $(54 : 9) + (6 \times 8)$ $(27 : 9) \times 7$ $(63 : 9) \times 7$ $(54 : 9) \times 10$
 $(45 : 5) \times (56 : 7)$ $(36 : 4) \times 9$ $(72 : 8) \times 7$ $(64 : 8) \times 10$

559. $x \times 9 = 36$ $x \times 9 = 45$ $x \times 9 = 27$
 $x \times 8 = 72$ $x \times 7 = 56$ $x \times 8 = 64$
 $x \times 9 = 72$ $x \times 9 = 90$ $x \times 6 = 54$
 $x \times 9 = 81$ $9 \times x = 63$ $x \times 7 = 63$
 $x \times 7 = 42$ $6 \times x = 42$ $9 \times x = 54$

560. У колькі разоў 54 больш 6? 72 больш 9?

561. На колькі 36 больш 9? 45 больш 5?

562. Школа набыла 81 кнігу для чытання, з іх 72 кнігі былі без пераплёта, а астатнія ў пераплёце. У колькі разоў менш было кніг у пераплёце, чым кніг без пераплёта?

563. Для сталойкі купілі 54 кг чорнага хлеба, а беллага ў 9 разоў менш. На колькі кілограмаў больш купілі чорнага хлеба, чым беллага?

564. $(9 \times 8) - (27 : 3)$ $(9 \times 5) + (63 : 9)$
 $(9 \times 9) - (56 : 8)$ $(9 \times 10) - (42 : 7)$
 $(7 \times 9) + (63 : 7)$ $(9 \times 5) - (54 : 6)$

565. Ці аднолькавы атрымаецца адказ, калі 63 паменшым у 9 разоў ці паменшым на 9?

566. а) Паменшыць 72 у 9 разоў. б) Паменшыць 72 на 9.

567. а) Павялічыць 6 у 9 разоў. б) Павялічыць 6 на 9.

568. На 8 сукенак пайшло 48 м. Колькі трэба тканіны на 9 такіх сукенак?

569. Хлопчык прабег у 9 сек. 36 м; за колькі секунд ён прабяжыць 24 м?

570. Рабочы расходует у тыдзень на харчаванне 49 руб. На колькі дзён хапіла-б яму на харчаванне 56 руб.?

571. Сталяр зрабіў 56 табурэтак за 7 дзён. За колькі дзён ён можа зрабіць 72 табурэткі?

572. Прыдумаць задачу, у якой патрэбна 56 кап. падзяліць на 8 кап.

573. Прыдумаць задачу, у якой патрэбна 56 кап. падзяліць на 8 роўных частак.

574. На колькі адна восьмая частка ліку 56 больш адной дзевятай часткі ліку 45?

575. На колькі адна дзевятая частка 36 менш адной чацвёртай часткі 36?

576. Са школьнага ўчастка сабралі 54 мяшкі бульбы. Дзевятая частка сабранай бульбы была другога сорту, а астатняя бульба першага сорту. На колькі больш сабралі бульбы першага сорту, чым другога? У колькі разоў больш сабралі бульбы першага сорту, чым другога?

577. У адной руцэ 45 кап., у другой 9 кап. Якія пытанні можна паставіць да гэтай задачы?

12. Паўтарэнне.

578. За 9 працоўных дзён калгаснік зарабіў 81 руб., яго жонка 72 руб., а сын 54 руб. Колькі рублёў у дзень зарабляла сям'я калгасніка?

579. На адным станку за 7 гадз. зрабілі 56 дэталеў, на другім станку за 6 гадз. зрабілі 54 дэталеў, на трэцім станку за 9 гадз. — 63 дэталеў. Колькі дэталеў зрабілі на ўсіх трох станках у 1 гадз.?

580. Дзве гаспадыні купілі за 36 руб. кошык суніц. Адна гаспадыня ўзяла 4 кг суніц, а другая астатнія 5 кг. Па колькі рублёў павінна заплаціць кожная гаспадыня?

581. Два вучні заплацілі за сшыткі 70 кап. Адзін узяў 3 сшыткі, а другі 4. Па колькі капеек павінен заплаціць кожны з іх?

582. Чаравікі, галошы і парасон каштуюць разам 81 руб. Чаравікі і галошы каштуюць 61 руб., а галошы і парасон каштуюць 36 руб. Колькі каштуюць у паасобку чаравікі, галошы і парасон?

583. У трох мяшках было 100 кг цукру. У першым і другім мяшках было 75 кг цукру, а ў другім і трэцім 60 кг цукру. Колькі кілограмаў цукру было ў кожным мяшку?

584. З аднаго вулля ўзялі 48 кг мёду, з другога на 15 кг менш. Увесь мёд упакавалі ў 9 слоікаў пароўну. Колькі кілограмаў мёду змяшчалася ў адзін слоік?

585. У гуртку шахматыстаў было 8 чалавек. Яны купілі ў складчыну шахматы. За шахматную дошку яны заплацілі 29 руб., а за фігуры на 14 руб. больш, чым за дошку. Па колькі рублёў заплаціў кожны з іх?

586. Адна гаспадыня купіла 5 кг мяса, а другая купіла такога-ж мяса 3 кг і заплаціла на 12 руб. менш першай гаспадыні. Колькі каштаваў 1 кг мяса?

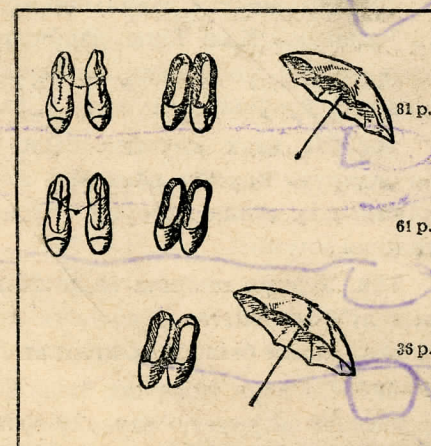
587. Адзін хлопчык бег 17 сек., а другі з той-жа скорасцю 12 сек. і прабег на 20 м менш. Па колькі метраў у секунду яны прабягалі?

588. 9 коням на 2 дні выдана 72 кг аўса. Па колькі кілограмаў аўса выдавалі ў дзень кожнаму каню?

589. 8 каровам на працягу 3 дзён выдалі 72 кг вотруб'яў. Па колькі кілограмаў вотруб'яў выдавалі ў дзень кожнай карове?

590. а) Купілі 9 кг цукру па 4 руб. і 5 кг цукерак па 7 руб. Колькі каштавала гэтая пакупка?

б) Купілі 9 кг цукру па 4 руб. і 5 кг цукерак. За ўсю пакупку заплацілі 71 руб. Колькі каштаваў кілограм цукерак?

15:2:

591. Хлопчыкі і дзяўчынкі гулялі ў гарэлкі; усяго іх было 15 чалавек. Калі адна дзяўчынка пабегла дадому абедзець, хлопчыкаў і дзяўчынак асталося пароўну. Колькі хлопчыкаў і колькі дзяўчынак гуляла ў гарэлкі?

592. На двух клумбах было пасаджана 57 кветак. Калі на першую клумбу пасадзілі яшчэ 3 кветкі, то на абодвух клумбах іх стала пароўну. Колькі кветак было спачатку на кожнай клумбе?

593. У двух стайнях было 28 коней. Калі з першай стайні вывелі 8 коней, то ў абодвух стайнях коней стала пароўну. Колькі коней было ў кожнай стайні спачатку?

594. На двух талерках было 20 яек. Калі з першай талеркі пераклалі на другую талерку адно яйка, то на абодвух талерках яек стала пароўну. Колькі яек было на кожнай талерцы?

595. У Пеці і Лёлі было 18 капеек. Калі Пеця даў Лёлі 2 кап., то ў іх грошай стала пароўну. Колькі грошай было ў Пеці і колькі ў Лёлі?

596.

$(9 \times 8) - (7 \times 5)$	$(9 \times 7) + (3 \times 8)$	$(9 \times 6) - (6 \times 8)$
$(8 \times 7) - (4 \times 9)$	$(5 \times 7) + (9 \times 4)$	$(7 \times 8) - (9 \times 3)$
$(6 \times 9) - (7 \times 7)$	$(3 \times 8) + (4 \times 7)$	$(9 \times 9) - (6 \times 4)$

597.

$(81 : 9) \times (42 : 7)$	$(3 \times 10) : (36 : 6)$
$(40 : 8) \times (72 : 9)$	$(6 \times 4) : (72 : 9)$
$(63 : 9) \times (42 : 6)$	$(3 \times 8) : (30 : 5)$

$(50 : 10) : (45 : 9)$
 $(20 \times 2) : (35 : 7)$
 $(90 : 3) : (40 : 8)$

598.

$(18 + 45) : 7$	$(28 + 26) : 6$	$(19 + 17) : 4$	$(8 + 37) : 9$
$(25 + 47) : 9$	$(17 + 28) : 5$	$(48 + 15) : 9$	$(7 + 65) : 8$
$(37 + 27) : 8$	$(32 + 17) : 7$	$(19 + 29) : 8$	$(5 + 37) : 7$

599.

$(90 - 54) : 4$	$(91 - 67) : 8$	$(65 - 56) \times 9$
$(100 - 28) : 9$	$(63 - 45) : 6$	$(100 - 92) \times 6$
$(100 - 65) : 5$	$(73 - 45) : 7$	$(43 - 35) \times 4$

$(64 - 56) \times 7$ $(91 - 82) \times 6$
 $(42 - 35) \times 5$ $(87 - 79) \times 7$
 $(100 - 91) \times 8$ $(73 - 66) \times 9$

600.

$3 \times x + 2 = 20;$	$9 \times x - 1 = 17;$	$x \times 6 - 4 = 14;$
$4 \times x + 3 = 19;$	$8 \times x - 1 = 23;$	$x \times 7 - 2 = 12;$
$2 \times x + 1 = 15;$	$5 \times x - 2 = 28;$	$x \times 4 - 3 = 17.$

13. Дзяленне з астаткам.

601.

$60 : 8 = ?$ Поўны запіс	Кароткі запіс
$\begin{array}{r} 60 : 8 = 7 \\ \underline{56} \\ 4 \end{array}$	$\begin{array}{r} 60 : 8 = 7 \\ \underline{4} \end{array}$

602.

7 : 2	10 : 3	9 : 4	29 : 4	7 : 5
9 : 2	11 : 3	13 : 4	30 : 4	12 : 5
11 : 2	14 : 3	18 : 4	31 : 4	18 : 5
15 : 2	25 : 3	21 : 4	35 : 4	23 : 5
19 : 2	29 : 3	26 : 4	39 : 4	27 : 5

603.

31 : 5	8 : 6	32 : 6	9 : 7	31 : 7
34 : 5	14 : 6	41 : 6	12 : 7	45 : 7
42 : 5	19 : 6	47 : 6	16 : 7	54 : 7
46 : 5	21 : 6	51 : 6	24 : 7	61 : 7
48 : 5	28 : 6	57 : 6	29 : 7	64 : 7

604.	10:8	31:8	53:8	24:9	57:9
	12:8	36:8	61:8	31:9	61:9
	15:8	42:8	75:8	38:9	77:9
	21:8	45:8	78:8	42:9	84:9
	27:8	52:8	13:9	47:9	87:9

605.	16:3	38:4	46:8	39:7	29:6
	13:2	26:3	28:3	43:5	58:9
	38:4	86:9	50:7	63:8	41:7
	44:6	60:7	10:9	58:6	58:8
	49:5	35:8	39:6	66:9	62:6

V. Пазатаблічнае множанне.

1. Множанне на адназначны лік.

606. Марка для загараднага закрытага пісьма каштуе 30 кап. Купілі 3 такія маркі. Колькі капеек атрымаюць рэшты з 1 руб.?

607. Вучань купіў 5 сшыткаў па 10 кап. і 2 алоўкі па 20 кап. Ад пакупкі ў яго асталося 10 кап. Колькі грошай было ў вучня да пакупкі?

608.	$10 \times 2 + 37$	$30 \times 3 - 83$	$20 \times 4 - 69$	$10 \times 8 - 19$
	$20 \times 2 - 24$	$40 \times 2 - 52$	$50 \times 2 - 71$	$10 \times 7 + 24$

609.	$30 \times 2 - 51$	$10 \times 6 - 48$	$10 \times 9 - 53$	$20 \times 5 - 37$
	$10 \times 5 - 39$	$60 \times 1 + 27$	$20 \times 3 + 19$	$10 \times 10 - 23$

610. Канверт з гарадской паштовай маркай каштуе 23 кап. Ваня купіў 3 такія канверты. Колькі ён павінен за іх заплаціць?

$$20 \times 3 = 60 \quad 3 \times 3 = 9 \quad 60 + 9 = 69.$$

611. Вучань купіў 4 алоўкі па 12 кап. за аловак. Колькі грошай ён заплаціў?

612.	10×2	13×2	12×3	11×5	12×5
	14×2	32×2	33×3	11×7	14×5
	20×3	44×2	12×4	42×2	15×4
	3×3	41×2	22×4	32×3	16×5
	23×3	43×2	11×4	23×3	15×6

613. У тыдзень расходуецца 13 л карасіну. Колькі карасіну патрэбна на 3 тыдні?

614. На 3 клумбы высадзілі па 12 кусцікаў леўкоя і па 13 кусцікаў рэзеды на кожную. Колькі ўсяго кусцікаў пасадзілі на гэтыя клумбы?

615. Даярка даглядала 8 кароў; за ранішні ўдой 2 каровы далі па 11 л малака, а астатнія па 9 л. Колькі малака далі за ўдой усе 8 кароў?

616. У адной арцелі было 23 рабочых, а ў другой у 3 разы больш. Колькі рабочых было ў двух арцелях?

617. Колькі капеек складаюць 5 манет па 15 кап.?

618.	19×2	17×3	16×4	15×5	16×6
	26×2	25×3	23×4	17×5	13×6
	38×2	26×3	19×4	16×5	15×6
	47×2	28×3	24×4	14×5	14×6

619.	13×7	29×2	24×3	19×5	12×7
	12×8	14×7	46×2	15×4	13×5
	18×2	16×3	18×4	39×2	25×4
	14×4	12×5	13×6	18×5	29×3

620. У школьным садзе пасадзілі 15 ліп, таполяў у 3 разы больш, чым ліп, а бярозак на 18 менш, чым таполяў. Колькі ўсяго дрэў пасадзілі ў школьным садзе?

621. Фізкультурны гурток разлічыў, што для пакупкі 4 пар лыж па 17 руб. за пару і 2 пар канькоў па 15 руб. за пару яму нехапае 8 руб. Колькі грошай было ў гуртку?

5 Арыфметыка, II кл.

622. 9 м паркалю каштуюць 54 руб. Колькі каштуюць 4 м шоўкавай тканіны, калі 1 м яе каштуе на 19 руб. даражэй 1 м паркалю?

623.

$(16 \times 5) - (7 \times 8)$	$(49 \times 2) - (9 \times 7)$	$36 \times 2 : 8$
$(19 \times 3) - (6 \times 9)$	$(12 \times 6) - (8 \times 7)$	$12 \times 6 : 9$
$(13 \times 7) - (5 \times 9)$	$(38 \times 2) - (6 \times 8)$	$27 \times 2 : 6$
$(24 \times 3) - (9 \times 6)$	$(29 \times 3) - (7 \times 7)$	$18 \times 4 : 8$
$(17 \times 4) - (7 \times 9)$	$(14 \times 5) - (8 \times 8)$	$14 \times 4 : 7$

2. Множанне на двухзначны лік.

624. У майстэрні пашылі 10 дзіцячых сукенак. На кожную сукенку пайшло па 2 м тканіны коштам па 4 руб. за 1 м. Колькі каштуе ўся тканіна?

Рашэнне задачы:

1-ы спосаб.	2-і спосаб.
2 м $\times 10 = 20$ м;	4 руб. $\times 2 = 8$ руб.
4 руб. $\times 20 = 80$ руб.	8 руб. $\times 10 = 80$ руб.
$4 \times 20 = 4 \times 2 \times 10 = 80$	
$3 \times 20 = ?$ $3 \times 2 = 6;$ $6 \times 10 = 60,$	
ці $3 \times 10 = 30;$ $30 \times 2 = 60.$	

625. Растлумачыць, як палічыць, колькі адзінак складаюць 20 троек.

626. $2 \times 40 = 2 \times 4 \times 10 = 80$ $2 \times 50 = ?$
            $3 \times 20 = ?$ $3 \times 30 = ?$

627. Для дзіцячага дома купілі 20 кг круп па 3 руб. за кілограм і 10 кг рысу па 4 руб. за кілограм. Колькі ўсяго зрасходавалі грошай?

628. У класе было 40 вучняў; яны пайшлі ў тэатр, прычым 20 вучняў купілі білеты па 2 руб., а астатнія па 3 руб. Колькі каштавалі ўсе білеты?

629. Для школы купілі 24 канверты па 2 кап. за канверт. Колькі заплацілі за 20 канвертаў? Колькі звыш таго заплацілі за 4 канверты? Колькі заплацілі за ўсе 24 канверты?

630.

2×10	2×13	2×32	5×11	4×25
2×4	2×15	2×43	6×11	5×16
2×14	3×12	2×25	7×11	6×15
3×20	3×13	3×22	8×11	2×42
3×3	4×12	3×31	9×11	3×32
3×23	5×11	4×22	4×15	4×21

631. Для школьнага буфета купілі 12 кг цукру па 4 руб. за кілограм і на 6 руб. чаю. У колькі разоў менш патрацілі грошай на чай, чым на цукар?

632. У першым класе вучні сядзяць на 13 партах па 3 чалавекі, а ў другім класе на 22 партах па 2 чалавекі. На колькі вучняў больш у другім класе, чым у першым?

633. Пасадзілі 3 мяшкі бульбы, а сабралі ў 15 разоў больш. На колькі мяшкоў больш сабралі бульбы, чым пасадзілі?

634. Колькі капеек складуць 13 манет па 5 кап.?

635.

6×12	3×17	6×13	2×27	3×27
2×18	6×14	4×18	4×23	2×39
4×16	8×12	7×14	3×24	4×24
7×13	4×19	5×17	2×49	2×48
5×19	2×17	6×16	2×36	4×25

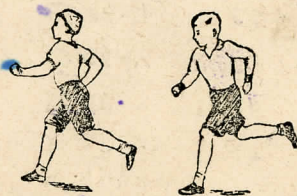
636. У дзіцячым садзе 15 дзяцей. Кожны з іх з'еў за снеданнем па 2 слівы і за абедам па 3 слівы. Колькі ўсяго сліў з'елі дзеці? Рашыць двума спосабамі.

637. Калі вучань купіць 16 фарбаў па 6 кап., то ў яго астанеца 4 кап. Колькі фарбаў па 10 кап. ён мог-бы купіць на ўсе свае грошы?

638. Два атрады піонераў паехалі катацца на лодках. Першы атрад размясціўся на 14 лодках па 4 чалавекі, а другі на 16 лодках па 3 чалавекі. У якім атрадзе піонераў было больш і на колькі?

639. У брата было 17 манет па 5 кап., а ў сястры 26 манет па 3 кап. У каго з іх было грошай больш і на колькі?

640. Два хлопчыкі адначасова пабеглі навыперадкі з аднаго месца. Адзін з іх прабягаў у 1 сек. 3 м, другі 4 м. На колькі метраў другі хлопчык выперадзіў першага за 25 сек.?

641. Для 12 калгасных парнікоў трэба было зрабіць па 8 рам. У першы дзень майстэрня зрабіла 27 рам, у другі дзень на 15 рам больш, чым у першы дзень. Колькі рам асталося зрабіць?

642. Два хлопчыкі выбеглі адначасова насустрач адзін другому. Адзін прабягаў 2 м у сек., другі 3 м. Праз 16 сек. адлегласць паміж імі была 8 м. На якой адлегласці адзін ад другога яны былі спачатку?

643. На 96 руб. купілі 14 кг цукру па 4 руб. за кілограм і некалькі кілограмаў каўбасы па 8 руб. за кілограм. Колькі кілограмаў каўбасы купілі?

644. Калі сабраныя ў садзе ягады пакласці ў 13 кошыкаў па 6 кг у кожны, то астанеца 3 кг ягад. Колькі патрабуецца кошыкаў для ягад, калі ў кожны кошык пакласці па 9 кг ягад?

645. У мінулым годзе ў калгаснай сажалцы вылавілі ўсяго толькі 8 кг люстранага карпа, а ў цяперашнім годзе ў 12 разоў больш. На колькі кілограмаў больш вылавілі ў цяперашнім годзе?

646. Хлопчыку купілі чаравікі, касцюм і шапку. Чаравікі каштавалі 25 руб., касцюм у 4 разы даражэй чаравік, а шапка на 83 руб. дзешавей касцюма. Колькі рублёў каштавала шапка?

647. Стол, крэсла і табурэтка каштуюць разам 98 руб. Стол і крэсла разам каштуюць 90 руб., а крэсла і табурэтка 33 руб. Колькі рублёў каштуюць стол, крэсла і табурэтка ў паасобку?

648. Для рамонту даху купілі 84 кг ліставага жалеза. 16 лістоў важылі па 3 кг кожны ліст, астатнія па 4 кг. Колькі лістоў жалеза было куплена?

649.

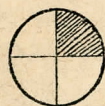
$(4 \times 16) - (9 \times 1)$	$(2 \times 47) - (9 \times 8)$	$6 \times 12 : 9$
$(7 \times 12) - (8 \times 7)$	$(4 \times 19) - (8 \times 6)$	$2 \times 36 : 8$
$(3 \times 19) + (7 \times 6)$	$(6 \times 14) - (9 \times 3)$	$4 \times 18 : 6$
$(6 \times 16) - (9 \times 7)$	$(3 \times 28) - (7 \times 8)$	$2 \times 28 : 7$

650.

$3 \times 18 + 19$	$8 \times 12 - 38$	$3 \times 12 : 6$	$12 \times 6 : 8$
$5 \times 16 - 17$	$3 \times 27 - 27$	$3 \times 18 : 6$	$6 \times 12 : 9$
$4 \times 19 - 28$	$5 \times 19 - 46$	$2 \times 15 : 5$	$3 \times 14 : 6$
$7 \times 13 - 73$	$4 \times 17 - 39$	$12 \times 3 : 9$	$14 \times 3 : 7$

651.

$4 \times 18 - 33$	$7 \times 13 - 63$	$4 \times 24 - 17$	$5 \times 19 - 37$
$3 \times 28 - 24$	$5 \times 16 - 38$	$3 \times 19 - 49$	$6 \times 14 - 56$
$5 \times 17 - 52$	$8 \times 11 - 43$	$6 \times 15 - 61$	$8 \times 10 - 72$
$9 \times 11 - 71$	$6 \times 16 - 28$	$9 \times 10 - 11$	$7 \times 11 - 18$

VI. Пазатаблічнае дзяленне.

1. Дзяленне на адназначны лік.

652. Кніга ў пераплёце каштуе 80 кап. Кошт пераплёту складае чацвертую частку гэтай цаны. Колькі каштуе кніга без пераплёту?

653.

$30 : 3 + 17$	$80 : (32 - 28)$	$(60 - 20) : 4$
$80 : 4 + 34$	$60 : (62 - 56)$	$(96 - 16) : 2$
$60 : 2 + 69$	$90 : (81 - 78)$	$(27 + 33) : 3$

654. а) З 30 м тканіны пашылі кашулі. На кожную кашулю пайшло па 3 м. Колькі пашылі кашуль?

б) Кавалак тканіны ў 30 м разрэзалі на 3 роўныя часткі. Колькі метраў у трэцяй частцы кавалка?

655. За 5 м сатыну заплацілі 25 руб., а за 2 м сукна 100 руб. У колькі разоў 1 м сукна даражэй 1 м сатыну?

656. За 4 мін. насос накачвае 40 вёдзер вады. За 6 мін. гэты насос напаяе пустую бочку. Колькі вёдзер умяшчае бочка?

657. З першага парніка знялі 96 агуркоў, з другога ў 3 разы менш, чым з першага, а з трэцяга ў 4 разы менш, чым з другога. Колькі агуркоў знялі з трэцяга парніка?

658. За 3 дні работы 2 рабочых атрымалі 96 руб. Колькі рублёў у дзень атрымліваў кожны з іх? Рахуецца двума спосабамі.

659.	$60:3=20$	$28:2$	$39:3$	$48:4$	$33:3$
	$9:3=3$	$46:2$	$96:3$	$88:4$	$93:3$
	$69:3=23$	$64:2$	$81:3$	$55:5$	$100:2$
	$40:4$	$82:2$	$99:3$	$77:7$	$100:5$

660.	$60:2=30$	$80:2$	$70:5$	$40:2=20$	$94:2$
	$10:2=5$	$90:2$	$80:5$	$12:2=6$	$54:2$
	$70:2=35$	$60:4$	$90:5$	$52:2=26$	$58:2$
	$50:2$	$100:4$	$90:6$	$32:2$	$76:2$

661.	$92:2=$	$72:4$	$75:5$	$48:3$	$96:8$
	$96:2=$	$76:4$	$85:5$	$72:3$	$64:4$
	$68:4$	$96:4$	$42:3$	$72:6$	$98:7$
	$56:4$	$65:5$	$45:3$	$84:7$	$68:4$

662. У хлопчыка было 4 манеты па 15 кап. і адна манета ў 20 кап. На свясрошы ён купіў 5 алоўкаў. Колькі каштаваў кожны аловак?

663. Вучняў другога класа было 84. У выходны дзень адна шостая частка вучняў пайшла ў Дом піонера, адна трэцяя частка — у тэатр, а астатнія пайшлі ў кіно. Колькі вучняў пайшло ў кіно?

664. На каласным полі працавала 96 чалавек. Палову з іх складалі жанчыны, адну трэцюю частку — мужчыны. Астатнія былі падлеткі. Колькі падлеткаў працавала ў полі?

665. Для дзіцячага сада купілі 3 кг сыру і 2 кг масла. За ўсю пакупку заплацілі 72 руб. Колькі каштаваў 1 кг масла, калі 1 кг сыру каштаваў 14 руб.?

666. У майстэрні было 2 адрэзы тканіны даўжынёй у 35 м і ў 29 м. З гэтай тканіны пашылі халаты. На кожны халат пайшло па 4 м. Колькі пашылі халатаў?

667. Для пасеву заготовілі 47 мяшкоў пшаніцы і 49 мяшкоў жыта. Усё гэтае зерне павезлі на падводах па 8 мяшкоў на кожнай. На колькіх падводах павезлі зерне?

668. Савецкая работніца працуе на фабрыцы 8 гадзін у дзень, а японская 84 гадзіны за 6 рабочых дзён. На колькі гадзін у дзень савецкая работніца працуе менш японскай?

669. На двух грузавіках ляжала 38 мяшкоў мукі. Калі з аднаго грузавіка знялі 2 мяшкі, на абодвух грузавіках мяшкоў аказалася пароўну. Колькі мяшкоў мукі было спачатку на кожным грузавіку?

670. Шкляр за 3 дні зарабіў 87 руб. На харчаванне за гэты час ён патраціў 48 руб. На колькі рублёў штодзённы заробтак шклера больш яго расходаў на харчаванне?

671. а) Я задумаў лік, павялічыў яго на 5 і атрымаў 23. Які лік я задумаў?

б) Я задумаў лік, павялічыў яго ў пяць разоў і атрымаў 60. Які лік я задумаў?

672. У колькі разоў 4 менш 76? 6 менш 90?

673. Дзве гаспадыні купілі на рынку 7 кг сала за 84 руб. Адна з іх узяла 3 кг, другая астатняе сала. Колькі рублёў заплаціла кожная гаспадыня?

674. Маці купіла тканіны на 96 руб. З гэтай тканіны пашылі дзве сукенкі на адну сукенку пайшло 5 м тканіны, на другую 3 м. На колькі рублёў пайшло тканіны на кожную сукенку?

675. У 2 скрынках было 85 кг круп. Калі з першай скрынкі прадалі 12 кг круп, а з другой 15 кг, у абодвух скрынках круп асталося пароўну. Колькі круп было ў кожнай скрынцы спачатку?

2. Дзяленне на двухзначны лік.

676. 80 піонераў пастроіліся ў 10 радоў. Колькі чалавек было ў кожным радзе?

677. На скотным дварэ было 30 цялят. Калгас загатоўіў для іх на зіму 60 вазоў сена. Па колькі вазоў сена загатоўлена на кожнае цяля?

678.	20 : 10	30 : 10	50 : 10	100 : 10	80 : 10
	40 : 10	10 : 10	70 : 10	90 : 10	60 : 10
	40 : 20	80 : 40	60 : 30	60 : 20	80 : 80
	80 : 20	100 : 20	100 : 50	40 : 40	90 : 30

679. У Пеці 69 кап. Ён хоча на гэтыя грошы купіць каляровых алоўкаў па 23 кап. за аловак. Ці хопіць яму грошай, каб купіць 4 алоўкі? Ці можа ён купіць 3 алоўкі?

Лічы вусна: а) $23 \text{ кап.} \times 1 = 23 \text{ кап.}$

б) $23 \text{ кап.} \times 2 = 46 \text{ кап.}$

в) $23 \text{ кап.} \times 3 = 69 \text{ кап.}$

г) $23 \text{ кап.} \times 4 = 92 \text{ кап.}$

Запішы: $69 \text{ кап.} : 23 \text{ кап.} = 3$; 3 алоўкі.

680.	11×5	13×3	$34 : 17$	$76 : 19$	$87 : 29$
	$55 : 11$	$39 : 13$	$51 : 17$	$95 : 19$	$62 : 31$
	$77 : 11$	$52 : 13$	$68 : 17$	$46 : 23$	$93 : 31$
	$99 : 11$	$65 : 13$	$85 : 17$	$69 : 23$	$74 : 37$
	$44 : 11$	$78 : 13$	$38 : 19$	$92 : 23$	$82 : 41$
	$66 : 11$	$91 : 13$	$57 : 19$	$58 : 29$	$94 : 47$
681.	$33 : 11$	$94 : 47$	$95 : 19$	$92 : 46$	$78 : 13$
	$52 : 13$	$82 : 41$	$85 : 17$	$57 : 19$	$46 : 23$
	$68 : 17$	$74 : 37$	$91 : 13$	$51 : 17$	$38 : 19$
	$76 : 19$	$93 : 31$	$44 : 11$	$65 : 13$	$34 : 17$
	$92 : 23$	$58 : 29$	$98 : 49$	$99 : 11$	$39 : 13$
	$86 : 43$	$69 : 23$	$62 : 31$	$39 : 13$	$95 : 19$

682. За 5 кошыкаў клубніц, па 3 кг у кожным, заплацілі 90 руб. Колькі рублёў каштаваў 1 кг клубніц?

Рашэнне задачы.

1-ы спосаб.

2-і спосаб.

1) $3 \text{ кг} \times 5 = 15 \text{ кг};$

1) $90 \text{ руб.} : 5 = 18 \text{ руб.}$

2) $90 \text{ руб.} : 15 = 6 \text{ руб.}$

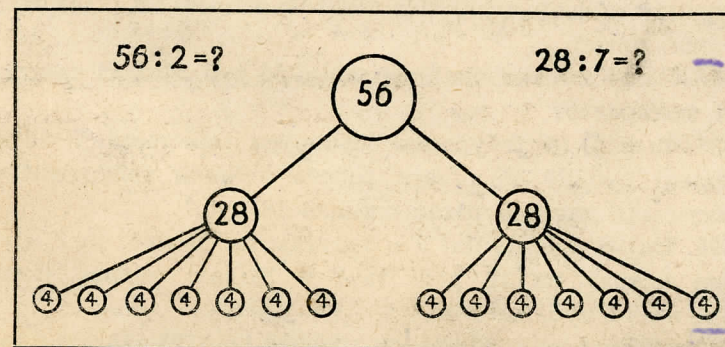
2) $18 \text{ руб.} : 3 = 6 \text{ руб.}$

Адказ: 6 руб.

Адказ: 6 руб.

Растлумачыць абодва спосабы рашэння гэтай задачы.

683. $56 : 14 = 56 : 2 : 7 = 4.$

684.	$70 : 14 = 70 : 2 : 7$	$60 : 15 = 60 : ?$	$81 : 27$
	$70 : 14 = 70 : 7 : 2$	$54 : 18 = 54 : ?$	$75 : 25$
	$75 : 15 = 75 : 3 : ?$	$72 : 18 = 72 : ?$	$54 : 27$
	$84 : 21 = 84 : 7 : ?$	$45 : 15 = 45 : ?$	$96 : 24$

685.	$24 : 12$	$39 : 13$	$96 : 32$	$28 : 14$	$88 : 11$
	$36 : 12$	$64 : 32$	$86 : 43$	$69 : 23$	$82 : 41$
	$48 : 24$	$96 : 16$	$63 : 21$	$46 : 23$	$66 : 33$
	$56 : 14$	$96 : 24$	$68 : 34$	$96 : 32$	$66 : 22$
686.	$30 : 15$	$32 : 16$	$54 : 18$	$51 : 17$	$81 : 27$
	$70 : 35$	$72 : 36$	$34 : 17$	$72 : 24$	$78 : 26$
687.	$50 : 25$	$38 : 19$	$96 : 24$	$76 : 38$	$92 : 46$
	$90 : 45$	$48 : 16$	$57 : 19$	$60 : 15$	$98 : 49$

688. Колькі разоў трэба ўзяць па 15, каб атрымаць 30? Колькі разоў 15 змяшчаецца ў 30?

2. Дзяленне на двухзначны лік.

676. 80 піонераў пастроіліся ў 10 радоў. Колькі чалавек было ў кожным радзе?

677. На скотным дварэ было 30 цялят. Калгас загатоўіў для іх на зіму 60 вазоў сена. Па колькі вазоў сена загатоўлена на кожнае цяля?

678.	20 : 10	30 : 10	50 : 10	100 : 10	80 : 10
	40 : 10	10 : 10	70 : 10	90 : 10	60 : 10
	40 : 20	80 : 40	60 : 30	60 : 20	80 : 80
	80 : 20	100 : 20	100 : 50	40 : 40	90 : 30

679. У Пеці 69 кап. Ён хоча на гэтыя грошы купіць каляровых алоўкаў па 23 кап. за аловак. Ці хопіць яму грошай, каб купіць 4 алоўкі? Ці можа ён купіць 3 алоўкі?

- Лічы вусна: а) $23 \text{ кап.} \times 1 = 23 \text{ кап.}$
 б) $23 \text{ кап.} \times 2 = 46 \text{ кап.}$
 в) $23 \text{ кап.} \times 3 = 69 \text{ кап.}$
 г) $23 \text{ кап.} \times 4 = 92 \text{ кап.}$

Запішы: $69 \text{ кап.} : 23 \text{ кап.} = 3$; 3 алоўкі.

680.	11×5	13×3	$34 : 17$	$76 : 19$	$87 : 29$
	$55 : 11$	$39 : 13$	$51 : 17$	$95 : 19$	$62 : 31$
	$77 : 11$	$52 : 13$	$68 : 17$	$46 : 23$	$93 : 31$
	$99 : 11$	$65 : 13$	$85 : 17$	$69 : 23$	$74 : 37$
	$44 : 11$	$78 : 13$	$38 : 19$	$92 : 23$	$82 : 41$
	$66 : 11$	$91 : 13$	$57 : 19$	$58 : 29$	$94 : 47$
681.	$33 : 11$	$94 : 47$	$95 : 19$	$92 : 46$	$78 : 13$
	$52 : 13$	$82 : 41$	$85 : 17$	$57 : 19$	$46 : 23$
	$68 : 17$	$74 : 37$	$91 : 13$	$51 : 17$	$38 : 19$
	$76 : 19$	$93 : 31$	$44 : 11$	$65 : 13$	$34 : 17$
	$92 : 23$	$58 : 29$	$98 : 49$	$99 : 11$	$39 : 13$
	$86 : 43$	$69 : 23$	$62 : 31$	$39 : 13$	$95 : 19$

682. За 5 кошыкаў клубніц, па 3 кг у кожным, заплацілі 90 руб. Колькі рублёў каштаваў 1 кг клубніц?

Рашэнне задачы.

1-ы спосаб.

2-і спосаб.

1) $3 \text{ кг} \times 5 = 15 \text{ кг};$

1) $90 \text{ руб.} : 5 = 18 \text{ руб.}$

2) $90 \text{ руб.} : 15 = 6 \text{ руб.}$

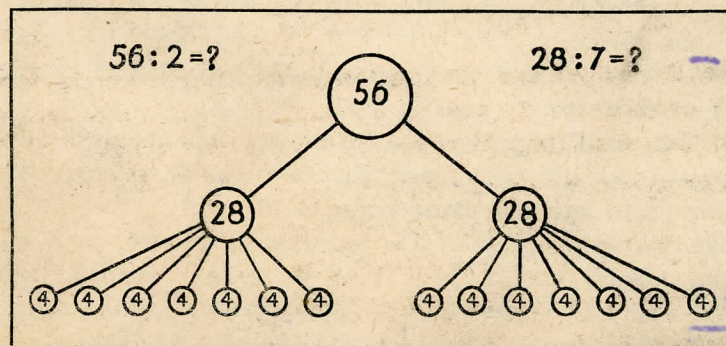
2) $18 \text{ руб.} : 3 = 6 \text{ руб.}$

Адказ: 6 руб.

Адказ: 6 руб.

Растлумачыць абодва спосабы рашэння гэтай задачы.

683. $56 : 14 = 56 : 2 : 7 = 4.$

684.	$70 : 14 = 70 : 2 : 7$	$60 : 15 = 60 : ?$	$81 : 27$
	$70 : 14 = 70 : 7 : 2$	$54 : 18 = 54 : ?$	$75 : 25$
	$75 : 15 = 75 : 3 : ?$	$72 : 18 = 72 : ?$	$54 : 27$
	$84 : 21 = 84 : 7 : ?$	$45 : 15 = 45 : ?$	$96 : 24$

685.	$24 : 12$	$39 : 13$	$96 : 32$	$28 : 14$	$88 : 11$
	$36 : 12$	$64 : 32$	$86 : 43$	$69 : 23$	$82 : 41$
	$48 : 24$	$96 : 16$	$63 : 21$	$46 : 23$	$66 : 33$
	$56 : 14$	$96 : 24$	$68 : 34$	$96 : 32$	$66 : 22$
686.	$30 : 15$	$32 : 16$	$54 : 18$	$51 : 17$	$81 : 27$
	$70 : 35$	$72 : 36$	$34 : 17$	$72 : 24$	$78 : 26$
687.	$50 : 25$	$38 : 19$	$96 : 24$	$76 : 38$	$92 : 46$
	$90 : 45$	$48 : 16$	$57 : 19$	$60 : 15$	$98 : 49$

688. Колькі разоў трэба ўзяць па 15, каб атрымаць 30? Колькі разоў 15 змяшчаецца ў 30?

689. Садоўнік сабраў 60 кг маліны і расклаў яе ў кошыкі па 12 кг у кожны. У колькі кошыкаў ён расклаў усю сабраную маліну?

690. У стагу 72 ц сена. На колькі кароў хопіць гэтага сена, калі кожнай карове трэба па 24 ц?

691. За 14 кг рыбы заплацілі 28 руб. Колькі каштаваў 1 кг рыбы?

692. Бацьку 36 год, а сын у 12 разоў маладзей бацькі. Колькі год сыну?

693. 15 лістоў дахавага жалеза важаць 60 кг. Колькі кіلوграмаў важаць адзін ліст дахавага жалеза? Колькі важаць 23 такія лісты?

694. За 14 кг макаронаў заплацілі 56 руб. Колькі каштуюць 18 кг макаронаў?

695. Выраб 16 табурэтак абышоўся майстэрні ў 50 руб. У колькі рублёў абышлася работа кожнай табурэткі, калі на матэрыял для табурэтак пайшло 18 руб.?

696. На 96 руб. купілі 3 м тканіны па 14 руб. за 1 м і некалькі метраў па 18 руб. за 1 м. Колькі метраў тканіны купілі па 18 руб. за 1 м?

697.	60 : 12	96 : 24	90 : 18	91 : 13	70 : 14
	75 : 15	72 : 12	96 : 12	95 : 19	76 : 19
	56 : 14	80 : 16	65 : 13	52 : 13	90 : 15
	78 : 13	98 : 14	72 : 18	64 : 16	84 : 14

698.	(60 : 12) × (50 : 25)	(90 : 45) × (90 : 15)
	(70 : 35) × (70 : 14)	(100 : 50) × (100 : 25)

699. На падводу паклалі 12 мяшкоў арэхаў, а на грузавік на 84 мяшкі больш. У колькі разоў больш паклалі на грузавік?

700. У садзе 96 плодовых дрэў: з іх яблынь — 56, ігруш у 14 разоў менш, чым яблынь, астатнія дрэвы — вішні. Колькі вішань у садзе?

701.	(24 × 4) — (60 : 12)	(25 × 4) — (100 : 25)
	(47 × 2) — (90 : 15)	(50 × 2) — (72 : 36)

702.	(90 : 18) × 17	(36 : 18) × 39	(45 : 15) × 25
	(70 : 14) × 20	(92 : 23) × 24	(81 : 27) × 33

703. У колькі разоў 75 больш 15? На колькі 75 больш 15?

704. У колькі разоў 28 менш 84? На колькі 28 менш 84?

705. Для пашывачай майстэрні купілі некалькі электрычных уцогоў па 32 руб. і 3 звычайныя ўцогі па 8 руб. За ўсю пакупку заплацілі 88 руб. Колькі ўсяго ўцогоў купілі для майстэрні?

706. Для дзіцячага сада купілі 4 кг яблык па 12 руб. за кілограм і 3 кг ігруш. За ўсю пакупку заплацілі 96 руб. Колькі каштаваў 1 кг ігруш?

707.	(72 : 36) × 42	24 × (48 : 16)	(90 : 15) × 12
	(77 : 11) × 12	12 × (72 : 24)	(78 : 13) × 14
	13 × (84 : 12)	(91 : 13) × 12	(65 : 13) × 14
	19 × (48 : 12)	(52 : 13) × 15	(56 : 14) × 23
	16 × (60 : 12)	(91 : 13) × 13	
	24 × (56 : 14)	14 × (84 : 12)	
	(81 : 27) × 32	18 × (96 : 16)	

708. Калгас павінен быў перавезці з сенажаці 96 вазоў сена. Першыя 3 дні калгас перавозіў па 18 вазоў у дзень, а ў наступныя дні па 21 возу ў дзень. За колькі дзён калгас перавёз усё сена?

709. У адным сяле да Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі на касавіцу трацілі 26 дзён, на жніво 16 дзён. Зараз гэтыя работы на тым-жа ўчастку зямлі калгас выконвае за 14 дзён. У колькі разоў хутчэй калгас выконвае гэтыя работы?

710. Вучань прачытаў 96 старонак кнігі ў 4 дні, чытаючы кожны дзень па 3 гадзіны. Па колькі старонак ён прачытваў у сярэднім за кожную гадзіну? Рашыць задачу двума спосабамі.

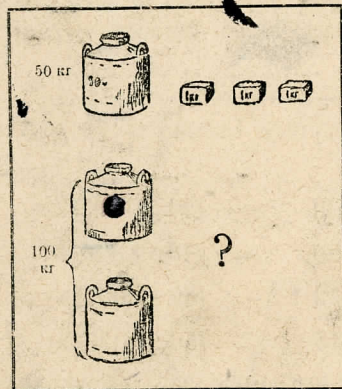
На 5 падводах перавезлі 35 мяшкоў бульбы. Колькі такіх падвод патрэбна будзе, каб перавезці 84 мяшкі бульбы?

711. Для легкавой машыны зрасходавалі ў 6 дзён 96 л бензіну. На колькі дзён хопіць 64 л бензіну, калі штодзённы расход бензіну для машыны будзе такі-ж?

713. З 50 кг малака атрымалі 3 кг масла. Колькі масла атрымаецца з 100 кг малака?

714. У 15 сек. хлопчык прабег 50 м. Якую адлегласць ён прабяжыць з такой-жа скорасцю ў 30 сек.?

715. З 25 кг ільнянага семя атрымалі 4 кг масла. Колькі трэба ўзяць ільнянага семя, каб атрымаць 8 кг масла? 12 кг? 16 кг масла?

716. За 50 мін. насос накачаў 24 вядры вады. За колькі мінут гэтым насосам можна накачаць 48 вёдзер вады? 12 вёдзер?

717. У магазіне асталося два кавалкі паркалю. Адзін з іх даўжынёй у 11 м, другі ў 12 м. Колькі каштуе кожны з гэтых кавалкаў паркалю асобна, калі абодва кавалкі каштуюць 92 руб.?

718. Вучань прачытаў кнігу ў 60 старонак за 5 гадз. У першы дзень ён прачытаў 24 старонкі, а ў другі дзень астатнюю частку кнігі. Колькі гадзін ён чытаў у першы дзень і колькі ў другі?

3. Дзяленне з астаткам.

719. У майстэрні ёсць 3 кавалкі тканіны: у 20 м, 17 м і 19 м. На кашулю ідзе 3 м тканіны. Які патрэбна ўзяць кавалак для шыцця кашуль, каб атрымаўся меншы астатак тканіны?

720. З I класа ў кіно прышло 37 вучняў, а з II класа 22 вучні. Іх рассадзілі на лаўкі па 12 чалавек на кожную, а астатніх пасадзілі на крэслы. Колькі вучняў пасадзілі на крэслы?

721. У дзіцячым доме трэба пасадзіць абедзяць 60 дзяцей. За кожны стол можна пасадзіць па 14 чалавек. Колькі сталоў поўнасю зоймуць дзеці? Колькі дзяцей прыдзецца пасадзіць асобна?

722.	40 : 15	80 : 32	92 : 45	89 : 41	100 : 49
	70 : 26	79 : 37	96 : 46	93 : 44	99 : 34
	67 : 24	89 : 39	96 : 43	89 : 35	100 : 47
	60 : 25	100 : 34	90 : 42	80 : 33	72 : 45
	80 : 28	92 : 35	100 : 40	60 : 31	95 : 42
723.	39 : 12	90 : 27	90 : 21	72 : 11	93 : 13
	76 : 25	100 : 31	60 : 11	80 : 12	90 : 11
	40 : 13	51 : 12	72 : 13	91 : 14	98 : 12
	50 : 14	63 : 15	79 : 14	100 : 15	100 : 11
	60 : 18	82 : 19	91 : 16	87 : 12	95 : 15
724.	33 : 12	81 : 11	99 : 39	87 : 25	66 : 19
	49 : 27	34 : 13	84 : 24	59 : 17	84 : 26
	62 : 14	51 : 12	37 : 16	73 : 23	91 : 37
	80 : 23	65 : 16	54 : 13	41 : 15	78 : 17
	93 : 36	100 : 47	71 : 15	57 : 13	43 : 19

VII. Усе чатыры дзеянні.

725. У магазіне прадаюцца кляновыя лыжы па 17 руб. за пару і бярозавыя па 13 руб. за пару. На колькі рублёў даражэй будуць каштаваць 5 пар кляновых лыж, чым такая-ж колькасць бярозавых?

Рашыць задачу двума спосабамі.

726.	$(65-58) \times 7$	$(85-79) \times 9$	$(91-83) \times 9$
	$(86-77) \times 4$	$(53-44) \times 8$	$(63-58) \times 7$
	$(74-66) \times 7$	$(72-66) \times 6$	$(75-68) \times 8$
	$(71-59) \times 6$	$(71-58) \times 7$	
	$(52-35) \times 4$	$(83-54) \times 3$	
	$(73-61) \times 8$	$(56-39) \times 5$	

727. $(53-39) \times 7$	$(52-28) \times 4$	$(38-19) \times 3$
$(71-58) \times 6$	$(65-26) \times 2$	$(61-38) \times 3$
$(42-28) \times 6$	$(64-39) \times 3$	$(34-18) \times 5$
$(68-39) \times 3$	$(75-39) \times 3$	
$(34-23) \times 9$	$(93-77) \times 6$	
$(42-28) \times 7$	$(65-48) \times 4$	

728. У трох бідонах было 100 л карасіну. У першым і ў другім было 72 л, а ў першым і трэцім — 62 л. Колькі літраў карасіну было ў кожным бідоне?

729. У садзе расло 65 плодовых дрэў — яблынь і сліў. Пасадзілі яшчэ 35 яблынь. Пасля гэтага яблынь стала столькі-ж, колькі і сліў. Колькі сліў расло ў садзе?

730. $(72-37) : 5$	$(62-34) : 4$	$(93-37) : 8$
$(75-26) : 7$	$(81-39) : 6$	$(83-48) : 7$
$(94-58) : 9$	$(56-29) : 3$	$(90-45) : 9$
$(100-37) : 7$	$(100-22) : 6$	
$(93-29) : 8$	$(95-17) : 6$	
$(81-36) : 5$	$(92-24) : 4$	
731. $(28+35) : 3$	$(25+35) : 4$	$(81-27) : 3$
$(19+29) : 4$	$(67+24) : 7$	$(39+39) : 6$
$(37+59) : 6$	$(27+68) : 5$	$(58+26) : 7$
$(27+65) : 4$	$(35+43) : 3$	
$(39+45) : 6$	$(29+43) : 4$	

732. У школьным кіёску 100 шпыткаў: адна чацвертая частка шпыткаў у клетку, адна пятая ў адну лінейку, а астатнія ў 3 лінейкі. Колькі шпыткаў у 3 лінейкі?

733. З кавалка тканіны пашылі 12 мужчынскіх кашуль і 14 дзіцячых. На кожную мужчынскую кашулю пайшло 3 м тканіны, а на кожную дзіцячую 2 м. Асталася ад кавалка 7 м. Колькі метраў тканіны было ў кавалку?

734. У стадзе 96 галоў жывёлы: адна восьмая частка — цяляты, кароў у 3 разы больш, астатнія — авечкі. Колькі ў стадзе авечак?

735. $(49+35) : 14$	$(100-32) : 17$
$(93-88) \times 13$	$(92-87) \times 18$
$(47+49) : 16$	$(47+53) : 20$
$(100-96) \times 17$	$(71-67) \times 19$
$(49+51) : 25$	$(35+37) : 36$

736. $(4 \times 4) + (5 \times 4)$	$(9 \times 9) - (8 \times 8)$	$(3 \times 5) - (3 \times 8)$
$(7 \times 7) + (6 \times 7)$	$(8 \times 6) - (7 \times 5)$	$(7 \times 9) + (8 \times 4)$
$(9 \times 3) + (6 \times 4)$	$(7 \times 8) - (5 \times 9)$	$(8 \times 8) - (9 \times 6)$

737. За 12 дзён сталоўка зрасходала 84 кг круп. На колькі кілограмаў круп больш павінна загатоўваць сталоўка на 14 дзён?

738. $(7 \times 8) : 14$	$(6 \times 6) : 12$	$(8 \times 9) : 24$	$(6 \times 6) : 12$
$(8 \times 8) : 16$	$(5 \times 8) : 10$	$(9 \times 7) : 21$	$(6 \times 8) : 24$
$(4 \times 6) : 12$	$(3 \times 8) : 12$	$(5 \times 9) : 15$	$(4 \times 9) : 18$
739. $(75 : 25) \times 13$	$(51 : 17) \times 23$	$(80 : 16) \times 16$	
$(65 : 13) \times 11$	$(72 : 18) \times 21$	$(68 : 17) \times 18$	
$(78 : 13) \times 12$	$(90 : 18) \times 15$	$(57 : 19) \times 17$	
$(96 : 16) \times 12$	$(72 : 12) \times 14$		
$(84 : 12) \times 13$	$(96 : 12) \times 11$		
$(75 : 25) \times 19$	$(81 : 27) \times 19$		
740. $(57 : 3) \times (72 : 24)$	$(42 : 14) \times (92 : 23)$		
$(39 : 3) \times (96 : 24)$	$(90 : 15) \times (51 : 17)$		
$(56 : 4) \times (87 : 29)$	$(78 : 13) \times (84 : 7)$		
$(92 : 4) \times (72 : 18)$	$(95 : 5) \times (56 : 14)$		

741. У садзе патрэбна пасадзіць 84 яблыні. Першыя 2 гадзіны садзілі па 12 яблынь у гадзіну. Па колькі штук у гадзіну трэба садзіць астатнія яблыні, каб пасадзіць іх за 4 гадзіны?

742. $(90 : 15) \times (60 : 15) \times (90 : 30)$	27 : 4	98 : 7	62 : 13
$(75 : 25) \times (100 : 25) \times (92 : 23)$	56 : 9	87 : 12	78 : 16

743. Мама хоча купіць яблык. У магазіне ёсць яблыкi па 9 руб. і па 11 руб. за кілограм. На пакупку 2 кг па 11 руб. у мамы нехапае 2 руб. Колькі яна можа купіць яблык па 9 руб. за кілограм? Колькі ў яе астанецца грошай?

744. Чаравікі каштуюць 54 руб., а галошы ў 3 разы дзешавей. Колькі каштуюць галошы з чаравікамі разам?

745. На 3 грузавіках ляжала 85 мяшкоў аўса. Калі з аднаго грузавіка знялі 4 мяшкі, то на ўсіх грузавіках аўса асталося пароўну. Па колькі мяшкоў аўса было на кожным грузавіку спачатку?

746. На 3 участках расло 92 дрэвы. Калі на першым участку спілавалі 8 дрэў, а на другім — 21 дрэва, то на ўсіх участках дрэў стала пароўну. Па колькі дрэў расло на кожным участку?

747. На 2 вазах было 48 скрынак з таварам. Калі з першага ваза пераклалі на другі 3 скрынкі, то на абодвух вазах іх стала пароўну. Колькі скрынак было на кожным вазе да перакладвання?

748. Сыну 8 год, маці старэй сына ў 4 разы. Колькі год было маці, калі нарадзіўся сын?

749. Брат з сястрой купілі фарбы за 8 руб. Для гэтай пакупкі брат аддаў палову сваіх грошай, а сястра адну трэць, але абодва яны далі пароўну. Колькі грошай было ў брата? у сястры?

750. У двух кавалках было 15 м сукна. У адным з іх на 3 м больш, чым у другім. Колькі метраў сукна было ў кожным кавалку?

751. Яблык і ігруша разам каштуюць 95 кап. Ігруша каштуе на 35 кап. даражэй яблыка. Колькі каштуюць яблык і ігруша ў паасобку?

752. У двух скрынках было 75 кг памідораў. У адной скрынцы было на 13 кг больш, чым у другой. Колькі кілограмаў памідораў было ў кожнай скрынцы?

753. Два возчыкі прывезлі ў магазін скрынкі з таварам. Адзін прывёз 9 скрынак, а другі 6 такіх-жа скрынак. Абодвум возчыкам заплацілі 60 руб., прычым кожны павінен атрымаць па колькасці прывезеных скрынак. Як яны павінны падзяліць атрыманыя грошы?

754. У Вані калекцыя ў 42 маркі, а ў Пеці ў 52 маркі. Колькі марак павінен даць Пеця Ваню, каб марак у іх стала пароўну?

755. У Мані 49 малюнкаў, а ў Сени 38 малюнкаў. Маня дала Сени 13 малюнкаў. У каго цяпер больш малюнкаў і на колькі?

756. Школа зрасходала 14 руб. на пакупку дапаможнікаў, а на пакупку кніг у 5 разоў больш, і на пакупку сшыткаў асталося грошай на 68 руб. менш, чым зрасходалі. Колькі грошай адпусцілі школе на пакупкі?

757. З атрыманых грошай я расходаваў першыя 4 дні тыдня па 14 руб. у дзень, пасля гэтага ў мяне асталося на 8 руб. менш, чым я зрасходаваў. Па колькі рублёў я магу цяпер расходаваць, каб усе грошы зрасходаваць да канца тыдня?

758. З 10 кг пшанічнай мукі выпякаюць 13 кг хлеба. Колькі хлеба выпякуць з 40 кг мукі?

759. З 10 кг пшанічнай мукі выпякаюць 13 кг хлеба. Колькі трэба ўзяць мукі, каб атрымаць 65 кг хлеба?

760. 6 гузікаў каштуюць 25 кап. Колькі такіх гузікаў можна купіць на 1 руб.?

761. На трох грузавіках прывезлі ў поле па 28 мяшкоў зерня на кожным, а на 7 падводах па 6 мяшкоў на кожнай. У колькі разоў больш прывезлі зерня на грузавіках, чым на падводах?

762. Даярка атрымала за дзень ад сваіх кароў 99 л малака. 3 каровы ёй далі па 13 л малака. Астатнія па 12 л. Колькі кароў даглядала даярка?

763. Павялічыць 24 у 3 разы. Павялічыць 24 на 3 адзінкі. Які лік больш 14 у 5 разоў? Які больш 14 на 5 адзінак?

764. 2 вучні купілі 5 каляровых алоўкаў за 90 кап. Адзін з іх на гэту пакупку даў 36 кап., другі астатнюю суму. Колькі алоўкаў павінен атрымаць кожны з іх?

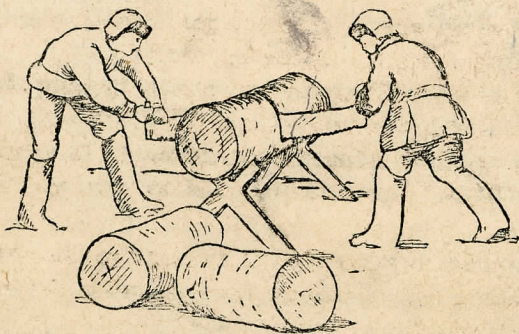
765. Дзве брыгады пільшчыкаў па 4 чалавекі ў кожнай за два дні работы атрымалі 96 руб. Колькі рублёў атрымаў кожны з іх у дзень? Рашыць задачу двума спосабамі.

766. Паменшыць 92 у 4 разы. Паменшыць 92 на 4 адзінкі. У колькі разоў 72 больш 36? У колькі разоў 16 менш 48?

767. Я задумаў лік, павялічыў яго ў 3 разы і атрымаў 45. Які лік я задумаў?

768. Я задумаў лік, паменшыў яго ў 5 разоў і атрымаў 12. Які лік я задумаў?

769. Ваня і Пеця рашалі такую задачу: Два рабочыя распілоўвалі бярвяню даўжынёй у 8 м на слупы даўжынёй па 2 м кожны. Колькі часу яны патрацілі на распілоўку ўсяго бярвяна, калі на адпілоўванне кожнага слупа ў іх ішло па 3 мін.?

У Вані атрымаўся адказ: 12 мін., а ў Пеці — 9 мін. Хто з іх правільна рашыў задачу?

770. Школа рашыла зрабіць перад школьным участкам плот даўжынёй у 100 м. Колькі патрэбна будзе паставіць слупоў для плота, калі слупы будуць пастаўлены праз кожныя 4 м?

VIII. Задачы на вылічэнне часу.

771. У годзе 12 месяцаў.

Студзень мае	31 дзень.	Ліпень	—31 дзень.
Люты	—28—29 дзён.	Жнівень	—31 дзень.
Сакавік	—31 дзень.	Верасень	—30 дзён.
Красавік	—30 дзён.	Кастрычнік	—31 дзень.
Май	—31 дзень.	Лістапад	—30 дзён.
Чэрвень	—30 дзён.	Снежань	—31 дзень.

Колькі месяцаў у годзе маюць па 31 дню?

Колькі месяцаў у годзе маюць па 30 дзён?

772. У сутках—24 гадзіны.

1 гадзіна мае 60 мінут.

1 мінута мае 60 секунд.

Колькі мінут прадаўжаецца ўрок? Па колькі мінут прадаўжаюцца перапынкі?

773. Лічыце па аднаму: адзін, два, тры і г. д. на працягу 1 мін. Да якога ліку вы паспееце палічыць?

774. Прасачыце па гадзінніку, колькі крокаў вы зможце зрабіць у 1 мін., ідучы звычайным крокам?

775. Рака разлілася пасля ледаходу 15 сакавіка, а ўвайшла ў свае берагі праз 18 дзён. Калі яна ўвайшла ў свае берагі?

776. Пчалавод вынес вулі з амшанніка на пасеку 4 красавіка; раенне пчол пачалося праз 68 дзён. У якім месяцы і якога чысла пачалося раенне пчол?

777. Цвіценне вішань скончылася 8 мая, прадаўжалася яно 14 дзён. Калі зацвілі вішні?

778. Веснавое ворыва скончылася к 8 красавіка, прадаўжалася яно 13 дзён. Калі пачалося веснавое ворыва?

779. Пасеў яравых у калгасе пачаўся 27 сакавіка, а скончыўся 12 красавіка. Колькі дзён прадаўжаўся пасеў яравых у калгасе?

780. Пшаніцу пасеялі 23 сакавіка, а пачалі жаць 1 ліпеня. Колькі дзён прайшло ад пасеву да жніва пшаніцы?

781. Палічыце, колькі дзён прадаўжаецца летні адпачынак вучняў?

782. Гадзіннік паказвае 10 гадзін раніцы. Колькі гадзін прайшло ад пачатку сутак?

783. Гадзіннік паказвае поўдзень. Колькі гадзін прайшло ад пачатку сутак?

784. Гадзіннік паказвае 3 гадзіны дня. Колькі гадзін прайшло ад пачатку сутак?

785. Гадзіннік паказвае 2 гадз. 15 мін. дня. Колькі гадзін і мінут прайшло ад пачатку сутак?

786. 1 гадзіна дня або 13 гадзін ад пачатку сутак. 2 гадзіны дня—14 гадзін ад пачатку сутак. 3 гадзіны—.... Складзі такую табліцу да канца сутак.

787. На вакзале вывешана такое распісанне адыходу паяздоў:

поезд № 7— 8 гадз. 15 мін.;

поезд № 31—13 гадз. 12 мін.;

поезд № 14—23 гадз. 55 мін.

Перавесці гэты час на звычайнае паказанне гадзінніка.

788. Навальніца пачалася ў 11 гадз. 30 мін. дня і прадаўжалася 45 мін. Калі скончылася навальніца?

789. Сонца ўзышло ў 5 гадз. раніцы, а зайшло праз 12 гадз. 40 мін. Калі зайшло сонца?

790. Хлопчык быў на прагулцы 2 гадз. 30 мін. і прышоў дадому ў 5 гадз. 45 мін. вечара. Калі ён пайшоў на прагулку?

791. Поезд ішоў ад першай станцыі да другой 3 гадзіны і прышоў на другую станцыю ў 1 гадз. 15 мін. дня. Калі ён вышаў з першай станцыі?

792. Прадуктовы магазін гандлюе ад 8 гадз. раніцы да 10 гадз. вечара. Колькі гадзін у суткі ён гандлюе?

793. Спектакль пачаўся ў 7 гадз. 30 мін. вечара і скончыўся ў 11 гадз. 45 мін. вечара. Колькі часу ішоў спектакль?

794. Заняткі ў школе ішлі ад 9 гадз. раніцы да 1 гадз. 45 мін. дня. Колькі часу ішлі заняткі ў школе?

795. Вучню пачатковай школы трэба спаць 9 гадз. 30 мін. Ваня кладзецца ў 9 гадз. вечара і ўстае ў 8 гадз. раніцы. На колькі больш ён спіць, чым яму трэба?

796. Палічы, колькі гадзін ты спіш у суткі.

797. Даросламу патрэбна на сон 8 гадз. А якой гадзіне трэба класціся спаць даросламу, калі яму трэба ўставаць раніцою у 7 гадз.?

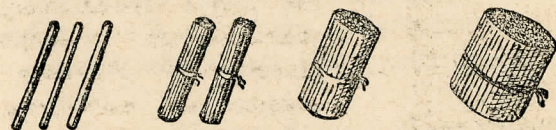
798. Школьніку трэба спаць 9 гадз. 30 мін. А якой гадзіне яму трэба класціся спаць, калі ён павінен устаць у 7 гадз. раніцы?

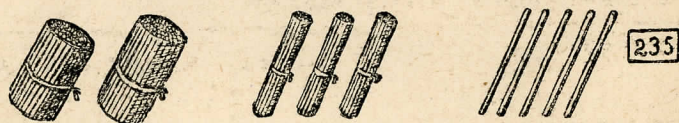
ЧАТЫРОХЗНАЧНЫЯ ЛІКІ.

I. Нумарацыя.

799.

Адзінкі. Дзiesiąткі. Сотня. Тысяча.

Дзвесце. Трыццаць. Пяць

800. Лічы на лічыльніках і адкладвай на ніжнім дроце шарыкі па адным да 10. Што складаюць 10 адзінак?

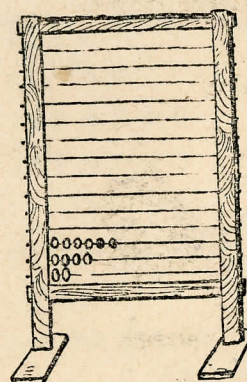
801. Лічы дзiesiąткамі і адкладвай на другім дроце знізу да 10 дзiesiąткаў. Што складаюць 10 дзiesiąткаў?

802. Лічы сотнямі і адкладвай на трэцім дроце знізу да 10 соцень.

10 соцень складаюць тысячу.

1 сотня—сто;	6 соцень—шэсьцсот;
2 сотні—дзвесце;	7 соцень—семсот;
3 сотні—трыста;	8 соцень—восемсот;
4 сотні—чатырыста;	9 соцень—дзевяцсот;
5 соцень—пяцсот;	10 соцень—тысяча.

803. Лічы тысячаі і адкладвай на чацвёртым дроце знізу да 10 тысяч.

Адзінкі адкладваюцца на першым дроце лічыльнікаў. Дзiesiąткі адкладваюцца на другім дроце лічыльнікаў. Сотні адкладваюцца на трэцім дроце лічыльнікаў. Тысячы адкладваюцца на чацвёртым дроце лічыльнікаў.

Назаві лік, паказаны на лічыльніках.

804. Перапісаць у спытак табліцу.

	Тысячы	Сотні	Дзiesiąткі	Адзінкі
Трыста дваццаць пяць		3	2	5
Пяцсот два		5	0	2
Чатырыста трыццаць		4	3	0
Дзве тысячы сто сорок восем	2	1	4	8
Пяць тысяч дзвесце шэсьць . .	5	2	0	6

Чаму ў ліку 502 на месцы дзiesiąткаў стаіць нуль?

Чаму ў ліку 430 стаіць нуль на месцы адзінак?

805. Запішыце ў вашай табліцы лічбамі:

сто сорок восем;	сем тысяч;
пяцсот трыццаць шэсьць;	тры тысячы восемсот трыццаць два;
чатырыста дваццаць;	восем тысяч чатырыста шэсьць;
шэсьцсот семдзiesiąт;	дзевяць тысяч семсот;
дзевяцсот восем;	пяць тысяч сорок восем;
семсот пяць;	шэсьць тысяч дзевяць;
дзвесце;	чатыры тысячы дзевяць.
восемсот;	
адну тысячу;	

Адкладзіце гэтыя лікі на лічыльніках.

806.	3 с. 4 дз. 6 адз.=346	5 с. 3 дз.=530
	7 с. 8 дз. 9 адз.=	4 с. 3 дз.=
	6 с. 6 дз. 1 адз.=	6 с. 3 дз.=
	5 т. 4 с. 7 дз. 5 адз.=	9 т. 3 с. 5 дз.=
	2 т. 1 с. 2 дз. 3 адз.=	8 т. 2 с. 9 дз.=

807.	7 с. 2 адз.=702	6 с.=600
	5 с. 6 адз.=	3 с.=
	1 т. 3 с. 9 адз.=	2 т. 9 с.=
	4 т. 4 с. 7 адз.=	6 т. 7 с.=
	7 т. 9 с. 5 адз.=	10 с.=

808.	125=1 с. 2 дз. 5 адз.	620=
	346=	940=
	9 725=	8 370=
	2 403=	7 000=
	5 705=	9 000=

809. Адкладзі на лічыльніках і запішы лічбамі:

3 с. 2 дз. 7 адз.;	9 с. 6 адз.;	4 т. 5 с. 2 дз. 8 адз.;
7 с. 4 дз.;	2 т. 5 дз. 3 адз.;	8 с.;
10 с.;	8 т. 4 с. 1 адз.;	3 т. 5 с. 1 адз.;
	9 т. 6 с. 3 адз.;	5 т. 6 с. 3 адз.

Адзінкі пішуць на першым месцы справа, дзесяткі—на другім, сотні—на трэцім, тысячы—на чацвёртым месцы.

810.	1 руб.=100 кап.	2 руб. 40 кап.=240 кап.
	2 руб.=	3 руб. 65 кап.=
	5 руб.=	9 руб. 5 кап.=
	7 руб.=	7 руб. 20 кап.=
	10 руб.=	4 руб. 8 кап.=
	20 руб.=	12 руб. 35 кап.=
	6 руб. 17 кап.=	17 руб. 2 кап.=
	5 руб. 90 кап.=	29 руб. 60 кап.=
	34 руб. 80 кап.=	18 руб. 40 кап.=

811.	400 кап.=4 руб.	235 кап.=2 руб. 35 кап.
	300 кап.=3 руб.	428 кап.=
	1 000 кап.=	1 360 кап.=
	3 600 кап.=	4 270 кап.=
	5 200 кап.=	7 565 кап.=
	2 408 кап.=	3 580 кап.=
	8 368 кап.=	6 704 кап.=

812.	7 м 2 дм 5 см=725 см	245 см=2 м 4 дм 5 см
	4 м 5 дм 8 см=	386 см=
	9 м 3 дм=	360 см=
	8 м 5 см=	507 см=
	6 м 7 см=	900 см=
	3 м=	1 700 см=
	15 м=	4 600 см=
	23 м 4 дм 5 см=	8 250 см=

813. Колькі соцень у 1 тысячы? Колькі дзесяткаў у 1 сотні? Колькі дзесяткаў у 1 тысячы?

814. Прачытай лікі: 324; 567; 270; 640; 702; 906; 400; 800; 168; 209; 3 521; 2 340; 1 439; 1 000; 4 268; 7 000; 9 990; 5 600; 3 020.

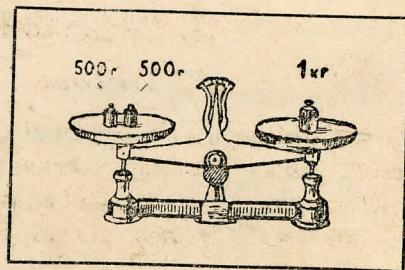
815. Колькі соцень і звыш таго дзесяткаў і адзінак у ліках: 426; 358; 796; 240; 380; 170; 506; 902; 501; 300; 800; 1 000; 2 000; 5 000; 8 000; 6 400; 4 200; 1 240; 3 456; 2 721; 9 999?

816. Запішыце лічбамі лікі: сто сорок восемь; триста пятьдесят шесть; две тысячи пятьсот сорок восемь; четыре тысячи девятьсот пятьдесят; пять тысяч шестьсот семьдесят; восемь тысяч двести восемь; шесть тысяч четыреста семь; тысяча; одна тысяча семсот.

817. Колькі ўсяго поўных дзесяткаў у кожным з лікаў: 160; 920; 730; 560; 240; 680; 310; 1 000; 2 000; 4 000; 1 360; 2 380; 5 390; 8 700; 6 300; 5 400. Колькі ўсяго поўных соцень у гэтых-жа ліках?

818. Колькі ўсяго поўных дзесяткаў у кожным з лікаў: 132; 346; 711; 926; 457; 619; 832; 3 248; 9 932; 4 256.

Кілограм — грам.

819. 1 кілограм = 1 000 грамаў.

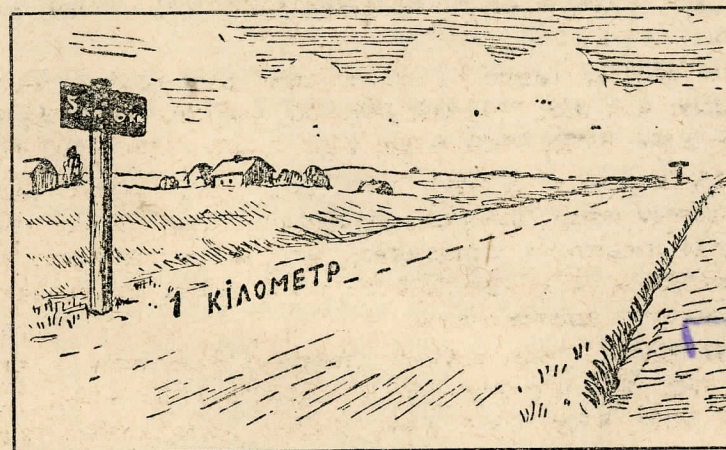
Кілограм скарачана пішацца — кг

Грам скарачана пішацца — г

820. Манета ў 1 кап. важыць 1 г, у 2 кап. — 2 г., у 3 кап. — 3 г., у 5 кап. — 5 г.

Узвж гэтымі манетамі аловак, ручку, шпытак.

Кілометр — метр.

821. 1 кілометр = 1 000 метраў.

Кілометр скарачана пішацца — км

Метр скарачана пішацца — м

II. Складанне.

1. Вуснае.

822. Завод выпусціў у студзені 200 станкоў, у лютым 300 станкоў. Колькі станкоў выпусціў завод за два месяцы?

823. Рабочы купіў для сваёй кватэры шафу за 500 руб., дыван за 300 руб. і ложка за 100 руб. Колькі ён заплаціў за ўсю пакупку?

824. Калгаснік зарабіў 540 працадзён, а яго жонка 400. Колькі працадзён яны зарабілі разам?

825. На сход з'явілася 300 рабочых аднаго цэха і 296 рабочых другога цэха. Колькі ўсяго рабочых з'явілася на сход?

826. Падарожнік праехаў па чыгунцы 500 км, на парадзе 200 км і на конях 6 км. Колькі кілометраў усяго праехаў падарожнік?

827. Сталоўка прадала ў першую палову дня 426 абедаў, і ў яе асталося яшчэ 300 абедаў. Колькі абедаў было загатоўлена ў сталоўцы?

828. Рабочы з свайго месячнага заробтку ўнёс на пазыку 75 руб., і ў яго асталося яшчэ 700 руб. Колькі рублёў у месяц ён зарабляе?

829. У таты ў ашчаднай касе было 540 руб., а ў мамы на 120 руб. больш. Колькі рублёў было ў ашчаднай касе ў мамы?

830. Сын зарабляе ў месяц 350 руб., а бацька на 140 руб. больш. Колькі руб. у месяц зарабляюць разам бацька і сын?

831.

400 + 100	200 + 700	600 + 50	70 + 200
600 + 200	600 + 400	300 + 40	50 + 800
500 + 300	300 + 700	900 + 60	20 + 500
100 + 600	100 + 900	400 + 90	10 + 900

832.

400 + 9	7 + 500	360 + 2	8 + 480
300 + 5	4 + 800	240 + 5	4 + 670
200 + 8	3 + 700	970 + 7	6 + 730
900 + 6	9 + 600	520 + 9	1 + 190

833.

326 + 3	328 + 2	456 + 7	289 + 2
428 + 1	927 + 3	329 + 3	578 + 4
521 + 4	415 + 5	425 + 8	467 + 6
743 + 2	492 + 8	376 + 5	919 + 9

834.

300 + 86	18 + 500	620 + 200	100 + 430
400 + 92	45 + 900	360 + 400	200 + 750
200 + 17	73 + 600	395 + 500	500 + 327
700 + 35	12 + 300	718 + 100	400 + 169

835.

420 + 50	370 + 25	326 + 30	720 + 110
340 + 20	440 + 39	417 + 80	240 + 230
50 + 710	18 + 520	236 + 50	450 + 510
30 + 630	43 + 140	517 + 10	670 + 210

836.

120 + 750	148 + 31	42 + 122	240 + 60
230 + 640	235 + 42	37 + 961	720 + 80
150 + 530	237 + 61	25 + 841	670 + 140
310 + 470	756 + 23	66 + 723	290 + 210

837. Газетчык прадаў 80 нумароў «Правды» і 70 нумароў «Известий». Колькі нумароў газет усяго прадаў газетчык?

838. У калгасным стадзе было 90 кароў, а маладняка на 20 галоў больш, чым кароў. Колькі галоў жывёлы было ў калгасным стадзе?

839.

40 + 80	96 + 20	20 + 96
90 + 30	72 + 30	40 + 71
70 + 60	36 + 80	70 + 35
50 + 70	85 + 20	80 + 47
20 + 90	47 + 70	50 + 66
60 + 50	29 + 90	40 + 87
80 + 60	41 + 80	60 + 49
30 + 80	53 + 60	30 + 92

840. Лік 90 павялічыць на 80 адзінак. Лік 86 павялічыць на 50 адзінак.

841. Які лік больш 70 на 46 адзінак? Які лік больш 56 на 80 адзінак?

2. Пісьмовае.

842.

246	623
+ 152	+ 249
398	872

Пры пісьмовым складанні вылічэнне патрэбна пачынаць з адзінак.

843. У школе вучацца 232 хлопчыкі і 243 дзяўчынкі. Колькі ўсяго вучняў у школе?

844. Калгаснікі сабралі з першага агароду 423 мяшкі бульбы, а з другога на 118 мяшкоў больш, чым з першага. Колькі мяшкоў бульбы сабралі калгаснікі з абодвух агародаў?

845. Запісаць слупком і рашыць прыклады:

323+274	608+191	2 307+3 192	4 182+3 305
146+153	142+406	5 402+2 367	2 375+5 404
572+417	234+305	8 207+1 452	1 434+7 203
450+324	225+440	3 506+4 283	6 525+2 304

846.

236+119	2 278+5 613	7 326+2 193	1 698+8 221
329+456	6 547+1 328	8 292+1 436	4 361+5 457
826+148	4 853+2 139	6 453+3 275	2 195+7 324
432+329	3 625+3 267	5 574+4 343	3 276+6 553

847.

338+17	1 282+91	7 826+956	5 285+470
456+28	4 346+72	8 685+878	3 394+290
278+19	5 737+81	6 472+599	4 548+971
529+45	3 664+75	7 267+645	2 739+862

848.

328+496	3 257+4 961	1 247+6 962	2 636+1 875
426+396	6 572+2 593	3 325+5 878	4 748+1 766
735+187	5 535+3 874	4 436+4 883	8 797+1 089
748+175	4 595+1 492	2 528+3 969	6 736+1 857

849.

436+244	3 628+1 819	7 273+1 578	4 326+2 745
124+356	4 387+2 228	5 356+2 645	5 629+2 713
232+548	5 149+3 607	4 487+3 434	3 347+3 536
345+235	6 473+2 349	6 554+2 868	6 466+2 367

850.

1 626+83	354+4 589	744+1 269	837+1 634
3 537+72	536+3 787	328+6 727	545+1 556
2 728+81	763+4 498	426+5 745	726+2 747
1 375+34	647+4 684	392+2 088	619+1 819

851. Зрабіць складанне ў прыкладах з № 845 да № 850 на лічыльніках.

852. Ад Масквы да Ленінграда 651 км. Ад Масквы да Кіева на 214 км больш. Колькі кілометраў ад Масквы да Кіева?

853. Самалёт праляцеў у першую гадзіну 326 км, а ў другую гадзіну на 98 км больш. Колькі кілометраў ён праляцеў за 2 гадзіны?

854. У калгасе было 180 коней, а кароў на 345 больш. Колькі галоў буйнай жывёлы было ў калгасе?

855. З школьнай бібліятэкі выдалі раніцой 196 кніг, вечарам на 48 кніг больш; у бібліятэцы асталося яшчэ 459 кніг. Колькі ўсяго кніг у школьнай бібліятэцы?

856. З адной сенажаці звезлі 238 коп сена, з другой на 84 капы больш. Пасля гэтага асталося адвезці яшчэ 365 коп сена. Колькі коп сена было накошана ўсяго?

857. Завод атрымаў заказ на выраб станкоў. У першы месяц ён зрабіў 186 станкоў, у другі на 175 станкоў больш; пасля гэтага для выканання заказу яму асталося зрабіць яшчэ 294 станкі. Колькі станкоў было заказана заводу?

858. У школе было два класы па 43 вучні, два класы па 39 вучняў і тры класы па 33 вучні. Колькі ўсяго вучняў было ў школе?

859. Поезд ішоў у першыя 2 гадзіны па 47 км у гадзіну, наступныя 2 гадзіны па 49 км. Колькі кілометраў прайшоў поезд за гэтыя 4 гадзіны?

860. Пара чаравік каштуе 49 руб., а пара галош на 32 руб. дзешавей. Колькі каштуюць разам 2 пары чаравік і 5 пар галош?

861. Бідон змяшчае 29 кг малака, а самы бідон важыць на 21 кг менш, чым малако, якое знаходзіцца ў ім. Колькі важаць 2 поўныя бідоны з малаком?

862. Агароднік загатоўіў 3 парнікі расады. У першым парніку было 290 кустоў, у другім на 48 кустоў больш, чым у першым, у трэцім на 49 кустоў больш, чым у другім. Колькі ўсяго расады загатоўіў агароднік?

Запісаць слупком і рашыць прыклады:

863.	272+ 315+ 112	148+ 240+ 300
	364+ 123+ 212	126+ 13+ 460
	452+ 130+ 215	420+ 31+ 105
	2 632+ 3 143+ 4 222	3 142+ 5+ 270
	314+ 253+ 113	5 357+ 1 211+ 2 322
864.	311+ 243+ 124	63+ 31+ 412
	200+ 146+ 203	17+ 41+ 521
	140+ 305+ 423	43+ 6+ 840
	251+ 146+ 300	23+ 326+ 141
	3 126+ 351+ 132	5 150+ 213+ 342
	7 214+ 473+ 120	4 147+ 340+ 421
865.	3 426+ 425+ 613	4 126+ 321+ 853
	7 116+ 927+ 238	5 227+ 820+ 453
	6 268+ 819+ 427	4 114+ 935+ 351
	8 147+ 326+ 719	2 420+ 356+ 824
	6 238+ 496+ 747	6 287+ 378+ 867
	7 146+ 258+ 289	8 427+ 79+ 798
866.	5 112+ 263+ 374	1 326+ 921+ 553
	3 227+ 651+ 430	552+ 928+ 320
	7 376+ 882+ 91	8 310+ 36+ 254
	6 465+ 71+ 783	2 121+ 732+ 647
	3 156+ 399+ 77	4 196+ 278+ 468
	6 325+ 789+ 91	7 376+ 859+ 285

867. Прыклады ад № 863 да № 866 зрабіць на лічыльніках.

868. Падарожнік ехаў 7 гадзін на лодцы і 4 гадзіны на параходзе. На лодцы ён праезджаў па 14 км у гадзіну, а на параходзе на 9 км больш. Колькі ўсяго кілометраў праехаў падарожнік?

869. На склад прывезлі 3 бочкі карасіну. У першай бочцы 149 л, у другой на 8 л больш, чым у першай, а ў трэцяй на 9 л больш, чым у другой. Колькі літраў карасіну было ва ўсіх трох бочках?

870. У сяле тры школы. У першай школе 165 вучняў, у другой на 47 вучняў больш, чым у першай. У трэцяй

школе на 389 вучняў больш, чым у другой. Колькі вучняў ва ўсіх гэтых школах?

871. У доме зрабілі 2 пліты і печку. На першую пліту пайшло 192 цагліны, на другую на 45 цаглін больш, чым на першую пліту; на печку пайшло на 487 цаглін больш, чым на абедзве пліты разам. Колькі цаглін пайшло на печку?

872. Аўтамабіль прайшоў у першы дзень 219 км, у другі дзень на 37 км больш, чым у першы, а ў трэці дзень ён прайшоў на 48 км больш, чым за два першыя дні разам. Колькі кілометраў прайшоў аўтамабіль у трэці дзень?

873. Грамавая рознавага складаецца з такіх гірак: 1 г, 2 г, 2 г, 5 г, 10 г, 20 г, 20 г, 50 г, 50 г, 100 г, 200 г і 200 г.

Якія гіры патрэбна пакласці на вагі, каб атрымалася 400 г, 600 г, 450 г, 845 г, 732 г, 965 г і 1 кг?

III. Адыманне.

1. Вуснае.

874. У магазін прывезлі 800 падручнікаў. З іх прадалі 300 падручнікаў. Колькі падручнікаў асталося?

875. У кніжцы 220 старонак; вучань прачытаў 100 старонак. Колькі старонак асталося прачытаць?

876. У двух шафах 920 кніг, у адной з іх 510 кніг. Колькі кніг у другой шафе?

877. Падарожнік праехаў па чыгунцы і на параходзе 650 км. З іх па чыгунцы 420 км. Колькі кілометраў ён праехаў на параходзе?

878. Садоўнік пасадзіў 350 ягадных кустоў. Колькі кустоў трэба яшчэ пасадзіць, каб было 1000 кустоў?

879. У школе вучацца 420 дзяўчынак. Колькі ў гэтай школе хлопчыкаў, калі ўсяго ў ёй 860 вучняў?

880. На складзе было загатоўлена 840 кг цвікоў, пасля продажу асталося 340 кг. Колькі кілограмаў цвікоў было прададзена?

881. На заводзе было 980 рабочых, а работніц на 150 менш. Колькі работніц было на заводзе?

882. У калгасе 870 кароў, а маладняка на 120 галоў менш. Колькі галоў маладняка ў калгасе?

883. Мама купіла гароху, пшана і рысу — усяго 1 кг. Гароху і пшана разам яна купіла 900 г, а пшана і рысу 600 г. Колькі яна купіла гароху, пшана і рысу ў паасобку?

884. Калгаснікі выкапалі канаву даўжынёй у 1 км за 3 дні. За першы і другі дзень яны выкапалі 600 м, а за першы і трэці 650 м. Па колькі метраў яны выкопвалі кожны дзень?

885.	300—100	900—300	920—20	430—400
	700—200	1 000—400	630—30	260—200
	800—500	1 000—100	450—50	840—800
	600—400	1 000—700	790—90	730—700
886.	607—7	639—9	386—86	298—200
	402—2	275—5	425—25	341—300
	368—8	868—8	927—27	529—500
	427—7	943—3	743—43	431—400
887.	328—100	470—20	875—25	450—120
	643—400	960—50	748—18	690—450
	917—300	780—40	563—13	980—270
	726—500	999—80	498—48	580—340
888.	610—290	276—130	268—31	479—52
	720—320	598—120	978—52	695—64
	860—570	755—240	746—35	897—37
	910—630	893—350	528—13	778—63
889.	330—2	396—7	473—6	140—60
	420—7	287—8	641—3	180—90
	960—4	948—9	747—8	130—50
	350—5	395—7	534—5	120—80
890.	360—70	430—70	300—84	1 000—32
	510—40	720—90	400—36	1 000—68
	920—50	610—80	700—45	1 000—53
891.	438—19	875—36	1 000—520	1 000—910
	385—76	672—14	1 000—180	1 000—640
	456—29	531—13	1 000—360	1 000—230

2. Пісьмовае.

892.	5 648	741
	— 4 232	— 228
	1 416	513

Пры пісьмовым адыманні вылічэнне трэба пачынаць з адзінак.

893. На тавара-пасажырскім параходзе везлі 388 бочак цэменту. На першай прыстані выгрузілі 129 бочак. Колькі бочак асталося?

894. На лясным дварэ было 725 бяргвенняў. На пабудову дома ўзялі 568 бяргвенняў. Колькі бяргвенняў асталося на лясным дварэ?

895. Майстэрня павінна была пашыць за год 850 касцюмаў. У першае поўгоддзе было пашыта 422 касцюмы, а ў другое поўгоддзе 500 касцюмаў. На колькі касцюмаў майстэрня перавыканала план?

896. На масларобчым заводзе за тыдзень зрабілі 625 кг салодкага масла і 350 кг салёнага. 780 кг масла прадалі, астатняе масла асталося на складзе завода. Колькі масла асталося на складзе?

897. Для сталярнай майстэрні было загатоўлена 548 сасновых дошак, а яловых на 160 дошак менш. Колькі ўсяго дошак было загатоўлена для майстэрні?

898. Чыгуначная каса прадала 325 білетаў для праезду ў жорсткім вагоне, а ў мяккім вагоне на 108 білетаў менш. Колькі ўсяго білетаў прадала каса?

Запісаць слупкамі і рашыць прыклады:

899.	826—115	749—436	486—178	772—415
	398—273	968—535	725—117	991—327
	545—314	328—117	872—246	854—416
900.	339—91	553—61	982—291	573—293
	427—86	724—32	375—184	746—485
	916—21	658—75	823—542	528—358

901. 625—78 716—98 928—639 326—248
711—23 824—47 836—457 427—359
523—87 726—48 814—125 587—198

902. 608—129 302—196 620—387 710—397
703—288 507—428 310—296 640—458
409—359 905—896 870—792 880—199

903. а) 426—79 640—274 3 980—359
518—329 365—309 4 702—426
1 000—197 4 000—386 2 000—207

б) 8 436—5 212 9 872—1 239 7 207—926
9 876—7 562 8 645—1 392 5 402—736
6 240—1 264 8 630—4 836 3 290—1 392

в) 9 112—7 642 6 028—3 251 5 008—3 263
8 213—5 437 5 056—4 178 4 003—1 451
6 000—1 348 9 000—2 543 7 000—5 524

904. Зрабіць адыманне (прыклады ад 899 да 903) на лічальніках.

905. Мужчынскі веласіпед каштуе 260 руб., а жаночы на 15 руб. дзешавей. Колькі каштуюць мужчынскі і жаночы веласіпеды разам?

906. На пошце за дзень прынялі 452 простыя пісьмы, а заказных на 290 менш. Колькі ўсяго пісьмаў прынялі на пошце?

907. Складзі задачу, падобную да задач 905 і 906.

908. Для МТС прывезлі 690 кг карасіну і 420 кг бензіну. На колькі карасіну прывезлі больш, чым бензіну?

909. Шуба каштуе 875 руб., а ватняе паліто 690 руб. На колькі рублёў шуба даражэй ватняга паліто?

910. Калгаснік зарабіў 460 працадзён, а яго сын 325 працадзён. На колькі працадзён сын зарабіў менш бацькі?

911. Складзі сам такую задачу, дзе патрэбна даведацца, на колькі адзін лік больш другога.

912. Вучні IV класа рашылі за год 720 задач, а вучні III класа 653. На колькі менш рашылі задач вучні III класа?

IV. Складанне з адыманнем.

913. У калгасным садзе было 390 яблынь, ігруш на 135 менш, чым яблынь, а сліў на 98 больш, чым ігруш. Колькі ўсяго фруктовых дрэў было ў садзе?

914. На птушынай ферме было 390 курэй, качак на 136 менш, а гусей на 87 больш, чым качак. Колькі ўсяго птушак было на ферме?

915. У доме адпачынку ў маі адпачывала 200 чалавек, у чэрвені на 4 чалавекі менш, чым у маі, а ў ліпені — на 45 чалавек больш, чым у чэрвені. Колькі чалавек было ў доме адпачынку за 3 месяцы?

916. Калгаснікі нажалі ў адным полі 425 снапоў жыта, а ў другім 398 снапоў, а пшаніцы нажалі 690 снапоў. На колькі снапоў больш нажалі жыта, чым пшаніцы?

917. На складзе МТС было загатоўлена для змазкі машын 820 кг змазачнага масла; для 16 трактароў выдалі па 6 кг гэтага масла. Колькі масла асталося на складзе МТС?

918. Паравоз павінен быў прайсці 610 км. У першыя дзве гадзіны ён праходзіў па 48 км. Колькі кіламетраў асталося яшчэ прайсці паравозу?

919. 1 328+775—428 4 138+952—387
3 687+513—325 7 248+802—435
6 436+564—287 5 728+402—438
8 864+136—928 2 416+684—287

920. 2 900—987+149 7 600—723—398
3 000—746—275 8 900—976—294
6 700—887—148 5 800—925+297
4 500—692+284 9 000—887—855

921. 1 728—849+3 984 8 640—837+485
3 426—695—567 4 708—959+3 467
5 726—429+378 6 000—446+2 789
7 000—213+1 978 2 906—997+3 574

922. Зрабіць прыклады з 919 па 922 на лічальніках.

923. $2\ 928 - (435 + 328)$ $2\ 811 - (848 + 797)$
 $4\ 835 - (487 + 896)$ $3\ 735 - (69 + 398)$
 $7\ 823 - (319 + 246)$ $8\ 922 - (417 + 76)$

924. $5\ 504 - (298 + 964)$ $7\ 830 - (316 + 850)$
 $3\ 902 - (916 + 329)$ $9\ 908 - (875 + 194)$
 $9\ 705 - (79 + 468)$ $4\ 703 - (478 + 998)$

925. $642 + (926 - 757)$ $4\ 748 + (5000 - 772)$
 $5\ 528 + (2\ 702 - 896)$ $7\ 326 + (1\ 814 - 837)$
 $8\ 411 + (1\ 603 - 796)$ $6\ 524 + (2\ 272 - 796)$

926. Шафа, дыван і стол каштуюць разам 930 руб. Шафа з дыванам каштуюць 785 руб., а дыван з сталом 365 руб. Колькі каштуюць асобна стол, дыван і шафа?

927. Касцюм, паліто і шапка каштуюць 868 руб. Касцюм і паліто каштуюць 830 руб., а паліто і шапка каштуюць 413 руб. Колькі каштуюць у паасобку касцюм, паліто і шапка?

928. Бацька, маці і сын зарабілі ў калгасе за год усяго 958 працадзён. Бацька і маці разам зарабілі 784 працадні, а маці і сын разам зарабілі 563 працадні. На колькі працадзён бацька зарабіў больш сына?

929. У калгасным клубе на спектаклі было 450 гледачоў, з іх 386 чалавек пайшлі дадому пешшу, а астатнія паехалі пароўну на 4 машынах. Па колькі чалавек паехала на кожнай машыне?

930. Бацька патраціў на патэфон з пласцінкамі 461 руб., прычым за патэфон ён заплаціў 380 руб., а за кожную пласцінку плаціў па 9 руб. Колькі пласцінак ён купіў?

931. Для кватэры купілі мэблі на 889 руб. За шафу заплацілі 270 руб., за дыван 395 руб., за стол 148 і яшчэ купілі некалькі крэслаў па 19 руб. Колькі крэслаў купілі?

932.

170	450	380
180	500	320
650	50	300

Колькі атрымаецца ад складання лікаў па слупках зверху ўніз і па радках справа налева?

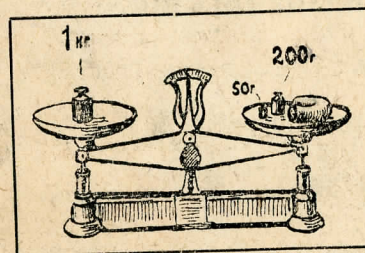
933.

120		520
	200	
		160

	180	560
		410
350		

Паставіць у пустыя квадрацікі лікі так, каб ад складання лікаў зверху ўніз і справа налева атрымалася 1000.

934. Пры ўзважванні каўбасы на адну чашку вагаў паклалі 1 кг, а на другую разам з каўбасой паставілі 2 гіры: адну — у 200 г, другую — у 50 г. Колькі каўбасы адважылі?

935. Гаспадыня купіла слоік смятаны, якая разам з пасудай важыла 1 кг; слоік важыў

135 г. Колькі важыла купленая смятана?

936. Для асушкі поля трэба было выкапаць канаву даўжынёй у 1 км. Выкапалі канаву даўжынёй у 892 м. Якой даўжыні канаву асталося яшчэ выкапаць?

937. Для праводкі тэлефона соўгасу трэба было мець 1 км проваду. Было куплена проваду 736 м. Колькі метраў проваду трэба яшчэ купіць соўгасу?

938. Я задумаў лік. Калі яго павялічыць на 180, атрымаецца 640. Які лік я задумаў?

939. Я задумаў лік. Калі яго паменшыць на 140, атрымаецца 700. Які лік я задумаў?

940. Калі задуманы лік павялічыць на 238, атрымаецца 721. Які лік я задумаў?

941. Калі задуманы лік паменшыць на 398, атрымаецца 543. Які лік задуман?

942.	$420 + x = 500$	$x + 200 = 600$	$720 + x = 810$
	$210 + x = 300$	$x + 60 = 200$	$380 + x = 460$
	$380 + x = 500$	$x + 190 = 300$	$x + 280 = 350$
	$830 + x = 1000$	$x + 450 = 1000$	$x + 140 = 210$

943.	$x - 200 = 400$	$700 - x = 640$	$x - 150 = 400$
	$x - 300 = 700$	$800 - x = 720$	$x - 230 = 300$
	$x - 200 = 360$	$1000 - x = 910$	$620 - x = 400$
	$x - 100 = 480$	$900 - x = 830$	$750 - x = 500$

V. Множанне на адназначны лік.

1. Вуснае.

944. Колькі капеек складуць 3 руб.? 5 руб.?

945. Колькі сантыметраў у 2 м? у 4 м? у 10 м?

946. Самалёт пралятае ў гадзіну 300 км. Колькі кілометраў ён праляціць у 3 гадзіны?

947. Агароднік засадзіў клубніцамі 4 грады. На кожную граду ён пасадзіў па 80 кусцікаў. Колькі кусцікаў клубніц усяго пасадзіў агароднік?

948. Птушкагадоўчая ферма калгаса заклала ў 2 інкубатары па 500 яек. Не вывеліся кураняты толькі з 18 яек. Колькі куранят вывела ферма ў двух інкубаторах?

949. Два браты купілі па веласіпеду. Колькі яны патрацілі грошай, калі адзін веласіпед каштуе 250 руб.?

950. У сям'і калгасніка 3 дарослых, кожны з іх зарабіў па 320 працадзён. Колькі працадзён зарабіла ўся сям'я?

951. Карова з'ядае ў месяц 450 кг сена. Колькі трэба загатоўіць для яе сена на 2 месяцы?

952.	100×5	200×4	60×2	40×3	30×4
	200×2	100×7	70×2	70×3	50×4
	300×3	200×3	80×2	90×3	70×4
	400×2	500×2	90×2	60×3	40×4

953.	90×4	40×5	40×8	80×6	90×9
	50×5	80×5	20×7	40×9	30×7
	60×5	90×5	90×8	30×7	60×8
	30×5	50×6	70×6	60×9	40×7

954.	140×2	220×4	150×2	140×6	160×3
	230×3	420×2	250×2	360×2	240×3
	430×2	110×8	350×2	480×2	180×4
	310×3	130×3	450×2	370×2	250×4

955.	120×6	160×5	190×4	112×4	115×2
	140×5	150×6	270×3	343×2	244×2
	130×7	180×5	250×3	324×2	113×3
	120×8	140×7	170×4	123×3	112×5

956.	$100 \times 6 + 40$	$500 \times 2 - 630$	$70 \times 4 - 75$
	$100 \times 7 + 120$	$240 \times 2 + 20$	$30 \times 9 + 30$
	$200 \times 4 + 190$	$320 \times 3 - 40$	$80 \times 7 + 38$
	$300 \times 3 - 400$	$408 \times 2 - 35$	$40 \times 8 + 75$

2. Пісьмовае.

957.	$2\ 123$	225
	$\times 3$	$\times 3$
	$6\ 369$	675

Пры пісьмовым множанні вылічэнне патрэбна пачынаць з адзінак.

958. З кожнага з 4 лімонных дрэў знялі па 215 лімонаў. Колькі лімонаў знялі з усіх 4 дрэў?

959. У скрыню пакавалі па 225 яек. Колькі яек упакавалі ў 3 скрынкі?

960. Запісаць слупкамі і рашыць прыклады:

112×4	1 232×3	4 148×2	2 126×3	4 307×2
243×2	4 144×2	3 129×2	3 219×3	1 209×4
303×3	3 323×3	3 317×2	3 327×3	2 319×3
432×2	4 323×2	4 429×2	2 119×4	4 427×2
341×2	2 221×4	3 336×2	1 118×5	1 349×2

961. Карова ў аднаасобнай гаспадарцы давала 196 л малака ў месяц, а ў калгасе яна стала даваць у 2 разы больш. Колькі літраў малака стала даваць карова ў калгасе?

962. Завод выпусціў у першае поўгоддзе 275 станкоў, а ў другое поўгоддзе ў 2 разы больш. Колькі станкоў выпусціў завод за ўвесь год?

963. Брыгада лесарубаў за першы дзень спілавала 198 дрэў, а ў другі дзень у 2 разы больш. Колькі дрэў спілавала брыгада за два дні?

964. У садзе пасадзілі 156 ігруш, а яблынь у 4 разы больш. Колькі ўсяго дрэў пасадзілі ў садзе?

965. У соўгасе было 166 свіней, а авечак у 5 разоў больш. Колькі ўсяго дробнай жывёлы было ў гэтым соўгасе?

966. На станцыю прывезлі 1 000 мяшкоў агуркоў, у 3 вагоны пагрузілі па 295 мяшкоў. Колькі мяшкоў асталося на станцыі?

967. Агароднік заклаў 3 парнікі з расадай, у кожны па 326 кустоў. Колькі кустоў расады асталося ў парніках пасля таго, як з іх высадзілі 495 кустоў?

968. У басейне 980 вёдзер вады. Праз трубу выліваецца ў 1 мін. 134 вядры. Колькі вады астанеца ў басейне праз 7 мін., калі адкрыць гэтую трубу?

969. На касцюм купілі 4 м сукна па 185 руб. за 1 м і прыкладу на 69 руб., а на паліто купілі 3 м сукна па 218 руб. за метр і прыкладу на 78 руб. На колькі рублёў матэрыял на паліто каштуе дзешавей, чым матэрыял на касцюм?

970. Брыгада рабочых павінна была брукаваць дарогу даўжынёй у 1 км. У першыя два дні забрукавалі па 235 м, а ў трэці дзень забрукавалі на 196 м менш, чым у абодва

першыя дні разам. Колькі метраў дарогі асталося забрукаваць брыгадзе?

971. Адзін хлопчык звязаў для змея 4 маткі нітак па 168 м у кожным, а другі хлопчык звязаў 5 маткоў па 148 м у кожным. Па колькі метраў нітак нехапіла да кілометра ў кожнага хлопчыка?

972. Варэнне разам са слоікам важыць 1 кг. Парожні слоік важыць 115 г. Колькі варэння асталося ў слоіку, калі з яго паклалі ў 3 вазы па 275 г?

973. У час гонак матацыкліст імчаўся першыя 3 гадзіны са скорасцю ў 126 км у гадзіну, а наступныя 2 гадзіны са скорасцю 149 км у гадзіну. Якую адлегласць пакрыў матацыкліст за гэтыя 5 гадзін?

974. Курыца з'ядае ў дзень 15 г зерня. Колькі зерня трэба загатоўіць для 8 курэй на 6 дзён?

975. Колькі грамаў важыла рыба, калі на адну чашку вагаў паклалі 1 кг, а на чашку вагаў з рыбай паклалі 2 гіры па 200 г, гіру ў 50 г і гіру ў 20 г?

976. У магазін прывезлі 4 скрынкі апельсінаў па 118 штук у кожнай і прадалі іх па 2 руб. за апельсін. Колькі руб. выручыў магазін за ўсе апельсіны?

977. Лік 146 павялічыць у 2 разы. Які лік больш 158 у 4 разы?

978.	96×2	63×4	47×5	36×6	29×7
	78×2	77×4	49×5	42×6	36×7
	67×2	83×4	56×5	45×6	44×7
	146×3	294×4	168×5	357×6	176×7
	154×3	356×4	273×5	284×6	395×7
979.	124×8	878×6	568×7	377×9	636×9
	225×8	287×9	998×7	598×4	245×8
	238×8	679×8	196×8	775×5	163×7
	356×8	385×5	686×7	386×8	857×6

980. Піонеры пайшлі ў паход. У кожны дзень яны ішлі па 5 гадзін, робячы ў гадзіну па 4 км. Колькі кілометраў прайшлі піонеры за 9 дзён?

981. Грузчык атрымлівае ў дзень 24 руб. Колькі патрэбна будзе заплаціць 8 грузчыкам за 5 дзён работы?

982. У школе 8 класаў па 49 чалавек і 6 класаў па 38 чалавек. Колькі ўсяго вучняў у школе?

983. Для сталоўкі загатоўлілі 7 мяшкоў морквы па 64 кг і 6 мяшкоў па 58 кг у кожным. Колькі морквы загатоўлілі для сталоўкі?

984. Для ясляў купілі 8 ложкаў па 95 руб. і 8 столікаў. Колькі грошай зрасходавалі на гэтую пакупку, калі столік каштаваў на 68 руб. дзешавей ложка?

985. У садзе расло 47 ліп, клёнаў у 6 разоў больш, а таполяў у 2 разы больш, чым ліп і клёнаў разам. Колькі ўсяго дрэў было ў садзе?

986. Рабочы працуе на фабрыцы па 8 гадз. у суткі. Колькі гадзін ён мае ў тыдзень на адпачынак і іншую справу? У тыдні 6 працоўных дзён.

987. На калёсны трактар расходуюцца ў дзень па 65 кг карасіну, а на гусенічны 96 кг. У соўгасе 6 калёсных трактароў і 5 гусенічных. Колькі карасіну ў дзень расходуюць соўгас на ўсе гэтыя трактары?

988. Хлебны магазін атрымаў чорнага хлеба 170 булак па 3 кг кожная і белага хлеба 195 булак па 2 кг кожная. На колькі кілограмаў больш атрымалі чорнага хлеба, чым белага?

989. Скоры поезд ішоў 8 гадз. па 65 км у гадз., а таварны 7 гадз. па 56 км. На колькі кілометраў больш прайшоў скоры поезд, чым таварны?

990. На заводзе працавала 38 падрусткаў, жанчын у 4 разы больш, а мужчын у 3 разы больш, чым жанчын. Колькі ўсяго рабочых было на заводзе?

991. Стаханавец атрымаў прэмію 1000 руб. і купіў сабе галошы, чаравікі і касцюм. Колькі ў яго асталося грошай пасля гэтай пакупкі, калі галошы каштуюць 16 руб., чаравікі ў 7 разоў даражэй галош, а касцюм у 5 разоў даражэй чаравік?

992. Лік 76 павялічыць у 5 разоў. Які лік больш 89 у 7 разоў?

993.	$1 \times 9 + 2$	$9 \times 9 + 7$	$1 \times 8 + 1$
	$12 \times 9 + 3$	$98 \times 9 + 6$	$12 \times 8 + 2$
	$123 \times 9 + 4$	$987 \times 9 + 5$	$123 \times 8 + 3$

Чым цікавы адказы ў гэтых прыкладах?

994.	$(426 \times 6) - (178 \times 4)$	$(963 \times 4) + (48 \times 9)$
	$(348 \times 7) - (247 \times 6)$	$(837 \times 9) + (88 \times 7)$
	$(497 \times 9) - (336 \times 9)$	$(729 \times 6) + (34 \times 9)$
	$(898 \times 4) - (97 \times 9)$	$(758 \times 4) - (346 \times 6)$
	$(976 \times 5) - (289 \times 4)$	$(495 \times 7) - (379 \times 8)$
	$(819 \times 4) - (367 \times 7)$	$(674 \times 3) - (497 \times 9)$

995. Для пасылкі тэлеграм існуе такая такса:
за кожнае слова ў прастай тэлеграме — 25 кап.;
за кожнае слова ў тэрміновай тэлеграме — 75 кап.;
плата за кожную дэпешу — 50 кап.

Вылічыць, колькі каштуе пасылка прастай тэлеграмы ў 9 слоў? Колькі каштуе пасылка тэрміновай тэлеграмы ў 8 слоў? Складзі некалькі задач на пасылку тэлеграм па гэтай таксе.

996. Рахунак за вучнёўскія прылады.

Назва прадметаў	Колькасць	Кошт у капейках	Сума	
			руб.	кап.
Чарніл чорных	8 шк.	45		
„ чырвоных	6 „	68		
Каляровых алоўкаў	4 каробкі	97		
Набор фарбаў	5	75		
Кістачак	5	56		

Разам . . . . .

Палічыць спачатку кошт па кожнай пакупцы, а потым кошт па ўсяму рахунку.

VI. Дзяленне на адназначны лік.

1. Вуснае.

997. За 4 м сукна заплацілі 400 руб. Колькі каштаваў 1 м гэтага сукна?

998. У 4 класах 160 вучняў пароўну ў кожным класе. Па колькі вучняў было ў кожным класе?

999. 630 мандарынаў расклалі пароўну ў 3 скрынкі. Па колькі мандарынаў паклалі ў кожную скрынку?

1000.	200 : 2	400 : 2	600 : 2	180 : 2	360 : 4
	300 : 3	900 : 3	1 000 : 5	120 : 3	270 : 3
	400 : 4	800 : 2	1 000 : 10	160 : 4	450 : 5
	500 : 5	800 : 4	700 : 7	200 : 5	630 : 7
	900 : 9	1 000 : 2	600 : 3	120 : 6	810 : 9
1001.	350 : 7	240 : 8	840 : 4	600 : 5	360 : 2
	420 : 6	720 : 8	360 : 3	700 : 2	450 : 3
	560 : 7	490 : 7	480 : 2	900 : 2	600 : 4
	560 : 8	420 : 6	930 : 3	500 : 2	800 : 5
	630 : 9	720 : 9	840 : 2	650 : 5	960 : 8

1002. Дырыжабль за 3 гадзіны праляцеў 630 км. Колькі кіламетраў ён праляцеў у гадзіну?

1003. 280 чырвонаармейцаў ішлі па 4 чалавекі ў рад. Колькі было радоў?

1004. Кавун каштуе 4 руб. 80 кап., а гарбуз у 2 разы дзешавей. Колькі каштуе гарбуз?

1005. У сярэдняй школе было 960 вучняў, а ў пачатковай школе ў 3 разы менш, чым у сярэдняй. Колькі вучняў было ў пачатковай школе?

1006. Для загароды трэба было загатоўіць 840 калоў. Загатоўілі пакуль чацвертую частку. Колькі калоў загатоўілі?

1007. На пабудову дома трэба было прывезці 525 бярвенняў, прывезлі пятую частку. Колькі бярвенняў асталося яшчэ прывезці?

1008. Поўмесячны заробтак рабочага складае 350 руб. Гэту суму ён атрымаў 5-рублёўкамі. Колькі пяцірублёвак атрымаў рабочы?

1009. У ларку прадалі мыла на 240 руб. па 2 руб. за кавалак. Колькі кавалкаў прадалі?

1010. Касцюм каштуе 280 руб., а летняя шапка 7 руб. У колькі разоў касцюм даражэй летняй шапкі?

1011. Гадзіннік-цацка каштуе 6 руб., а сапраўдны 240 руб. У колькі разоў сапраўдны гадзіннік даражэй гадзінніка-цацкі?

1012. Для каня загатоўілі 6 мяшкоў аўса па 52 кг у кожным. На колькі дзён хопіць гэтага аўса, калі будуць штодзённа выдаваць па 8 кг?

1013. Для інкубатора было загатоўлена 1 000 яек; пры аглядзе іх 40 яек забракавалі, астатнія яйкі паклалі пароўну ў 2 інкубатары. Па колькі яек паклалі ў кожны інкубатар?

1014. У магазіне было 8 кавалкаў сукна па 30 м у кожным. На колькі касцюмаў хопіць гэтага сукна, калі на касцюм ідзе 3 м сукна?

1015. У двух трамвайных вагонах было 125 пасажыраў. У першым вагоне было на 5 пасажыраў больш, чым у другім. Колькі пасажыраў было ў кожным вагоне?

1016. Мужчынскі і жаночы веласіпед разам каштуюць 510 руб. Мужчынскі веласіпед на 10 руб. даражэй жаночага. Колькі рублёў каштуюць мужчынскі і жаночы веласіпед у паасобку?

$$1017. \quad \begin{array}{r} 68 : 9 = 7 \\ 5 \end{array}$$

39 : 7	53 : 6	49 : 6	36 : 8	25 : 8
49 : 8	62 : 7	38 : 5	49 : 6	42 : 5
73 : 9	71 : 8	52 : 7	32 : 5	63 : 8
48 : 5	84 : 9	60 : 8	50 : 9	56 : 6
39 : 6	65 : 9	71 : 9	64 : 7	71 : 8
70 : 8	47 : 8	58 : 6	45 : 8	78 : 8
46 : 9	52 : 6	67 : 7	80 : 9	64 : 9
47 : 7	67 : 7	77 : 9	45 : 8	49 : 8

2. Пісьмове.

Поўны запіс.

1018.	648 : 2	768 : 2	945 : 5
	6 324	6 384	5 189
	4	16	44
	4	16	40
	8	8	45
	8	8	45

Кароткі запіс.

648 : 2	768 : 2	945 : 5
324	16 384	44 189
	8	45

1019.	246 : 2	333 : 3	555 : 5	656 : 2	784 : 7
	468 : 2	369 : 3	484 : 4	838 : 2	896 : 8
	642 : 2	639 : 3	884 : 4	645 : 3	672 : 6
	846 : 2	993 : 3	666 : 6	948 : 3	472 : 4
	668 : 2	669 : 3	448 : 4	565 : 5	348 : 3

1020.	968 : 2	648 : 4	468 : 4	732 : 3	938 : 7
	726 : 2	564 : 4	685 : 5	852 : 3	854 : 7
	542 : 2	728 : 4	865 : 5	745 : 5	948 : 4
	819 : 3	648 : 8	725 : 5	995 : 5	736 : 4
	729 : 3	755 : 5	565 : 5	835 : 5	792 : 6

1021.	976 : 8	336 : 8	632 : 8	936 : 9	618 : 6
	912 : 8	738 : 9	765 : 9	812 : 4	936 : 9
	858 : 6	495 : 5	576 : 6	856 : 8	872 : 8
	732 : 6	399 : 7	376 : 4	648 : 6	763 : 7
	948 : 4	448 : 7	256 : 4	412 : 4	654 : 6

1022. У I класе школы вучацца 82 вучні, у II—86, у III—78, у IV—78 вучняў. Колькі двухмесных парт патрэбна для гэтай школы?